

Asgari ücrete Temmuz zammı verilmedi. Türk-iş gibi işbirlikçi bir sendikanın dahi, "açlık sınırı"nı 18 bin, "yoksulluk sınırı"nı 61 bin TL olarak açıkladığı koşullarda, asgari ücretin 17 bin TL'de kalması, artık "açlık sınırı"nın bile baz alınmadığını gösteriyor.

Hemen her gün en temel ihtiyaç maddelerine zam yapılırken, ücretlerin dondurulması; halkı açlığa, ölüme terketmek demektir. Ocak ayından bu yana geçen 6 ay içinde, asgari ücret yaklaşık 4 bin TL erimiş durumda. Yıl sonuna kadar alım gücü bakımından 12 bin TL civarında olacağı öngörülüyor.

Kaldı ki, bu hesaplamalar, TÜİK'in enflasyon oranına göre yapılıyor. TÜİK, rakamlarla oynayarak ücret ve maaşları geriye çekmenin "resmi" kurumu. Enflasyon sepetindeki maddeleri belirtmiyor bile. Bu konuda mahkeme kararı olmasına rağmen, aynı şekilde devam ediyor. Siyasi kurumlar gibi ekonomik kurumlar da Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımıyor, takmıyor. Herhangi bir yaptırım olmayınca, bu keyfiyet, devletin tüm kurumlarında pervasızca sürdürülüyor.

Örneğin son olarak elektriğe yapılan yüzde 38 oranındaki zam, Temmuz enflasyonuna yansıtılmadı. Oysa elektriğin zamlanması, işneden-ipliğe her şeyin zamlanması demek. "Enflasyon farkı"nı daha da aşağıya çekebilmek için, elektrik zammını bir gün sonra açıklayacak kadar kurnazlıklara başvuran işçi-emekçi düşmanı bir yönetimle karşı karşıyayız.

***

Mahkemelerin, mahkeme kararlarının devlet organlarında esamisinin okunmadığını, buna karşılık hiçbir yaptırıma uğramadıklarını defalarca gördük. Onların bütün gücü, ezilen, sömürülen kesimlere yetiyor.

Sayfa 2'de sürüyor

Sefalet ve zulüm ekenler ÖFKE ve İSYAN BİÇERLER!

Sivas'ın katillerini yıllarca yakalamadılar, göstermelik yargılamayı uzattıkça uzattılar ve sonunda "zaman aşımı" diyerek, dosyayı kapatılar. Zaten yargılananların çoğu bu süre içinde serbest bırakılmıştı.

Benzer bir durumu 10 Ekim davasında gördük. 10 Ekim 2015'te Ankara Garı önünde miting için toplanan kitleye bombalı saldırı gerçekleşmiş, 104 kişi hayatını kaybetmiş, 400 kişi yaralanmıştı. "Türkiye'nin en kanlı terör eylemi" olarak tarihe geçti. İki İŞİD canavarı, devletin bilgisi ve gözetimi altında bu katliamı gerçekleştirmişti. 9 yıl boyunca sözümona katilleri yargıladılar! Kaldı ki, 26 sanıktan 16'sı halen firari durumdaydı. Yargılanan tek bir kamu görevlisi yoktu!

10 Ekim'in katillerinin "insanlığa karşı suç işlemek"ten yargılanması gerektiği halde mahkeme bunu reddetti. 1 Temmuz'daki karar duruşmasında, 10 sanığa ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verdi; ama "insanlığa karşı suç işlemek"ten beraat ettirdi!

Madımak'ta, Ankara Garı'nda yakarak veya bombayla onlarca-yüzlerce insanı öldürmek, "insanlığa karşı suç" değilse, hangi suç bu kapsamdadır?

"İnsanlığa karşı işlenen suçlar" kavramı, 1800'ler Amerikası'nda, köleliğe karşı mücadeleye dek uzanan bir geçmişe sahip. Yüzyıllar süren mücadele ile elde edilen bir kazanım. İlk olarak Nazilerin yargılandığı Nürnberg mahkemelerinde faşist katiller bu şekilde yargılanıyor. Ve uluslararası bir nitelik kazanıyor. TCK'nın 77. Maddesine de giriyor ve şöyle tanımlanıyor: "Kasten öldürme, işkence, eziyet veya köleleştirme, kişi hürriyetinden yoksun kılma... fiillerinin siyasal, felsefi, ırki veya dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi."

Madımak, 10 Ekim, Gezi, Gazi ve daha sayamayacağımız yüzlerce katliam, işkence, siyasi cinayet, tam da bu maddenin içine girmiyor mu? Ama mahkemeler ısrarla faşist katilleri, işkenceci polisleri "insanlığa karşı suç"tan yargılamıyorlar! Neden? Çünkü "insanlığa karşı işlenen suç"larda "zaman aşımı" yok! Şimdi 10 Ekim katillerine defalarca ağırlaştırılmış müebbet verseler ne çıkar! Nasıl olsa mahkeme sürecini uzatarak "zaman aşımı"yla serbest kalabiliyorlar! Madımak, en yakın, en somut örneği...

***

Adaleti mahkemelerde aramanın anlamsızlığı çoktandır kanıtlanmış durumda. 10 Ekim davasının kararlarını protesto eden ailelerin "hakimler halka hesap verecek" sloganını atması önemlidir.

Ekmeğ ve adalet kavgasının ne denli içiçe olduğunu, en açık haliyle bu dönemde görüyoruz. Esasında ekmeğin küçülmesi, milyonlarca insanın "açlık sınırı" altında yaşamaya mahkum edilmesi, en büyük adaletsizliktir.

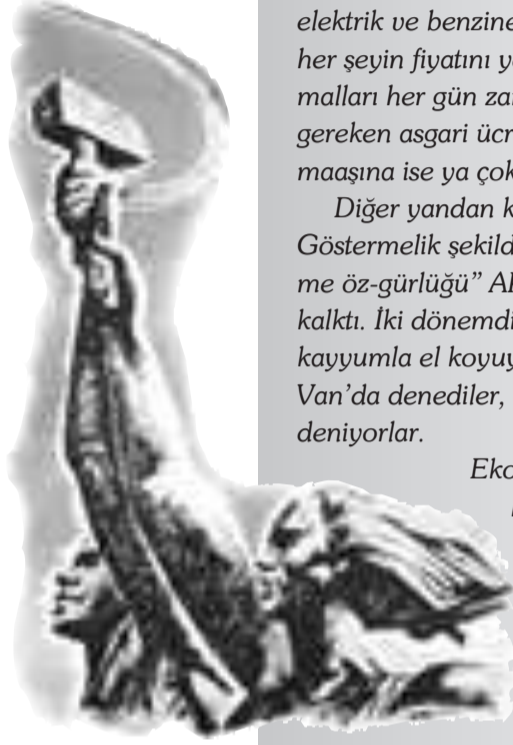
Asgari ücrete Temmuz zammını vermeyenler, emeklilere de TÜİK oyunu ile güya yüzde 25, gerçekte onun da çok altında bir zam yaptılar. 4 milyon emekli 10 bin TL almaya devam edecek... "Kök maaş" ya da "enflasyon oranında zam" gibi uydurulmuş yöntemlerle, emekliler açlığa mahkum edilmiş durumda. Bunların hepsinin elimizin tersiyle itecek, gaspedilen haklarımızı geri almamızı sağlayacak bir mücadele hattına ihtiyaç var. Bunu da işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalardan bekleyemeyiz!

Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, işçilerin zam talebi karşısında, "küpün altı delik, önce onu halletmeliyiz" diyerek, Erdoğan'la aynı dili kullandı. "Hepimiz ülkemiz adına, devletimiz adına fedakârlıkta uzlaşırsak, bu geçiş dönemini birlikte kısa zamanda tamamlarız" diyen Hak İş Başkanı, bir sendikacı mıdır, yoksa devlet yetkilisi veya patron mu? DİSK başkanı Arzu Çerkezoğlu, "vergide adalet, ücrete adalet" diyor da, sembolik yürüyüş dışında ne yapıyor?!

Temmuz zamları verilmeyince, bu üç sendika başkanı biraraya gelip, bu konuda "komisyon" kurma kararı almış! Patronları ve devleti nasıl da "korkutmuştur!" bu kararları!.. İşçinin, memurun, emeklinin yaşam sorunu olan zamları "komisyona havale ederek" sendikacılık yapıyorlar!

Bu satılmış sendika bürokratlarını aşmadan hak elde etmek mümkün değildir. Sendikalı-sendikasız işçiler, üretimden gelen güçlerini kullanarak mücadeleyi birlikte yükseltmeli, fiili eylemlerle yollarını açmalıdır.

"Ekmeği pişirip dağıtan kimse, adaleti de onlar dağıtmalı" demiştir B. Brecht. Gerçek adaletin, işçi sınıfının mücadelesiyle geleceğine yapılan bir vurgudur bu. Ekmeği büyütme kavgası, adaleti sağlama kavgasıdır aynı zamanda. Ekmeğ ve adalet için, ayağa kalkmalı; sefalet ve zulüm ekenlere, öfkemizi isyana dönüştürerek karşılık vermeliyiz.

Okurlara...

Merhaba,

Yaz ayları genel olarak tatil havasında geçer. Sınıf mücadelesi yönüyle de geriden seyreder. Fakat bu yaz diğerlerinden farklı.

Uzun süredir zaten işçi ve emekçilerin tatile gitmek gibi bir lüksü yoktu. Son yıllarda ise memleketine bile gidemez hale geldi. Bir ailenin gidiş-dönüş otobüs parası bile, neredeyse asgari ücrete ulaşıyor.

Buna karşın Temmuz zammı verilmedi. Ama elektrik ve benzine sürekli zam geliyor. Bu da her şeyin fiyatını yeniden arttırıyor. Temel ihtiyaç malları her gün zamlanırken, 6 ayda bir verilmesi gereken asgari ücrete zam yapılmadı, emeklilerin maaşına ise ya çok küçük, ya da hiç zam gelmedi.

Diğer yandan kayyum saldırısı devam ediyor. Göstermelik şekilde olsa bile varolan "seçme-seçilme öz-gürlüğü" AKP-MHP yönetimi altında tümünden kalktı. İki dönemdir Kürt bölgesinde belediyelere kayyumla el koyuyorlar. Son seçimlerden sonra Van'da denediler, başaramadılar; şimdi Hakkari'de deniyorlar.

Ekonomik, siyasi, ahlaki, kültürel her yönden saldırı altındayız. Bu topyekün saldırılara, topyekün di-renişle karşılık vermek zorundayız. "Geçim yoksa seçim var" diyor muhalefet. Oysa seçimlerle bir şeyin değişmediğini defalarca gördük. Biz de diyoruz ki, "geçim yoksa barış da yok!" Sefalet ve zulüm ekenler, öfke ve isyan biçerler!

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

122. Sayıda

3	Kayseri'den İdlib'e sığınmacı sorunu
4	Gazi'deki Filistin eyleminin duruşması
5	Sinan Ateş davası; faşizmin gerçek yüzü
6	Diyarbakır-Mardin yangını; 15 kişi yaşamını yitirdi İİSŞP'den Temmuz zammı talebi
7	Asgari ücrete zam yok
8	"Enflasyon farkı" bile hileli Menemen ve Seyhan belediyelerinde direniş
9	Mücadele dersini öğretmenler veriyor
12	Ruandalı "turist"ler
13	İsviçre'de Filistin halkıyla dayanışma
14	Kayyuma geçit vermeyeceğiz
16	Sivas katliamının 31. yılında
18	Devrimci önderlere sahip çıkmak suç değildir
19	Avrupa'da faşizmin yükselişi üzerine
20	Kolektif üretim ve yaşam; Haziran pikniği
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
23	Strateji ve taktik üzerine
27	Hapishanelerde hak ihlalleri

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:122, Temmuz-Ağustos 2024, 10 TL(KDV %0)

Kayseri-Melikgazi'de Suriyeli bir sığınmacının 5 yaşındaki bir çocuğu istismar etmesi üzerine, insanlar sokaklara döküldü. 30 Haziran akşamı başlayan olaylarda, Suriyelilere ait işyerleri yakıldı. Kayseri'deki olaylar iki gün boyunca sürdü.

Olaylar hızla başka kentlere de yayıldı ve **çocuk istismarına tepki, Suriyelilere dönük ırkçı saldırılara dönüştü.** Hatay, Bursa, Kilis, Konya, Urfa, Adana, Antep, İzmir, Antalya ve İstanbul başta olmak üzere birçok kentte, ırkçı sloganlar eşliğinde Suriyelilerin ev, araç ve işyerlerine dönük saldırı ve kundaklamalar düzenlendi. Motorlu ve araçlı konvoylar da yollarda sloganlar eşliğinde gezererek terör estirdi.

ülkelerde faşizm ve ırkçılık yükseliyor. Egemen sınıflar yaşanan ekonomik sorunların tek sorumlusu olarak sığınmacıları hedefe çakıyor, yoksul kitlelerin öfkelerini sığınmacılara yöneltiyor. Yaşanan tüm ekonomik, siyasi, sosyal sorunlar; kiralık ev bulamamaktan sağlık hizmetlerine ulaşamamaya, işsizlikten üniversitelerde sığınmacılara kontenjan açılmasına, toplumsal çürüme ve yozlaşmaya kadar her sorun, sığınmacıların varlığından kaynaklanıyormuş gibi bir hava oluşturuluyor. Egemen sınıflar bir taraftan sığınmacıların aşırı ucuz işgücünden yararlanarak onları sömürürken, sığınmacılar için emperyalist ülkelerden gelen yardım paralarını da pervasızca yağmalıyorlar. Bu yanı sıra, **sığınmacıla-**

sığınmacılar vardır; diğer tarafta Pendik sahilinde askeri eğitim yapan, özel saç-sakal kesimine sahip olan, tarikatların yurtlarına kalan, gruplar halinde davranan, her türden silaha kolayca ulaşan yabancı uyruklu çeteler... Bir tarafta hayatımızın içine girmesinde sakınca görmediğimiz Suriyeli komşularımız vardır; diğer tarafta 10 Ekim katliamını, Suruç katliamını gerçekleştiren, Hatay'da üs kurup toplantılar yapan, Konya'da eğitim kamplarında eğitilen, özel hastanelerin ortopedi servislerinde savaş yaraları nedeniyle tedavi olan Suriyeli, Afganlı çeteler...

Bu ikisi arasındaki fark ortaya konmadan, genel bir "birlikte yaşamak istiyoruz", "Suriyelilere dönük saldırılara son", "yabancı düşmanlığına son" türü söylemler, doğru da değildir; gerçekçi de...

Kaldı ki, "birlikte yaşayabilmek" için öncelikli koşul, dışarıdan gelen sığınmacıların, geldikleri yerdeki yaşama uyum göstermelerini sağlamaktır. **Asimilasyon değil, ama entegrasyon zorunludur. Bu yapılmadığında sığınmacılar da, sığınmacı olmayan vatandaş da kendi güvenliğinden endişe edecek, karşı tarafa mesafeli-tepkili-öfkeli yaklaşacak; sığınmacılar kendi içlerinde gettolaşırken, yerel halkın onlara karşı ırkçı tepkileri büyüyecektir.**

Türkiye bugün, dünyada en çok sığınmacıya ev sahipliği yapan ülke konumundadır. BM Mülteci Örgütü (UNHCR) verilerine göre, Türkiye'de 3,6 milyon kayıtlı Suriyeli ve 320 bin civarında başka uluslara mensup sığınmacı bulunuyor. İran sınırından kafileler halinde gelen genç-erkekler, Suriye savaşı boyunca ülke içine taşınan cihatçılar, yasadışı yollardan gelen "düzensiz göçmen"ler ise bu kayıtlarda yer almıyor; dolayısıyla istatistiklere girmiyor.

Bu koşullarda, genel bir "yabancı düşmanlığı"na fırsat vermeden, tüm sığınmacıların kayıt altına alınması, **cihatçı çetelerin, Afgan ordusunun dö-küntülerinin, Suriye'den gelip burada askeri faaliyetlerini sürdürenlerin, derhal sınır dışı edilmesi zorunludur.** Aksi taktirde önümüzdeki dönemde yeni ve daha güçlü, daha yıkıcı ırkçı saldırılar kadar, sığınmacıların kendi içinde örgütlenmeleri, yerel halka karşı saldırganlaşmaları şaşırtıcı olmayacaktır.

Erdoğan Esad'la anlaşılıyor mu?

Kayseri'de başlayan olayların bir

Kayseri'den İdlib'e Sığınmacı sorunu

İçişleri Bakanı, olaylarda 800'den fazla kişinin gözaltına alındığını, bunlardan 13'ünün tutuklandığını açıkladı. Küçük çocuğu taciz eden Suriyelinin de tutuklandığı belirtildi.

Çocuk istismarına karşı yükselen tepkiler genel olarak Suriyeli sığınmacılara yönelince, Kuzey Suriye'de AKP destekli cihatçı çetelerin hakimiyeti altındaki bölgelerde Türkiye'ye ait kuruluşlara ve bayrağa dönük saldırılar düzenlendi. Bu görüntüler, Türkiye'deki protesto gösterilerini büyüttü; ırkçı söylemleri pekiştirdi.

"Mağdur çocuk Türk değil!"

Bu söz, Kayseri İl Emniyet Müdürü'nün ağzından çıktı. **"Mağdur çocuk Türk değil, Suriyeli"** diyerek kalabalığı dağıtmayı amaçladığı söylene de gerçekte ırkçı bakışı en çarpıcı biçimde ifade etti. Evlerin, araçların yakılmasının yanısıra, Antep'de ırkçı-faşistler bir işçi servisini durdurarak, içinde Suriyeli işçi olup olmadığını kontrol ettiler; bulsalar, onu da linç edeceklerdi. Antalya'da ise 17 yaşında bir Suriyeli çocuk işçi, ırkçı saldırı sonucunda öldürüldü.

Ekonomik kriz büyüdükçe, tüm

ra dönük her türden saldırının arka planında egemen sınıfların kar hursu bulunuyor.

Bu söylediklerimiz, tüm dünyadaki sığınmacılar için geçerli bir durumdur. Türkiye'de de, kendisine bir hayat kurmaya çalışan, çalıştığı işyerinde patronların ağır baskısı ve sömürüsü altında bunalan sığınmacılar aynı zorlukları yaşamakta, ırkçı saldırıların hedefi olmaktadır. Ve **bu saldırılara sessiz kalmak; saldırgan ırkçılığın pasif bir parçası haline getirir, toplumsal yozlaşmayı-çürümeyi büyütür.**

Ancak Türkiye'deki sığınmacı sorununun, dünyanın diğer ülkelerinde yaşanan olağan sığınmacı sorunundan farklı olarak iki yüzü bulunmaktadır. Bir tarafta, şu ya da sebeple ülkesini terketmiş, burada yeni bir hayat kurmaya, kendi ayakları üzerinde durmaya uğraşan, çalışan ve ülkedeki tüm yoksulların kaderini paylaşan bir kesim durmaktadır. Diğer tarafta ise, son 15 yılda, özellikle son 5 yılda giderek artan biçimde ülkeye oluşturulan cihatçı çeteler gerçeği vardır.

Bir tarafta işçi servisinde diğer işçilerle birlikte fabrikaya giden, sanayiye boğaz tokluğuna çalıştırılan

Türkiye'deki sığınmacı sorununun, dünyanın diğer ülkelerinde yaşanan olağan sığınmacı sorunundan farklı olarak iki yüzü bulunmaktadır. Bir tarafta, şu ya da sebeple ülkesini terketmiş, burada yeni bir hayat kurmaya, kendi ayakları üzerinde durmaya uğraşan, çalışan ve ülkedeki tüm yoksulların kaderini paylaşan bir kesim durmaktadır. Diğer tarafta ise, son 15 yılda, özellikle son 5 yılda giderek artan biçimde ülkeye oluşturulan cihatçı çeteler gerçeği vardır.

boyutunu AKP'nin sığınmacı politikasına dönük biriken öfke ve ırkçı saldırganlık oluşturmaktadır. Ancak diğer tarafta, Erdoğan'ın son dönemde Rusya ve Suriye ile kurduğu ilişkilerin de payı vardır.

Erdoğan bir süredir Suriye'de Esad yönetimiyle ilişkileri düzeltmeye çalışıyor. Bunun çeşitli nedenleri var. **Birincisi**, asıl olarak ABD işbirlikçisi bir çizgi izlemekle birlikte, bir alternatif olarak Rusya ve Çin ile de bağlarını belli düzeylerde korumak istiyor. Böylece özellikle Ortadoğu'da ABD'den istediklerini alamadığı koşullarda, Rusya ile ilişkileri üzerinden kazanım elde etmeye çalışıyor. Bu yaklaşım, NATO üyesi bir ülkeyi kendisine bağlı tutmak isteyen Rusya'nın da işine geliyor. Ve Rusya, 2016 yılından bu yana Erdoğan'ın Suriye'de ABD politikalarından uzaklaşarak kendisiyle birlikte hareket etmesini; bu doğrultuda Esad ile bağlarını yeniden kurmasını ve Suriye'nin kuzeyinde cihatçıları desteklemekten vazgeçmesini istiyor, bunu dayatıyor.

İkincisi, Rojava'daki Kürt yönetimi giderek kurumsallaştığı ve ABD ile bağları güçlendiği için, Erdoğan, Rojava'ya dönük istediği saldırıları gerçekleştiremiyor. Sıcak savaşın sürdüğü dönemde, kimi zaman ABD belli koşullar altında Erdoğan'ın saldırganlığına izin vermek zorunda kalabiliyordu; ancak savaş durgunlaşıp ülkedeki statüler netleşmeye başladığı için, artık Erdoğan'ın taleplerine karşılık vermiyor. Dahası, geçtiğimiz aylarda Rojava yönetiminin bölgede seçim yaparak "devletleşme" yolunda arayışlara girmesi, Erdoğan'ın tedirginliğini de, Rojava'ya saldırma isteğini de büyüttü. Bu koşullarda Rojava'ya saldırmak için tek seçenek olarak, Rusya ile, Esad ile birlikte hareket etmek kalıyor. Ve Rusya, Erdoğan'ın Esad ile ilişkilerini düzeltmesini istiyor.

Üçüncüsü, Suriye'nin kuzeyinde Türkiye'nin kontrolü altında ve cihatçıların yuvalandığı İdlib, Afrin gibi bölgelerde, cihatçıları barındırma ve beslemenin siyasi-ekonomik maliyeti giderek büyüyor.

Tüm bunların toplamı olarak, Erdoğan'ın Esad ile görüşmesi konusundaki baskı artıyor.

2022 yılında Soçi'de, Erdoğan Putin'e Rojava'ya saldırı talebini iletildiğinde, Putin bu konuda Esad ile görüşmesini söylemişti. Ardından Suriye ile çeşitli düzeylerde (savunma bakanları, istihbarat örgütleri vb düzeyinde) görüşmeler yapıldı.

Ancak Esad ile ilişkiler, Erdoğan'ın istediği düzeyde hızlı ilerlemedi. Çünkü Esad "normalleşme"nin önkoşulu olarak Türkiye'nin Suriye'deki askeri varlığına son vermesini, cihatçılara olan desteğini kesmesini istemişti. Erdoğan bunları kabul etmediği için, görüşme gerçekleşmedi. Geçen 2 yıl boyunca, Erdoğan'ın Rojava'ya dönük tüm talepleri, Putin tarafından Esad'a yönlendirilmeye devam etti.

Bugün ise Putin, 9-11 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilecek NATO Zirvesi ve 3-4 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilecek Astana Zirvesi öncesinde, hem Erdoğan hem de Esad üzerindeki baskısını artırdı. Çünkü NATO Zirvesi'ne giderken, NATO üyesi Türkiye ile yakın bir fotoğraf vermek

istiyor. Erdoğan'ın 28 Haziran günü yaptığı "Suriye ile normalleşme" ve Esad ile görüşebileceği yönündeki açıklamalar, Putin'in politikaları doğrultusunda daydı. Esad da bir adım geriye atmış; Türkiye'nin Suriye topraklarından çekilme ve cihatçılara olan desteğini kesme "sözü" vermesinin ve Rusya'nın bu "söz"e garantör olmasının, başlangıç için yeterli olduğunu ifade etmişti.

28 Haziran'daki açıklama, 30 Haziran'da yaşanan Suriyelinin küçük çocuğa tacizi olayıyla birleşti; Erdoğan'ın Suriye ile "normalleşme"sinin istemeyenler için büyük bir fırsata dönüştü. Ve asıl fail devreye girdi; 1 Temmuz'da Suriye'nin kuzeyinde Türkiye'nin kontrolü altındaki bölgelerde, cihatçı isyanına dönüştü. Afrin, İdlib, Azez, Cerablus, El Rai ve Marea gibi bölgelerde Türk bayrakları parçalandı, kamu binalarına saldırılar düzenlendi, tırlar yakıldı, tır şoförleri dövüldü...

Kayseri'de yaşanan olay, kendiliğinden bir patlama olabilir; ancak sonrasında büyütülen ve diğer illere taşınan olaylarda, daha planlı bir tablo görmek zor değil. Motorcu grupların gösterileri, tek tek Suriyeli "avına" çıkılması, araç konvoyları vb, hareketin kendiliğinden başlasa bile, ÖSO'nun (yeni adıyla Suriye Milli Ordusu) Türkiye'deki uzantıları ya da Türkiye'de Suriye ile normalleşmeyi istemeyen klikler tarafından büyütüldüğünü düşündürüyor. Kayseri'de olaylar büyürken milyonlarca Suriyelinin kimlik bilgilerinin internete sızdırılması olayı mesela... Görünürde bu bilgileri sızdıran 14 yaşında bir çocuk; ancak İçişleri Bakanı yaptığı açıklamada, sızan bilgilerin Süleyman Soylu'nun bakanlık yaptığı döneme ait bilgiler olduğunu söyledi; böylece Soylu'yu dolaylı olarak suçlamış oldu.

Aslında Suriye ile "normalleşme", genel olarak Türkiye'deki tüm Suriyeliler için, özel olarak da Türkiye ile işbirliği içindeki cihatçı çeteler için son derece önemli-yaşamsal bir sorun. Çünkü böyle bir normalleşme, Türkiye'deki Suriyelilerin (hepsi olmasa bile önemli bir kısmının) geri gönderilmesi ile sonuçlanabilir.

Daha da önemlisi, 13 yıl süren savaş içinde oluşmuş bir statü var. Büyük çoğunluğu daha önce hiçbir şeye sahip olmayan gençler, suçlular, ruh hastaları silaha, güce, iktidara, paraya kavuştular; savaş ağalarına

dönüştüler. Petrol başta olmak üzere bölgedeki bütün kaçakçılık hareketini yöneten ve bundan devasa paralar kazanan, işgal ettikleri topraklardaki insanlara hükmeden, pervasızca şiddet kullanma rahatlığına sahip onbinlerce adam (70 bin kişi olduğu tahmin ediliyor) Türkiye'nin desteği çekildiği anda tüm bu gücü kaybedecek, hiçleşecek. Dahası, Suriye'nin saldırıları karşısından kaçabilecekleri bir alan kalmayacak.

Bu durumda, Erdoğan'ın Esad'la görüşmesini, kendileri için doğrudan ve yaşamsal bir tehdit olarak görüyor, bunu önlemeye çalışıyorlar.

* * *

Erdoğan'ın sığınmacı politikası da, Suriye'nin kuzeyinde işgali sürdürme çabası da, Suriyeliler başta olmak üzere cihatçı çetelerle kurduğu ilişkiler de artık kontrol etmesi zor, devasa sorunlar biriktirmiş durumda.

Bugün Kayseri örneğinde yaşadığımız ırkçı-faşist saldırganlığa mutlaka karşı çıkmak gerekir.

Ancak Türkiye'nin sığınmacı politikası değişmediği sürece; bir taraftan kendilerini tehdit altında hisseden cihatçı çetelerin ülke sınırları içinde ya da Suriye'de daha saldırgan eylemlere girişmesi, diğer taraftan Türkiye'de ırkçı saldırganlığın kendisine daha fazla zemin ve kitle tabanı bulması ihtimali yüksektir.

Gazi'deki Filistin eyleminin ilk duruşması yapıldı

1 Kasım

2023'te Gazi Mahallesi'nde Filistin halkıyla dayanışma amacıyla yapılmak istenen eyleme polis saldırmış ve 17 kişiyi darp ederek gözaltına almıştı.

Gazi'deki devrimci-

demokrat kurumlar tarafından düzenlenen eylemde Proleter Devrimci Duruş Yazı İşleri Müdürü Çağdaş Büyükbaş da işkenceyle gözaltına alınmış ve yumruklanmış gözü tamamen kapanmıştı.

Eyleme ilgili açılan mahkemenin ilk duruşması 4 Haziran'da İstanbul Gaziosmanpaşa 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. İddianamede eylemcilerin 2911 sayılı kanuna muhalefet etmek, polise direnmek "suç"unu işledikleri belirtildi.

Mahkemede yapılan savunmalarda eylemin meşru olduğu; asıl suçu eylemi yasaklayan kaymakamlığın ve eylemcilere saldıran polisin işlediği belirtildi; yapılan polis işkencesi teşhir edildi.

Filistin halkıyla dayanışmanın suç değil bir görev olduğu, dünyanın her tarafında dayanışma eylemleri olurken, Türkiye'de saldırılan tek eylemin ise Gazi'deki eylem olduğu vurgulandı. Avukatlar ise yaptıkları savunmada, suçu kaymakamlığın işlediğini, mahkemenin açılmasının bile gereksiz olduğu ve herkesin beraat etmesi gerektiğini söylediler. Mahkeme, gelmeyen eylemcilerin ifadelerinin alınması için 12 Kasım 2024 tarihine ertelendi.

Sinan Ateş öldürüldüğü günden bu yana üzerinde çok konuşulan bir isim oldu. Uzunca bir süre kimlerin, neden öldürdüğü tartışıldı, sonra katillerin MHP'yle ilişkileri, işledikleri cinayetler ortaya döküldü; ardından eşi başta olmak üzere ailesinin açıklamaları, eşi ve çocuklarının Özgür Özel ve Erdoğan'la görüşmesi, Devlet Bahçeli'nin sert çıkışları ile iş büyüdü ve en sonu iddianamenin içeriği, mahkemesi, sanıkların ifadeleriyle gündemin merkezine oturdu.

Bütün bu süreçlerin, faşizmin gerçek yüzünü sergilemesi bakımından önemli bir işlev gördüğünü söyleyebiliriz. Elbette devletin ve düzen partilerinin yaklaşımı, liberal-reformist kesimlerin sahiplenışı bakımından da...

Sinan Ateş, 30 Aralık 2022 tarihinde Ülkü Ocakları'na mensup faşistler tarafından öldürülünce, "siyasi cinayetler" kapsamında ele alındı önce. Fakat "siyasi cinayetler"de katledilen binlerce devrimci, demokrat, yurtseverden farklı bir yönü vardı. O, **2019-2020 arasında Ülkü Ocakları (ÜO) genel başkanlığı; 12 yıl boyunca da Devlet Bahçeli dahil, MHP üst yönetiminden kişilere "danışman"lık yapmıştı!** Dolayısıyla ölen de öldürenler de MHP-ÜO kökenli faşistlerdi.

Peki Sinan Ateş, faşistler tarafından öldürülen ilk faşist midir? Hayır!

MHP-ÜO, kurulduğu günden bu yana "davadan döneni öldürün" fermanını çıkarmış faşist bir örgütlenmedir. "Davadan dönmek" MHP-ÜO ile yolları ayırmak demektir. Bugüne kadar "davadan dönen" kaç kişiyi öldürdüler bilinmez. Elbette her ayrılanı öldürmediler. Fakat bu şekilde korkutarak, bir kez içlerine girmiş olanların ayrılmalarına izin vermediler. MHP'den ayrılmak, en hafifinden çeşitli saldırılara maruz kalmaktı çünkü.

Fakat ailesinin anlattıklarından da anlıyoruz ki, Sinan Ateş MHP-ÜO'dan kendisi ayrılmış değil. Belli ki, bir biçimde görevlerinden alınmış, uzaklaştırılmış. Bununla birlikte MHP-ÜO'dan çeşitli kişilerle ilişkisi sürüyor. Sinan Ateş'ten önce saldırıya uğrayan Mersin Ülkü Ocakları Başkanı, Ateş'ten yana tavır aldığı için böyle bir muameleyle karşılaşıyor.

Ateş'in ablası Selma Ateş mahkemede diyor ki, "babam, annem, dedem ülkücü. Biz ülkücü olarak doğduk mecburen. Bunu biz seçmedik, bu camianın içinde büyüdük." Ve kendisinin daha ortaokulda iken ÜO'da görev aldığını, bundan "gurur duyduğunu" söylüyor. "MHP ve ÜO'ya iftira atmam" diyor. Belli ki, Sinan Ateş de böyle büyüdü. Görevden alınsa da bu "camia"dan kopmadı.

Öyleyse **Sinan Ateş neden öldürüldü?**

MHP-ÜO içinde çok önemli bilgilere mi vakıftı, onları deşifre etme riski mi vardı, bu yönde şantaj mı yapmıştı; bilinmez! Bir iddia da Sinan Ateş'in MHP başkanlığına soyunduğu, Devlet Bahçeli'den sonra liderlik yarışında isminin geçtiği şeklindedir. Her iki durumda da MHP'in iç hesaplaşmasına kurban gittiği anlaşılıyor.

Sinan Ateş davası

FAŞİZMİN GERÇEK YÜZÜ

Fakat bizi asıl ilgilendiren, Sinan Ateş'in katledilmesiyle iyice gün yüzüne çıkan devrimcilere dönük saldırılardır.

Sinan Ateş cinayetini azmettiren olarak yargılanan Doğukan Çep, İstanbul-Gülsuyu'nda devrimcileri yaralayan, öldüren bir katil. Aynı zamanda "torbacı" diye tabir edilen uyuşturucu satıcısı. 35 yıl ceza almasına karşın dışarda! Pandemi bahanesiyle salıverilmiş, bir daha da yakalanmamış! Devlet nezdinde kabul gören birçok katil gibi, bilerek çıkarıldığı anlaşılıyor.

Gülsuyu, geçmişten bu yana devrimci faaliyetlerin yoğun olduğu bir emekçi bölgesi. Gençleri uyuşturucuya alıştırmak, yozlaştırmak, devrimcilerden uzaklaştırmak için bilinçli bir şekilde seçilen semtlerden. **Buna karşı mücadele eden, aralarında PDD okurlarının da bulunduğu birçok kişi, silahlı saldırıya uğradı, Hasan Ferit Gedik katledildi.**

Doğukan Çep, mahkemede bunları anlatıyor, ama onları "terörist" göstererek kendini aklamaya çalışıyor. Tıpkı yıllar önceki faşistler gibi...

MHP-ÜO, 12 Eylül öncesi yükselen devrimci harekete karşı "silahlı tim" olarak kullanıldı. Yüzlerce binlerce kişiyi katlettiler. 12 Eylül sonrası yurtdışında "Ermeni avı"na çıktılar. Ardından Kürt hareketini ezmek, maddi kaynaklarını kurutmak için harekete geçtiler. Mehmet Ali Ağca, Haluk Kırıcı, Oral Çelik, Abdullah Çatlı'nın isimleri hatırlamak yeterli. Şimdi Kırşehir'de bir caddeye Abdullah Çatlı'nın adını verecek kadar ileri gidiyorlar.

Doğukan Çep'in anlattıkları, MHP-ÜO'nun aynı kirli işlere devam ettiğini gösteriyor. **Devrimcileri katlediyor, gençleri zehirliyor, uyuşturucu baronlarına para kazandırıyorlar.** Üstelik bu "torbacı" katil, mahkemenin önünde Sinan Ateş'in ailesine,

gazetecilere tehditler savuruyor, dalga geçiyor.

Sinan Ateş cinayeti, sosyal-demokrasi ve liberal kesimlerin sınıfsal-siyasal duruşlarını da ortaya koydu. **Başta CHP olmak üzere bu kesimler, Sinan Ateş'e sahip çıktıkları kadar, hiçbir siyasi cinayetin ve katliamın peşine böyle düşmedi.**

Sinan Ateş davasının ertesi günü 2 Temmuz Sivas katliamının yıldönümüydü. O katliam sırasında SHP-DYP hükümeti vardı. Göz göre göre gelen katliamı durduramadıkları gibi, katillerin yargılanması ve arkasındaki güçlerin açığa çıkartılmasında da bir şey yapmadılar. Katliamın müsebbiplerinden Saadet Partisi ile geçtiğimiz dönemde ittifak bile kurdular.

Sinan Ateş'i sözde hümanist duygularla "solcu"ların sahiplenmesi, asla mazur görülmez. ÜO Başkanlığı yapan birinin sıradan biri olmadığı açıktır. **Sinan Ateş, faşist bir yöneticidir. Eli kanlıdır. "Su testisi su yolunda kırılır" misali, iç hesaplaşmada öldürülmüştür.** Nitekim eşi mahkemedeki konuşmasında, **Sinan Ateş'in ÜO Başkanlığı sırasında birçok gazetecinin dövüldüğünü kabul ediyor ve kendisini uyardığını söylüyor.**

Aldığı yanıt ise şu oluyor: "ben MHP genel merkezinden gelen talimatları yapıyorum, yapmazsam bana da ceza keserler." Başka ne "talimatlar" geldi ve neleri yerine getirdi Allah bilir!

Ama Gülsuyu'ndaki katilleri yöneten-yönlendiren olduğunu, onların davasıyla yakından ilgilendiğini biliyoruz artık. Sinan Ateş davası, bizleri sadece faşizmin gerçek yüzünü teşhir etmek bakımından ilgilendirir. Gerisi, boş hümanist lakırdılardır...

İEB'in 15-16 Haziran eylemi

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 54. yılında İşçi Emekçi Birliği eylem yaptı. 13 Haziran'da İstanbul'da Şişli Cevahir AVM önünde 19.30'da başlayan eylemde 15-16 Haziran'ın geleceğe ışık tuttuğu ve ancak direnerek, sokaklarda hakların kazanılacağına vurgu yapıldı.

Eylemde, "Yaşasın 15-16 Haziran direnişimiz", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği", "Direne direne kazanacağız", "Yaşasın devrim ve sosyalizm" sloganları atıldı. Kurumlar eyleme flama ve dövizleriyle katıldı. Eyleme, "taban maaş" talebiyle direnişlerine devam eden Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası da mesaj gönderdi.

Diyarbakır-Mardin yangınında 15 kişi yaşamını yitirdi

Diyarbakır ile Mardin arasında 20 Haziran günü başlayan yangında, 15 kişi yaşamını yitirdi. Yangına yakın köy ve mahallelerde oturan 100'e yakın insan doğrudan etkilendi. Ölenlerden iki kişinin, hayvanları kurtarmaya çalışan çobanlar olduğu belirlendi. Yangında, son yılların en büyük can kaybı yaşandı.

Yangın başladığında müdahalenin sadece karadan yapılması büyük tepki topladı. DEM Parti Eş Genel Başkanları, acilen havadan müdahalenin başlatılmasını istedi. Bölge belediyeleri, kendi olanaklarıyla yangın söndürme çalışmalarını yürüttü.

DEM Parti Erzurum milletvekili Meral Danış Beştaş, sosyal medyada hayatını kaybedenler için baş sağlığı dileğinde bulunurken "Her yıl yaşanan bu cehennem için hala çözüm üretilmemesi, gerekli tedbirlerin alınmaması açıkça suçtur, cinayettir, doğa katliamıdır" dedi.

Yangında, alevlerin ortasında kalan yüzlerce hayvan ölüyor, 15 bin 100 dönüm arazinin zarar gördüğü belirtiliyor. Bunun 5 bin dönümden fazlası, hasadı yapılmamış buğday ve arpa tarlası. Yani yangının verdiği zararın yanısıra, bu yılın arpa ve buğday üretimi ve bu üretimi yapan çiftçisi de büyük zarar görmüş durumda.

Devlet yangının "anız ve örtü yangını" olarak çıktığı yönünde açıklama yaptı. DEM Parti ise, köylülerden aldığı bilgiye dayanarak, "yıllardır onarımı yapılmayan elektrik tellerinin yere düşmesinin yangına neden olduğunu" söylüyor. Köylüler, "Arife gününden bu yana elektrikler kesikti; elektrik geldiği anda yangın başladı" diyorlar.

Elektrik özelleştirmesi kapsamında bölgenin elektrik şebekesini satın alan DEDAŞ (Dicle Elektrik ve Dağıtım AŞ), 2013 yılından bu yana, Diyarbakır, Urfa, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak'ta bitmek tükenmek bilmez bir sorunlar yumağına dönüşmüş durumda. **Bölgenin tek enerji sağlayıcısı olan DEDAŞ, fahiş fiyatları, altyapı sorunları ve sistematik elektrik kesintileri ile bölgedeki halkın yaşadığı ekonomik sıkıntıları daha da büyütüyor.** Özellikle çiftçiler, aşırı fiyatlandırmayı karşılayamadığı gibi, elektrik kesintileri nedeniyle üretimde büyük mağduriyetler yaşıyorlar. Şimdi de, bakım-onarımı yapılmayan elektrik hatlarının, bu yangına sebep olduğu söyleniyor.

Doğal olayları felakete çeviren, kapitalizmin kar hırsıdır. **Yangınlara zamanında ve doğru müdahale edilmemesi, özelleştirmelerden dolayı en temel insani ihtiyaçlara ulaşamaz hale gelmesi, bu kar hırsından dolayıdır.** Diyarbakır-Mardin arasında gerçekleşen yangında, bu gerçek bir kez daha görülmüştür.

Yangın, asıl olarak bölge halkının çabalarıyla söndürülmüştür. Şimdi, bölge halkının zararının karşılanması için devletin olanaklarının açılması talebi yükseltilmelidir.

İİSŞP'den Temmuz zammı talebiyle eylem

İstanbul İşçi Sendikaları Şubeleri Platformu (İİSŞP), devletin asgari ücrette zam yapılması talebini açıklamasının ardından eylem yaptı. 26 Haziran'da Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda, saat 19'da toplanan işçiler ve emekçiler, Temmuz'da zam yapılması talebini haykırdı.

Eylemde, sendikalar adına açıklamayı Liman-İş Marmara Bölge Başkanı yaptı. Açıklamada, açlık ve yoksulluk sınırından bahsederken, işçilerin ve emekçilerin büyük çoğunluğunun asgari ücrete mahkum edilerek açlık sınırının altında yaşadığını vurguladı. İşçilerden ve emekçilerden alınan vergilerle bütçenin yüzde 75'inin karşılanmasına rağmen, yoksullukla mücadele etmek zorunda kaldıklarına, asıl kaymağın patronlara aktarıldığına değinildi. Temmuz'da derhal işçilere ve emekçilere zam yapılmasını istendi. Talepler ise şu şekilde sıralandı:

"Temmuz zammı lütfetme değil ihtiyaçtır, meşru hakkımızdır, vazgeçmeyeceğiz.

1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere ücret ve maaşlara en az gerçek enflasyon kadar zam yapılmalı ve refah payı eklenmelidir.

Az kazandıktan az, çok kazandıktan çok vergi alınmalıdır.

Patronlardan, servet sahibi kurum ve kişilerden servet vergisi alınmalıdır.

Temel tüketim maddeleri başta olmak üzere fiyat artışları durdurulmalıdır."

Eylemde "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Asgari değil insanca yaşam", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Şimşek şaşırma sabrımızı taşırma" sloganları atıldı.

İİSŞP'nin uzun yıllardan sonra ilk kez böyle bir eylem ortaya koyması önemliydi. Çünkü bu kurum, İstanbul'da hangi sendikal konfederasyonda yer alırsa alsın, tüm sendika şubelerini bir konu etrafında harekete geçiriyor, birleştiriyor. Temmuz zamlarıyla ilgili bir eylem kararı aldıkları andan itibaren, sendika şubelerinin konfederasyon merkezleri tarafından aranıp uyarıldığı, eylemden vazgeçirmeye çalıştıkları biliniyor. Çünkü sendika konfederasyonları, asgari ücrete zam geldiğinde, sendikacı işçilerin ücretleri onunla aynılaşırsa, yeniden TİS mücadelesi vermekle karşı karşıya kalacaklar. Bundan dolayı asgari ücrete zam yapılmasını istemediler, en fazla göstermelik açıklamalar yaptılar. Zam kararı çıkmayınca, Türk-İş, Hak-İş ve DİSK bir araya geldi ve "komisyon" kurma kararı aldı. Yaptıkları tek şey, ücret zammını "komisyona havale etmek" oldu!

İİSŞP'nin Temmuz zamları konusunda ortak eylem yapması, konfederasyonlara tabanın bir uyarısıdır. İİSŞP bu eylemlere devam etmelidir. Bunun tüm illere yayılarak, sendikacı-sendikasıız tüm işçileri kapsamaması gerekir. Konfederasyonların başına çöreklenmiş sendika ağalarını ve bürokratlarını aşmadan, mücadeleyi ileri götürmek mümkün değildir.

1 Mayıs mahkemeleri başladı

2024 1 Mayıs'ında Saraçhane'de polis barikatına yüklendikleri için gözaltına alınan ve tutuklananların mahkeme süreci başladı. 1 Mayıs'ın hemen ardından evlerinden ve işyerlerinden işkence ile 100'den fazla kişi gözaltına alındı. Toplamda 82 kişi tutuklandı. Avukatların itirazları ve ara kararlarla, 26 kişi tahliye edildi.

"Polise mukavemet etmek, kamu malına zarar vermek, dağılma ihtarına uymamak" iddiasıyla "ikinci dalga" operasyonlarıyla gözaltına alınanların ilk duruşması 3 Temmuz'da İstanbul Çağlayan Adliyesi'ndeki 25. ACM'de görüldü. 8'i tutuklu olarak yargılanan tutsaklar yaptıkları savunmada 1 Mayıs'a katılmanın suç olmadığı, asıl olarak Taksim'i yasaklayanların suç işlediğini belirterek tahliyelerini talep etti. Savcının tutukluluk halinin devamını istemesine karşın mahkeme heyeti 8 tutuklunun tahliyesine, 12 kişi üzerindeki adli kontrol tedbirinin de kaldırılmasına karar vererek duruşmayı 7 Ocak 2025'e erteledi.

Mahkeme öncesi İstanbul Adliyesi önünde İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri açıklama yaparak, 1 Mayıs tutsaklarının tümünün tahliye edilmesini istedi.

Mahkeme sürecinin başlamasının yanısıra ev baskınları da devam etti. 3 Temmuz'da Çanakkale ve İzmir'de yapılan ev baskınlarında 4 kişi daha gözaltına alındı.

Bu arada 1 Mayıs'ın ardından tutuklananlar, ortak bir rapor hazırlayarak hapisanelerde yaşadıkları

hak ihlallerini duyurdular. Marmara Kapalı Hapishanesi'nde kalan 1 Mayıs tutsaklarının raporuna göre; hapishaneye girişte çıplak arama dayatıldı; sohbet-spor hakkı gaspedildi; keyfi yer değiştirmelere maruz kaldılar; tel kafesle üstü kapatılmış havalandırma ve alanın tamamı sürekli kameralarla gözetlenen hücrelere konuldular; mektup-dergi-kitap kısıtlamaları ile karşılaştılar.

Asgari ücrete yine zam yok! KALDIRMADIKÇA BAŞLARIMIZI SEFALETİMİZ BİTMEZ!

Temmuz ayı asgari ücrete ara zam ayı. Fakat burjuvazi ve temsilcileri, asgari ücrete zam yapmayacaklarını açıkladılar. Asgari ücretin ortalama ücret olması ve açlık sınırının altında kalması yetmezmiş gibi, Temmuz zammını da gaspettiler.

Asgari ücrete zam yapılmaması, bütün ücretlere zam yapılmaması anlamına geliyor. Dahası, kamu emekçilerini, sendikalı işçileri doğrudan ilgilendiriyor. Kamu emekçilerinin toplu görüşmesinde, sendikalı işçilerin TİS sürecinde, asgari ücret oranında zam dayatılıyor.

Asgari ücret açlık sınırının altında

Yıl başında asgari ücrete yapılan zam, çok kısa bir süre sonra açlık sınırının altına düştü.

Türk-İş'in yaptığı araştırmaya göre, 2024 Mayıs ayı açlık sınırı 18 bin 969 lira. Yoksulluk sınırı 61 bin 788,99 TL. İstanbul Planlama Ajansı (İPA) İstanbul'da 4 kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyetinin geçtiğimiz Nisan ayına göre 2.189 lira artarak 61 bin 523 lira olduğunu açıkladı.

Böylece **17 bin TL olan asgari ücret, yaklaşık 2 bin TL'lik farkla açlık sınırının altında kaldı.** Çarşı-pazar fiyatları her gün artmaya devam ediyor. Hayat gün be gün pahalalanırken emek ucuzluyor; asgari ücretin alım gücü giderek düşüyor. Şimdi asgari ücretlinin temel tüketim ürünlerine erişimi iyice zorlaşacak.

Enflasyonun nedeni ücret artışları mı?!

AKP-MHP'liler asgari ücrete zam yapılmayacağını söylerken, işçilerin sabırlı olmasını istiyorlar. "Enflasyonu düşürelim sonra ücretleri arttıracağız" diyorlar. Enflasyonun sebebi ücretlermiş gibi gösteriyorlar.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, "ara zam olacağını düşünmüyorum, ara zam olursa eski sarmala döneriz. 2-3 ay hep birlikte bir bedel ödeyerek bu sarmaldan kurtulmamız lazım" diyor.

Patronlar asgari ücrete zam yapılmamasını buyuruyor. Bununla yetinmeyerek işçilere "sabırlı olun bedel ödeyin" deyip duruyorlar. Bakmayın "2-3 ay hep birlikte bir bedel ödeyerek" dediklerine; "hep birlikte" vurgusu kitleleri kandırmak içindir. **Bugüne dek burjuvazinin bedel ödemediği görülmemiştir. Onların derdi, her zaman azami kar elde etmektir.** Azami karlarından bir parça feragat etmeye bile yanaşmazlar. Pandemi döneminde sokağa çıkma yasakları varken, işçileri fabrika ve atölyelerde hiçbir önlem almadan çalıştırdıklarını unutmamak. Sonuçta bedeli her zaman işçi ve emekçilere yüklemeye çalışırlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan da aynı telden çalıyor:

"Ekonomi bir denge işidir ve bir noktada dengeyi bozduğunuzda, birçok farklı noktada başka dengeler de bozulur. Vatandaş olarak hepimiz şunu tecrübe ettik; ne zaman dengenin dışında artış yapılırsa, marketlerde, mağazalarda ürün etiketleri hemen değişir. Bu da enflasyonu daha da artırıyor, ücretlere yapılan

Kapitalist sistemde ekonominin büyümesinden işçi ve emekçilerin alacağı pay, büyümenin oranına göre değil, örgütlü mücadelenin gücüne göredir. 1980 öncesi işçi ücretlerinin yüksek olması tamamen örgütlü mücadelenin eseridir.

artışın da anlamı kalmıyor ne yazık ki..."

Kendilerine zam yaparken ekonominin dengesi değişmiyor, asgari ücretliye zamma gelince, "ekonominin dengeleri bozuluyor!"

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye'de asgari ücretin, "gelişmekte olan ülkeler içerisinde en yüksek asgari ücret" olduğunu söyleyecek kadar illeri gitti. Kendince Asya ve Latin Amerika ülkelerinden örnekler vererek, dolar üzerinden karşılaştırmalar yaparak, **Türkiye'de asgari ücretin yüksek olduğunu iddia ediyor. Ama nedense asgari ücretin alım gücünden bahsetmiyor.** Bahsetse yalanı ortaya çıkacak çünkü.

Asgari ücretin parasal olarak yüksek olmasının hiçbir değeri yok. Önemli olan alım gücüdür. Ücretin alım gücü yoksa, miktarı yüksek olmuş ne fayda!..

Kaynaklar nereye gidiyor?

İşçi ve emekçilere gelince "kaynak yok" diyenler "sabırlı olmaları" isteyenler, kendilerine gelince hiç sabır göstermiyor; "kaynak" ise, onlara gani gani...

Bakanlar, milletvekilleri Temmuz ayından geçerli olmak üzere, kendilerine yüzde 20,3 zam yaptılar. Örneğin M. Şimşek'in maaşı, 49 bin lira artarak 290 bin 308 lira olacak! Üstelik 96 bin 958 liralık milletvekilliği emekli maaşı var: Toplamda 17 asgari ücretlinin maaşına bedel!

Benzer bir durum Çalışma Bakanı Işıkhan için de geçerli. 144 bin 362 lira olan maaşı yeni zamlarla beraber 173 bin 667 liraya yükseldi. 10 asgari ücretliden daha fazla maaş almış oluyor.

Diğer AKP'li bakanlar, bakan yardımcılar ve milletvekilleri de çeşitli kamu kurumlarının yönetimlerinde yer alarak iki-üç maaş birden alıyorlar. Mesela Vedat Işıkhan'ın üç yardımcısı da çift maaşlı. Dahası bakanlığın bütün olanakları hizmetlerine açık. Her şeyleri ücretsiz. Ceplerinden kuruş para çıkmıyor. Sarayın bir dakikalık elektrik masrafı 23 bin lira. Bir asgari ücreti 40 saniyede tüketiyor.

Kamu işçileri dışında asgari ücret hazineye çıkıyor. Her işçi ücretini çalıştığı işletmenin sahibinden alıyor. Dolayısıyla sorun kaynak sorunu

değil, patronların azami karlarının düşmemesi sorunudur. Patronların azami karları düşmesin, işçi ve emekçiler sefalet içerisinde yaşasın istiyorlar.

Hazinenin kaynakları, kamu yatırımlarına gitmiyor, kamu için üretime sokulmuyor, işçi ve emekçilere verilmiyor!

Kaynak, burjuvaziye faizsiz teşvik kredi olarak veriliyor; "hazine garantili" kullanılmayan havaları, geçilmeyen otoyolları, köprüler, şehir hastaneleri fonlanıyor; sarayın devası harcamalarına, savaşta kullanmak için beslenen gerici cihatçı çetelere ayrılıyor, vb. sayısız örnekler sıralayabiliriz.

Enflasyonun sebebi, azami kar hırsıdır

Enflasyonu sebebi ücretler değil, patronların azami kar hırsıdır.

Enflasyon; "mal ve hizmetlerin fiyatlarının sürekli ve istikrarlı bir şekilde artması" olarak tanımlanır. Ürün fiyatlarının sürekli artışı yani zamlanması, paranın satın alma gücünü düşürür. Türkiye'de temel tüketim ürünlerinin fiyatları her gün yükselirken ücretler yerinde saymaktadır.

1980 öncesi genel olarak ücretler açlık sınırının altına düşmezdi. Ücretlerin alım gücü yüksekti çünkü. Keza Avrupa ülkelerinde işçi ücretleri bize göre daha yüksektir. Aslında kölece çalışma koşulları dayatılan bazı Afrika ülkeleri dışında, dünyada en düşük asgari ücret Türkiye'dedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye ekonomisi 2024 yılının ilk çeyreğinde yüzde 5,7 büyüdü. Forbes dergisinin Nisan 2024 sayısında yayınladığı dünya milyarderleri listesinde Türkiye'den 27 dolar milyarder de bulunuyor. Yine Aralık 2023'te Economist dergisinin yayınladığı "Türkiye'nin en zengin 100 kişisi" listesinde 40 dolar milyarder var. Sadece Koç ailesinin serveti "6 milyar dolar üzeri" olarak gösteriliyor.

Demek ki ekonomi büyümüş! Ama büyümenin bütün payını burjuva zenginler almış! **Kapitalist sistemde ekonominin büyümesi, burjuvazinin karının artması, servetinin büyümesi anlamına geliyor zaten.** Ekonomik kriz koşullarında bile servet büyük tekellerin elinde merkezleşir, rekabet koşullarına yenik düşen patronların mülkü de büyük tekeller tarafından yutulur.

Bu sistemde ekonominin büyümesinden işçi ve emekçilerin alacağı pay, büyümenin oranına göre değil, örgütlü mücadelenin gücüne göredir. 1980 öncesi işçi ücretlerinin yüksek olması tamamen örgütlü mücadelenin eseridir.

Bir tarafta muazzam bir büyüme, diğer tarafta devasa yoksulluk. Patronlar gün be gün daha zenginleşirken işçi ücretleri enflasyon altında eriyor... Ama **yakınmakla, sızlanmakla kaybedilecek zamanımız yok! Ya da sendika ağlarına bel bağlayacak halimiz yok!** İşçi sınıfı tarihsel birikimi ve kendi deneyimlerinden de biliyor ki, kaldırmadıkça başlarımızı sefaletimiz bitmez!

“Enflasyon farkı” bile hileli!

TÜİK canavarının ağız, ezilen ve sömürülenleri yemek üzere açıldı yine! Yalan makinesi olarak çok fazla çaba sarf etti ve aylık enflasyonu açıkladı: Haziran ayı enflasyon oranı yüzde 1.64, yıllık enflasyon oranı da 71.60 imiş.

Emekli aylıkları ve asgari ücret, TÜİK'in her altı ayda bir açıkladığı sahte hesaplamalarına göre düzenleniyor. Ücretler ve aylıklar böylece neredeyse hiç zamlanmamış oluyor. Enflasyon oranlarını her zaman olduğu gibi TÜİK'ten önce açıklayan Enflasyon Araştırma Grubu'na (ENAG) göre aylık enflasyon oranı yüzde 4.24, altı aylık yüzde 39.52, yıllık ise yüzde 113.8... ENAG'ın enflasyon hesabı bile TÜİK'in nasıl bir canavar olduğunu ortaya koyuyor. TÜİK her zaman her alanda gerçeği açıklamaz aslında, rakamları genellikle güvenilmezdir. Bu durum yeni bir şey değil fakat bu kadar ifrata varılması, hayatı karartacak hale getirdi.

Enflasyon farkı, aylık ve ücretlere zam yapmak değildir kuşkusuz. Yasalarla da çerçevesini çizdikleri sözde pahalanan hayat şartlarına göre düzenleme yapılmasıdır. Yasaya göre, aylık ve ücretlere zam yapılmayacak, sadece enflasyon farkı yansıtılacak. Yani altı ayda bir, Ocak ve Temmuz aylarında TÜİK enflasyon rakamını açıklayacak, böylece senede iki kez ücret ve aylıklar enflasyon farklarıyla ödenecek. TÜİK aracılığıyla gerçek enflasyonun çok altında açıkladıkları rakamlarla, emeklilerin aylıkları ve asgari ücret, açıklık sınırının altına çekildi; ortalama ücreti de ortadan kaldırılarak milyonları asgari ücrete mahkum ettiler.

Çalışma Bakanı ve Maliye Bakanı, aylardır “sadece enflasyon farkı vereceğiz başka para yok” diye açıklama yapıyordu. Bunu Erdoğan da tekrarlıyor; işçi ve emekçilere karşı her cepheden meydan okuyorlar. Bir yandan da “sakin sesinizi çıkarmayın” demeye getirerek sopa sallıyorlar. Halkı sadakalara alıştıırıp sonra da “sadaka yok” demeleri, gelinen noktanın nerelere vardığını gösteriyor.

Emeklileri sürekli yük sayarak onlara ağır hakaretler yağdıran hükümet yetkililerinin en beylik açıklamaları, “bütçede para yok” oluyor. Ne zaman ağızlarını açsalar “kaynak bulamadık”larını söylüyorlar.

Bu açıklamaların gerçeği yansıtmadığını biliyoruz. Fakat geniş kitlelerin bilincinde bulanık yaratmaya çalışıyorlar. Ulusal gelir, bütçe, faiz, kur, iç talep, dış talep, vergiler vs. vs. bir dolu ekonomik gelişme ve terimler üzerinden sömürü çarkı gizleniyor. Dahası **her şeyin yaratıcısı işçi ve emekçiler asalak yerine konularak artı emeği gasp eden sömürücülere toz kondurmuyorlar.** Bu çark bozulmasın diye de baskı ve şiddet uyguluyor, korku ve umutsuzluk yayıyorlar.

Başka türlü ücretler sürekli düşerken, artan pahalılık karşısında işçi ve emekçiler nasıl suskun kalabilir? Çalışma saatleri uzar, sömürü ağırlaşırken işçi ve emekçiler nasıl örgütsüz, dağınık ve sendikasızsız kalabilirler?

Bu cendere parçalanmadıkça insanlığı tam bir felaket beklemektedir. Bütün zorluklara rağmen örgütlenmek ve karşı koymak tek çıkış yoludur. Yol başka türlü açılmayacaktır. Yol açılmalı...

Özgürlük alanları ve yaşam standartlarımız ancak o koşulda açılacak ve büyüyecektir...

Menemen Belediyesi'nde işçi kıyımı ve direniş

İzmir'de AKP'li Menemen Belediyesi'nde 28 Mayıs'ta işten çıkartılan işçiler işe geri dönme talebiyle belediye binası önünde eylemlerini sürdürüyorlar.

Belediye-iş sendikasında örgütlü olan işçiler bir süredir yandaş sendika Hizmet-iş'e geçmeleri için belediyede baskı görüyorlardı. AKP'liler alttan alta, “Hizmet-iş'e geçerseniz işten atılmazsınız” propagandası yapıyordu. Ancak 28 Mayıs günü 375 işçi İş Kanunu'nun 17. maddesi gerekçe gösterilerek tazminatsız olarak işten atıldılar. Bu işçi kıyımının ardından, AKP'lilerin Hizmet-iş konusundaki yalanı da ortaya çıktı; işten atılanların yüzde 5'inin Hizmet-iş'e üye olduğu görüldü.

Belediye-iş sendikası yaptığı açıklamada, AKP'li belediyenin seçim öncesinde yüzlerce kişiyi işe aldığını, bankamatik memurları olarak ve yüksek maaşla çok sayıda kişiyi çalıştırdığını belirterek “eğer tasarruf yapacaksanız çalışan, emek harcayan işçiden değil, bankamatikçilerden tasarruf yapın” dedi.

İşçiler belediyenin önündeki bekleyişlerinin yanısıra, zaman zaman kent içinde yürüyüşler yapıyorlar. İşten atılan işçiler 3 Temmuz günü belediye meclis toplantısına katılmaya çalışırken polis müdahalesi ile karşılaştılar.

Bu direniş sürerken, Menemen Belediyesi işçi çıkarmaya devam ediyor. 5 Temmuz günü bir grup işçinin daha işten çıkarıldığı öğrenildi.

Adana Seyhan Belediyesi'nde TİS Görüşmeleri Tıkandı

Adana Seyhan Belediyesi başkanlık binası önünde, Tüm Bel Sen Adana Şube tarafından 1 Temmuz 2024 günü basın açıklaması yapıldı. 31 Mart yerel seçimlerden önce Seyhan Belediyesi'ne CHP'den aday olan Oya Tekin, belediye başkanı olduğu koşulda, önceki TİS kazanımlarını koruyarak yenileyeceğine söz vermişti. Başkan oldu, fakat sözünde durmadı. Bunun üzerine yapılan basın açıklamasına belediye işçi ve emekçilerinin katılımı yüksek oldu.

Seyhan Belediye Başkanlığı'nın Tüm Bel Sen ile yürüttüğü TİS görüşmeleri tıkandı. Sendika yaptığı basın açıklamasında, 31 Mart yerel seçimlerinden sonra, hükümetin çıkardığı tasarruf genelgesinin hemen ardından belediye emekçilerinin servis, fazla mesai, sosyal haklarının gasp edilmesini eleştirdi.

Açıklamada, bu genelgenin temel hedefinin “muhalif belediyeleri iş yapamaz hale getirerek itibarsızlaştırmak, belediye emekçilerini halk ile karşı karşıya getirmek” olduğu belirtildikten sonra, “tam da bu noktada muhalif belediyelerin AKP'nin bu tuzağını bozacak bir irade ortaya koyması beklenirken tek adam rejiminin bu sahte tasarruf genelgesini sahiplenmeleri ve hemen uygulamaya geçmeleri çok manidardır” dendi.

İşçi ve memurların toplu sözleşme ve kanunlarla kazanılmış olan ekonomik ve sosyal haklarının bir genelge ile gasp edilmesini ve buna “demokratik, halkçı ve emekten yana, insanı esas alan belediyecilik” iddiasıyla seçilen belediye başkanlarının hemen uymasını, dahası belediyeleri bir şirket gibi yönetmeye başlamalarını protesto ettiklerini söyleyen Adana Tüm Bel Sen Şube başkanı Mehmet Çelik, Seyhan Belediyesi'nin yeni başkanına şöyle seslendi:

“AKP'nin gerici-yasakçı yasalarının değil, evrensel hukukun gereğini yapın, emekçilerin burada bir kez daha somut bir şekilde kendini ortaya koyduğu örgütlü iradesiyle eşit ve özgür koşullarda toplu pazarlık süreci yürütün”...

Basın açıklaması “Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz” sloganı atılarak bitirildi.

Mücadele dersini öğretmenler veriyor

Öğretmenler direniyor

Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun meclis gündemine geldiği ve tartışıldığı bugünlerde, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın 26 Mayıs'ta başlattığı direniş 40. gününü geride bıraktı.

26 Mayıs günü sendikanın Ankara Temsilciliği önünde buluşan yüzlerce eğitim emekçisi; Kızılay'da polis barikatlarını aşarak, Milli Egemenlik Parkı'nda eğitim nöbeti başlamıştı.

26 Mayıs akşamı ilk nöbetin Ankara'da tutulmasının ardından, **27 Mayıs'tan itibaren başta İstanbul olmak üzere toplam 16 şehirde 14 Haziran'a kadar devam etti eğitim nöbetleri ve 15 Haziran**

itibariyle merkezleştirilerek Ankara'ya taşındı.

40 gün boyunca devletin ve özel sektörün temsilcileriyle görüşmelerin yanısıra, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere çeşitli eylemler de yapıldı.

Eğitim nöbetinin 2. gününde, rehabilitasyon merkezi patronlarının derneği olan Özel Eğitim Kurumları Derneği önünde bir açıklama yapıldı.

Direnişin 4. gününde Milli Eğitim Bakanlığı önünde oturma eylemi yapıldı. Bu eylem sırasında Özel Eğitim Kurumları Derneği başkanı Yunus Kılıç öğretmenlerin yanına geldi: *"Neden benim derneğimin önünde açıklama yapıyorsunuz, ben de taban maaş uygulamasını istiyorum, bakanlıkla çözülmesi gerek"* diyerek, öğretmenleri provoke etmeye çalıştı.

Oysa rehabilitasyon merkezlerinin, alandaki en düşük maaş skalasına sahip olduğunu biliyoruz.

Bakanlık önünde oturma eylemi yapan öğretmenler, oturma eylemini gece de devam ettireceklerini açıkladıklarında, ters kelepçe ve darp ile gözaltına alındılar. Ankara'daki gözaltı üzerine, İstanbul'daki sendika üyeleri aynı gün **Sultanahmet'teki nöbet alanından Beyazıt Meydanı'na bir yürüyüş gerçekleştirdi.**

Sloganlar ve ajitasyon konuşmalarıyla yapılan yürüyüş, Beyazıt Meydanı'nda basın açıklamasının ardından Sultanahmet'te son buldu ve nöbete devam edildi. Bu yürüyüş ve açıklama uzun zamandır Beyazıt'ta yapılan ilk izinsiz gösteriydi.

Nöbetin 6. gününde patron dernekleri birleşerek bir açıklama

yayınladılar. Açıklama baştan sona yalanlarla doluydu. Derneklere bağlı olan okullarda maaşların yeterli düzeyde olduğu, okulların demokratik olduğu, öğretmenlerin baskı görmediği gibi, alanın gerçekliğini yansıtmayan ifadeler kullanan patronlar, gerçek yüzlerini okulların kapanmasıyla birlikte gelen işten çıkarma saldırılarıyla gösterdiler. **Eğitim alanında "iyi" kabul edilen zincir okulların neredeyse tümünde sendika üyesi öğretmenler kısıma uğradı.**

Patron derneklerinin açıklamasının ardından, direnişin 7. gününde 1 Haziran günü İstanbul'daki sendika üyeleri, nöbeti TÖZOK Genel Merkezi önüne taşıdılar. Patronların da bildiği ancak açıklamalarında dile getirmediği gerçekliği göstermek isteyen **öğretmenler; önce polis barikatı, polisin sözlü tacizi ve ardından ters kelepçe ile darp edilerek gözaltı ile karşılaştı.** Devlet, sınıfına uygun olarak sermayenin yanında emekçinin karşısındaki tutumundan hiç ödün vermedi. Sendika üyesi öğretmenler ise; önlerine konulan polis kalkanlarını, polislerin sözlü tacizlerini, sloganlarla başları dimdik karşıladılar.

Bu saldırıdan sonra patronlar bir açıklama daha yayınladı. Öğretmenlerin gözaltına alınmasıyla gündeme gelmek istemediklerini, taban maaşı destekledikleri ancak meseleyi bakanlığın çözmesi gerektiğini, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın kendilerine bir görüşme talebinde bulunmadığını belirttiler.

Bu açıklamanın ardından TÖZOK ve TÖDER başta olmak üzere patron dernekleriyle görüşmeler başladı. Bu görüşmelerde patronlar, taban maaş uygulamasına karşı olmadıklarını, kamu ve özel sektör arasındaki brüt farkının fazla olduğunu, öğretmenler eşit işe eşit ücret isterken kendilerinin de maliyette eşitlik istediklerini belirttiler ve bakanlığa iletmek üzere birtakım öneriler sundular. Oysa **özel sektördeki sömürünün asıl kaynağı da patronlardır. Devlet onların istediği yasayı çıkarır, istemediği yasayı kaldırır** ki, taban maaş hakkını içeren yasada olan tam olarak budur. Bununla birlikte taban maaş uygulamasının ne şekilde hayata geçirileceği öğretmenlerin problemi değildir. Öğretmenlerin taban maaş hakkı için verdikleri mücadele esastır.

29 Ocak'ta yapılan eylemin ardından Nisan ayında taban maaş konusunda çalışma yapılacağına sözünü veren ve Nisan ayına geldiğimizde bir televizyon programında *"bizim böyle bir yetkimiz yok"* diyen ve sendikanın görüşme taleplerini karşılıksız bırakan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, 25 Haziran'da 'eğitimin paydaşları' olduğunu iddia ettiği sendikalarla bir akşam yemeğinde buluştu. Eğitim-Sen ve Eğitim-İş

yemeğe katılmadı, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası yemeğe davet edilmedi. **Eğitim nöbetinin 31. gününe denk gelen bu yemeğin yapıldığı yere giden sendika yönetici ve üyeleri, Yusuf**

Taban Maaş talebi

2014 yılına kadar Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda; özel sektörde çalışan öğretmenin kamuda çalışan denginden daha az maaş alamayacağını belirten bir madde vardı. Bu madde 'Taban Maaş'ı ifade ediyordu ve bir gecede gaspedildi.

2014 yılında patronların talebi ve o zaman bakanlık müsteşarı olan Yusuf Tekin'in girişimleriyle ellerinden alınan taban maaş hakkının tekrar yasalaşması için, sendika kurulduğundan beri mücadele ediyor.

Özel sektör patronları eylemin yarattığı basınç nedeniyle Öğretmen Sendikası ile görüşmek zorunda kaldılar. Ancak **bu görüşmelerde özel okul patronları sorunu tamamen kendi üzerlerinden atan, kendilerini aklamaya çalışan bir tutum sergilediler.** Sanki özel sektördeki eğitimcilerin yaşadıkları sorunların tek suçlusu devletmiş; devlet bir karar aldığı anda özel okullardaki mali koşullar düzeltilecekmiş gibi demagojiler ürettiler.

Oysa **özel sektördeki ücretler ve çalışma koşulları, her zaman patronların çıkarları doğrultusunda şekillenir.** Özel okullar ilk kurulmaya başlandığında, öğretmenleri bu alana çekebilme için maaşlar yüksek tutuldu ve bu durum, yasa ile de güvence altına alındı. Alanda belli bir doygunluk oluştuktan sonra, çok yönlü bir saldırı dalgası başladı. Bir taraftan **kamudaki atamalar sistematik biçimde azaltıldı ve "atanamayan öğretmen" adı altında yüzbinlerce kişilik "işgücü fazlası" oluşturuldu.** Aynı dönemde özeldeki ücretler düşürülmeye başlandı. Kamuda atama olanağından yoksun bırakılan genç-yeni mezun eğitimciler, özel sektörün vahşi sömürü koşullarına mecbur bırakıldı. 2014 yılında yasadaki taban maaş maddesi de kaldırılınca, patronların sömürüsü ve baskısı çok daha pervasız, çalışma koşulları çok daha güvencesiz hale geldi.

Patronlar eğitimciye ihtiyaç duyduğunda, devlet yasa çıkarmış; özel sektöre mahkum eğitimci "fazlası" olduğunda, devlet yasayı kaldırmıştı.

Sadece bu kısacık hatırlatma bile, özel sektördeki sömürünün asıl kaynağının patronlar olduğunu göstermeye yetiyor. Ve görülüyor ki, özel sektör eğitimcilerinin karşısında, devlet ile patronlar yanyana duruyor.

Bu tabloda, TÖZOK ve TÖDER patronlarının söylediği *"biz de taban maaşa karşı değiliz"* sözleri, bir demagoji olmaktan öteye gitmiyor. Patronlar sorumluluğu devlete atıyor, *"vergiler inerse taban maaş veririz"* diyorlar; devlet sorumluluğu patronlara atıyor, sendikanın patronları ikna etmesini istiyor!..

Öğretmen Sendikası, patronlar ile sendika arasında bir "arabulucu" ya da "hakem" değildir. Taraflardan birinin görüşlerini diğerine taşımak, ya da ikna etmek gibi bir görevi de yoktur. Zaten patronlarla devlet aynı taraftadır.

Üstelik taban maaş için gereken kaynağın vergilerin indirilmesinden mi, yoksa patronların karlarının azaltılmasından mı bulunacağı da öğretmenlerin sorunu değildir. Taban maaş konusunda tüm mesele, öğretmenlerin haklarıdır ve bu doğrultuda verdikleri mücadeledir.

Görünen o ki, öğretmenlerin haklı-meşru talebi ve sürmekte olan fiili mücadele ile kamuoyunun ilgisinin çekilmiş olması, patronları sıkıştırmaktadır.

Mücadele dersini

Tekin ile görüşmek istedi. İçeri alınmayan öğretmenler, programın bitmesinin ardından Yusuf Tekin ile 20 dakika görüşebildi. Bu görüşmede Tekin, taban maaş maddesinin Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda (ÖMK) olmadığını, ancak sonrasında yönetmelik olarak geçireceklerini söyledi.

Y. Tekin vaatlerle oyalıyordu; ancak Bakan Yardımcısı Kemal Şamlıoğlu, sendika yöneticilerine gerçek tabloyu gösterdi: **Böyle bir gündem olmadığını, daha sonra düşünüleceğini, patronların ikna olması gerektiğini,** Çalışma Bakanlığı'nın bu haliyle taban maaşı uygulamaya sokmayacağını, taban maaş uygulaması geldiği takdirde butik kurumların batacağını ve **buna izin vermeyeceklerini** ifade etti.

Bakan Yardımcısı patronların haklarını-çıkarlarını güzelce savundu. Öğretmenler de kendi hakları ve çıkarları için mücadeleye devam ediyorlar.

Yapılan bu olumsuz görüşmenin ardından, eğitim nöbetinin 38. gününde, ÖMK eğitim komisyonunda tartışılmaya başlandığında; sendika üyeleri bir kez daha direnişi bakanlığın önüne taşıdı. Bu kez polis daha sert bir müdahalesi ile karşılaşan **25 öğretmen işkence ile gözaltına alındı. Yüzü maskeli bir polis, gözaltına aracında öğretmenlere işkence yaptı.** Bir öğretmen başına aldığı tekme ve yumruk darbeleri sonucu bayıldı, bir öğretmenin röntgeni ve tomografisi çekildi. İşkence öğretmenleri yıldırmadı, gözaltı boyunca sloganlar susmadı.

40 günlük nöbet boyunca yapılan bu eylemlerin yanısıra, Ankara'nın merkezi bütün noktalarına devasa pankartlar asıldı; 10.000 civarında afiş Ankara'nın duvarlarında öğretmenlerin haklı taleplerini görünür kıldı; merkezi noktalarda bildiriler dağıtıldı; taban maaş hakkının duyurulması ve kabul edilmesi için masalar kuruldu. Taban maaş hakkının sadece öğretmenlerin değil, halkın talebi olması için yoğun çalışmalar yapıldı ve halkın öğretmenlerin taleplerini benimseyen, olumlu tepkileri ile karşılaştı.

Eksikleri aşarak mücadeleyi yükselteceğiz

Özel sektör öğretmenleri sendikası, güçlü ve iyi bir mücadele pratiği sergiliyor. Eylemler geniş bir kitlede yankı buluyor, gündemleşiyor, basında yer alacak kadar büyük bir etki yaratıyor. Yanısıra, hem patronları hem de devleti sıkıştırıyor; bu sıkışma nedeniyle iki taraf da kendisini aklamak, sorunun dışında göstermek için açıklamalar yapıyor, mazeretler uyduruyor.

Bunların herbiri çok değerli kazanımlar. Sadece 3 yıl önce kurulmuş bir sendikanın, şimdiden bu kadar etki

yaratmış olması, başlı başına önem taşıyor.

Bunu daha da güçlendirmek ve taleplerimizi somut kazanımlara dönüştürmek için ise, atılması ve güçlendirilmesi gereken adımlar var.

Bir eylem biçimi olarak "nöbetler" uzatıldığında, yanı sıra dar bir kadro ile yapıldığında etki gücü zayıflıyor.

Uzun erimli bir mücadele yöntemi olan nöbet, sendikanın tüm güçlerini seferber ederek başlatılmalıydı; başlangıçta yapılamıyorsa bile, sonrasında sendikanın genel gövdesinin harekete geçirilmesi için araç ve yöntemler bulunmalıydı, bulunmalıdır. Eylemin taleplerinin sadece sendika yönetimi ve temsilcileriyle sınırlı olmayıp tüm üyeleri, hatta tüm özel sektör öğretmenlerini kapsadığını göstermek gerekir.

Bu yapılmadığında, 13 bin üyeye sahip, yüzbinlerce öğretmeni kapsayan bir sendika sadece 20 ila 50 kişiyle eylemi sürdürdüğünde, zayıf bir tablo ortaya çıkıyor. Dahası, sorunun asıl öznesi olan özel sektör öğretmenleri, eylemin öznesi değil, seyircisi haline geliyor. **"İşçiler örgütü" olan sendikanın, üretimden gelen gücünü kullanması, nöbet eylemini örgütlü olduğu işyerlerin taşıması, sonuca ulaşmak, kayda değer kazanımlar elde etmek için en önemli yoldur.**

Bu süreçte sendikal eğitimin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gördük. Sendikalar mücadele araçlarımız olduğu gibi bir okuldur da. Sendika tek tek işçileri, emekçileri yan yana getirip birleştiren ve onları güçlü bir ordu olarak burjuvazinin karşısına çıkaran bir oluşumdur. Emekçilerin bilincine dokunup değiştirmek de sendikanın verdiği eğitim ile mümkün olur.

Bir diğer önemli konu da taban örgütlenmesidir. Sendikanın aldığı kararları tabanın benimsemesini, işyeri temsilcilerinin kurulmasını, direnişlerin kitlesel olmasını sağlamak gerekir.

Burada sendikanın önünde iki önemli dezavantaj duruyor. Birincisi eylemin başlamasının ardından yaz tatiline girilmesi bir dezavantaj yarattı; nöbet eylemi sendikanın örgütlü olduğu okullara yayılamadı.

İkincisi ve daha genel olan sorun ise, özel sektör öğretmenlerinin çalışma koşullarıdır. **Belirli süreli iş sözleşmesi, kalıcı bir işyeri temsilciliği oluşturma da zorluk çıkarıyor.** Sendikal faaliyetlerde öne çıkan öğretmenlerin, sene sonunda sözleşmesi yenilenmiyor ve aynı sürece her sene yeniden başlanmak zorunda kalınıyor. **Bu konu zamana yayılan, sendikal eğitimle birlikte ilerleyecek sağlam bir işyeri örgütlenmesi ile çözülebilir ve çözülmelidir.**

Öğretmenler sınıfsız değildir; kaldı ki haklarını aradıkça karşılarına dikilen aygıtlar hangi sınıfa ait olduklarını kanıtlamaktadır. Önce patronlar, sonra devlet aygıtları, bir bütün olarak burjuvazi, her taleplerinde barikat olarak karşılarına dikilmektedir.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, **sadece bir mesleğin onuru için mücadele etmiyor, toplumsal mücadeleyi de yükseltiyor, alan açıyor.** Nöbet eylemleri veya başka şekillerde, bu direniş sürecektir.

Ankara'da yanan meşale

"Siz kimsiniz?"

Bu soru, sendikalı olduğumu çevremdekilere anlattığımda soruldu.

Biz kimdik?

Bizler endüstrileşmiş eğitim sistemi içinde emeğini görünür kılmaya çalışan ve bu emeğin karşılığını, yani haklarını almaya çalışan sendikayız. Sınıf mücadelesi tarihi içerisinde adını yazmış bir sendikayız. Daha çok küçük olmasına rağmen, emeklemeden koşan bir sendikayız. Eğitimci iken öğrenci olabilen, sendikayla öğrenen bir sendikayız. Ve o sendikanın öğrencilerimiz aynı zamanda...

İçinde bulunduğumuz sistemin dışlılarını kırmaya çalışan ve kıracak olan sendikayız. Özelleşmenin ivme kazandığı bir alanda çalışıyoruz. Bu ivmelenme doğal olarak kendisiyle bizi alıp götürmeden, onu durdurmak ve yoketmek için biraraya geldik. Parçası olduğumuz eğitim sistemi, bugün müfredat ile desteklenen ÇEDES ile gericileştirilmekte, MESEM ile öğrencilerimiz ucuz işgücü olarak kullanılmakta ve öldürülmekte. Bunlarla beraber özelleşmenin getirdiği sömürü ile de artık nefes alacak yer kalmadığından ve bu gidişata durdemenin vaktinin geldiğini duyurmak için artık bir adım atmanın gerekliliği içinde, 26 Mayıs'ta Ankara'ya geldik.

Elimizden alınan, patronlara peşkeş çekilen taban maaşı geri alacağımızı haykırmak için bu gelişimiz dördüncüsüyü; ama bu sefer kararımız, "haklarımız almadan dönmek yok" oldu.

Bulduğumuz meslekten ötürü biliyoruz ki, küçük adımlar bizi nihai hedefimize taşıyacak. Bizler bu adımları da büyüterek bir karar aldık. Kararlılığımız ve dayanışmamızla da hedefimize ulaşacağımızı ve verdiğimiz bu kararın haklılığını şu an 24. gününde olduğumuz nöbet alanımızda bulunan arkadaşlarımızın heyecanı, mutluluğu, umudu ile de gözlemliyoruz.

Ankara'da yanan bir meşale görürseniz, başınızı o yana çevirin.

Biz kim miyiz?

Biz o meşaleyi taşıyan Öğretmen

Sendikası'yız!

Özel sektör eğitim emekçisi

Özel sektör eğitim emekçisi

Öğretmenler Veriyor!

“Aşılmaz denen barikatlar aşıldı”

Bugün Eğitim Nöbeti'nin 30. günü. En son 26 Mayıs'ta Ankara'daydım. Direnişimiz, nöbetimiz 30 gündür devam ediyor. Arkadaşlarımdan 30 gündür burada olanlar var. Peki ne olmuştu da Özel Sektör Öğretmenleri 30 gündür eğitim nöbeti tutuyordu?

Sendikamız 3 yıl önce kuruldu. Kurulduğu günden bu yana başat talebimiz taban maaş hakkımızın geri gelmesi. Bu yüzden geçtiğimiz eğitim-öğretim döneminde iki kere Ankara'ya geldik. 29 Ocak'ta Ankara'daydık. Tüm illerden gelen arkadaşlarımızla Taban Maaş hakkımız için buluştuk. Sendikadan çıktık ve başladık yürümeye. Meclisin önüne geldik. Tavrımız netti, görüşecektik. Dik duruşumuz cevap aldı ve bakanlık görüşme istedi. Arkadaşlarımız büyük bir özenle hazırladıkları raporları sundular. Bakan Yusuf Tekin, yapılan görüşmede taban maaşın Nisan ayında meclis gündeminde olacağını söyledi.

Zaman geçti, bir gün bir televizyon programında bakana bu konu sorulduğunda yetkisinin olmadığını söyledi. Talebimiz hiç konuşulmamış gibi sadece talep olarak kaldı. Tek çözüm yine Ankara'ya gitmekti. 26 Mayıs'ta yine düştük yollara. Öfkeliydik, bize söylenen bir yalan ve yetkisinin olmadığını belirten bir bakan vardı. Bizi ne barikat ne gözaltı ne de polis şiddeti durdurabilirdi. Durduramadılar.

Kitlese bir şekilde sendikamızdan çıkıp bakanlığın önüne geldik. Meclis Parkı'na yürüyecektik. Yürütmek istemediler: “Geri çekilin, açamayız.”

Barikatı aşmak istediğimizde gösterdikleri şiddet hiç umurumuzda değildi. Asla canım yanmıyordu. Öfkem vardı ve o barikat aşılacaktı. AŞILDI. Tekme darbelerine, boğazımıza yapışmalarına, polislin silah göstermesine rağmen kortejimiz Meclis Parkı'na ulaşmıştı. İçimizde coşku da vardı ama istediğimiz bu değildi. Hepimiz her şeyi göze almıştık. Patron baskısı, işten çıkarma... Hep yaşadığımız şeylerdi. Bunların mücadeleye ederken yaşanması asla gözümüzü korkutamazdı. Bu durum sadece Meclis Parkı'na gitmekle olmazdı. Amacımız bu değildi ki. Meclis Parkı'nı direniş alanına çevirmek gerekirdi. Öyle de oldu, eğitim nöbetimiz başladı.

Bizden çalınanı geri almadan gitmiyoruz, buradayız. Mutlaka biz kazanacağız.

Mücadele Dersini Öğretmenler Veriyor.

Özel sektör eğitim emekçisi

“Beklenen günler ellerimizdedir”

2018 yılında mezun olmuş bir öğretmenim; eğitim emekçisiyim. Birçok meslektaşım gibi üniversite sonrası atanma umuduyla başka işler yaptım. “Yusuf Tekin'in öğretmeni” olamayınca(!) özel sektör çarkına girdim; dişlileri arasında ezildiğim, ama yakında o çarkı bozacak insanlardan sadece biri olarak...

Öğretmen Sendikası'yla özel sektöre başlar başlamaz tanışıp üye oldum.

Yaşadıklarımduyduğum öfkeyi hatırlıyorum üye olurken; sonra yalnız olmadığımı fark ettiğimi... Her yıl işsiz kalmanın ve onlarca iş görüşmesine gitmenin getirdiği yorgunlukta, dalga geçer gibi verilen maaşlarda, haklarım gasp edildiğinde hissettiğim öfkede, iş yerlerinde yaşadığım baskılarda nasıl da aynı acımasız çemberin içinde olduğumuzu...

Biz eğitim emekçileri, kutsal addedilen bir meslek yapıyoruz ve kutsal addettikleri bizi yine bu kutsallıkla sömürüyorlar. Yaşadığımız ülkede hep sömürünün, insan hakları ihlallerinin, eşitsizliğin, işkencenin, katliamın -bazen öznesi, bazen tanığı olarak- içindeyiz. Bu yaşadıklarımız bize şunları öğretmiş olmalı: Direnmek ve mücadele etmek. İşte biz, bu öğretilerle devam ediyoruz çıktığımız yola.

26 Mayıs'ta bir sorumuz vardı -cevabını bildiğimiz- Ankara'da Yusuf Tekin'e: Neden sözünü tutmadın?

Bu soruyla ve haklı olmanın verdiği güçle önümüze çıkan polis barikatına yüklendik. Sonunda inadımızla barikatı aştık. Sandılar ki sözümüzü söyleyip gideceğiz. Gitmedik. “Taleplerimiz ÖMK'ye (Öğretmenlik Meslek Kanunu) girene kadar nöbetteyiz.” dedik. Meclis Parkı'nda nöbete başladı arkadaşlarımız. Biz diğer şehirlere dağılanlar da bulunduğumuz şehirlerdeki İl Millî Eğitim Müdürlükleri önünde nöbet tutarak onlara destek verdik.

İstanbul'da, Sultanahmet'te her gün işten çıkarak -belki yorgun argın ama o an hiç düşünmeden- mücadele azmiyle koşarak nöbet alanını doldurduk. Her gün desteğe gelenlerle, ne büyük bir şeyin içinde olduğumuzu, ne büyük bir şey başlattığımızı hatırladık. “Sizden güç alıyoruz.” cümlesini duyduk birçok ağızdan. Biz de onlardan güç aldık. İşten çıkarıldık. Çıkıp nöbet alanında birbirimize sarılarak, öfkemizi mücadele azmine dönüştürerek devam ettik. Nöbetimiz boyunca bazen yalan söyleyen özel sektör patronlarına bir de yüzümüze söylemeleri için fırsat vermeye gittik. TÖZOK önünde beklediğimiz patronlar yerine polislin işkencesiyle karşılaştık, gözaltına alındık. Bazen işten çıkarılan, maaşları ödenmeyen öğretmen arkadaşlarımız için nöbetimizi taşıdık. Hesap sorduk patronlardan. Aldığımız

cevaplar korkularını saklayamaz nitelikteydi. Devam ettik. Her gün kendimi daha güçlü, daha kalabalık hissettim. Hissettik. Umudum, umutsuzluğum, korkularım, kaygılarım, öfkem alanlarda direnişe evrildi. Evrilecek, durmayacak. Durmadık.

Ankara'da “Haklarımızı alana kadar bize bayram yok!” sözüyle sürdü nöbetimiz. ÖMK bizsiz meşru değildir. Yok eğer öyle kabul edilecekse yine durmayacağız. Mücadeleye başladığımız ilk günden bu yana ne denli direngen olduğumuzu görenler bunu çok iyi biliyorlar.

Mücadelemiz; geleceğimiz için, öğrencilerimiz için. Sermaye düzeni içinde yok olan hayatlarımız için. Ezilen meslek onurumuz, insanlık onuru için.

Birbirimize sahibiz. Düzenin kararttığı zihinlerimizde emek bilinci günden güne yayılacak. Bir avuçken yüzbinler olacağız. O korktukları şeyi yaratacağız. Her sınıfta, her iş yerinde olacağız. “Burası okul, burası işyeri değil!” diyerek bizi sömürdükleri iş yerlerini dolduracağız.

“Bütün yemişler dallarınızdadır.

Beklenen güzel günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,

haklı günler, büyük günler.

Gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan,

ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Selam yaratana.”

Selam bir gelecek yaratan, emeğiyle büyüyen yol arkadaşlarıma. Selam, direnenlere ve direnecek olanlara.

Beklenen günler ellerimizdedir. Mutlaka kazanacağız.

Özel sektör eğitim emekçisi

İEB direnen öğretmenleri ziyaret etti

İşçi Emekçi Birliği, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü önünde “Eğitim Nöbeti” eylemini sürdüren Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'na 7 Haziran günü dayanışma ziyareti gerçekleştirdi.

İEB bileşenleri, Sultanahmet'teki nöbet yerine belli bir mesafeden pankart açarak yürüyüşle geldiler. Yürüyüşte “Hak Verilmez Alınır Zafer Sokakta Kazanılır”, “Yaşasın Sınıf Dayanışması”, “Eşit İşe Eşit Ücret”, “Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz” sloganları atılarak nöbet yerine gelindi.

Burada İEB adına yapılan konuşmada Öğretmen Sendikası'nın sürdürdüğü eylemin meşru ve haklı olduğu, öğretmenlerin yaptıkları eylemlerle mücadele dersi verdikleri belirtildi; İEB'in öğretmenlerin yanında olduğu, dayanışmayı sürdüreceği ifade edildi. Ziyaret sohbetlerle, halaylarla devam etti.

Ruandalı “turist”ler!

Türkiye ile Doğu Afrika ülkesi Ruanda arasında imzalanan turizm anlaşması onaylanıp Resmi Gazete’de yayınlandı. Avrupa’nın mülteci bekleme istasyonuna dönüştürülen Türkiye, bu yeni anlaşmayla konumunu pekiştirmiş oldu.

Anlaşma neyi içeriyor

Öncelikle anlaşmanın yeni bir karar olmadığı, Türkiye ile Ruanda arasında 24 Haziran 2019’da yapılan bir anlaşmaya yönelik olarak yayınlandığı belirtiliyor. Ancak bu gerekçelendirme, 2019’da imzalanan bu anlaşmanın, neden bugün onaylanarak Resmi Gazete’de yayınlandığını açıklamıyor.

Anlaşmanın sebebi olarak, “Ruanda ile ‘mevcut’ dostluk ilişkilerini güçlendirmek” ifadesi kullanılıyor; fakat **bugüne kadar Ruanda ile nasıl bir dostluk ilişkisinin “mevcut” olduğu da soru işareti olarak kalıyor.**

Habere ilişkin yapılan “Ruanda’dan ‘turist’ görüntüsü altında sığınmacılar geliyor” yorumlarına ise, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi tarafından “külliyen yalan” açıklaması yapılıyor.

Anlaşma ile; “İki ülkenin karşılıklı olarak turizm sektöründe işbirliği, yatırım, eğitim konusunda hukuki zemin oluşturulacağı; Türkiye’nin küresel anlamda ekonomik, ticari ve siyasi ilişkilerini geliştireceği; orta/uzun vadede etkinliğinin artmasına katkı sağlayacağı” söyleniyor. Ek olarak, taraflardan biri anlaşmayı feshetmediği sürece, 5 yılda bir otomatik olarak yenileneceği de belirtiliyor.

İngiltere’nin sığınmacıları Ruanda’da

AKP’nin Ruanda ile imzaladığı turizm anlaşması, İngiltere’nin sığınmacı-göçmen politikası ile doğrudan bağlantılıdır.

Avrupa genelinde olduğu gibi, İngiltere’de de son dönemde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı artıyor. **Ekonomik-siyasi krizler derinleştikçe, egemen sınıflar krizin sorumlusu olarak yabancıları gösteriyor ve hedefe çakıyorlar.** İngiltere’de son iki yılda devletin ekonomi politikalarını protesto eden etkili eylemler yapıldı. Şubat 2023’te 500 bin kişinin iş bıraktığı büyük grevin ardından, 2024 yılında çeşitli meslek gruplarının grev ve eylemleri arttı. **Kitleler hükümetin politikalarına büyük tepki duyuyor. İngiltere bu koşullarda seçimlere gidiyor.** 2024 sonunda yapılması planlanan seçimler, 4 Temmuz 2024’e alındı. Rishi Sunak’ın başkanlığını yaptığı Muhafazakar Parti, 2020’den bu yana kamuoyu yoklamalarında sürekli geriliyor ve seçimlerde bir hezimet yaşayacağı öngörülüyor. Bu nedenle **Sunak hükümeti, ırkçılığı körüklüyor ve “yasadışı göçle mücadele” konusunda yol aldığını göstermek istiyor.** Böylece İşçi Partisi’nin önüne geçmeyi planlıyor. Ve en insanlık-dışı yöntemleri

kullanmaktan da çekinmiyor.

2023 yılında İngiltere, sığınmacılar için kullanılmak üzere “Bibby Stockholm” adında bir “hapishane gemi” hazırladı. Bu dev gemide 500 erkek sığınmacının 18 ay boyunca kalacağı ve mültecilik başvurusunun bu süreçte inceleneceği duyuruldu. İngiliz devleti, bu gemide sadece “yasadışı yollardan” ülkeye girmiş olan 18-65 yaş grubundaki erkeklerin kalacağını belirtiyor. Sürecin sonunda sığınma talepleri reddedilenler ise, geldikleri yere geri gönderilecekler.

İngiltere’nin insanlık-dışı bu kararı büyük tepki topladı. Geminin demirlendiği liman kentinde protesto gösterileri düzenlenirken, bir çok yerde eylemler yapıldı. Hükümet ise, “sığınmacıları yerleştirmek zorunda kaldıkları otellerin maliyetinin çok yüksek olması” bahanesiyle kendisini savunmaya çalışıyor. Hükümetin açıklamasına göre, Temmuz 2023’te yaklaşık 51 bin sığınmacı ülke genelindeki otellerde kalıyordu ve bunun günlük maliyeti 6 milyon sterlindi.

Elbette ki hükümetin bu açıklaması tepkileri azaltmadı. Çünkü her şey bir yana, göçmen-sığınmacı sorunu emperyalistlerin dünya genelinde sürdürdüğü savaş ve sömürü politikaları ile doğrudan bağlantılıdır. Yani **mülteci sorunu, emperyalistlerin yarattığı bir sorundur; bunun ekonomik, siyasi, insani, sosyal her türlü maliyetini de üstlenmek zorundadırlar.**

Üstelik hükümetin kiraladığı sözkonusu geminin sahibi olan Bibby Marine adlı şirketin adı, tarihsel uluslararası köle ticareti ile anılıyor. Geçmişte köle taşıyarak para kazanan şirket, şimdi de sığınmacı taşıyarak, daha doğrusu sığınmacıları 18 ay boyunca hapsederek para kazanacak. Tepkiler nedeniyle hükümet, geminin kullanıma açılmasını iki defa ertelemek zorunda kaldı; ardından Ağustos 2023’te, sığınmacıların gemiye yerleştirilmesi başladı.

“Hapishane gemi”nin ardından, İngiliz hükümeti bu defa “yasadışı yollarla gelen sığınmacılar”ı Ruanda’ya göndereceğini açıkladı. Bu aslında İngiliz hükümetinin 2022 yılından beri gündeminde olan bir konu. Sığınmacıları “kuş uçmaz-kervan geçmez” bir Afrika ülkesine göndermek, İngiliz hükümeti açısından, “hapishane gemi”den daha avantajlı. Çünkü **başvuru sürecini**

Ruanda’da geçirecek olan sığınmacılar, başvuruları kabul edildiğinde de orada kalmaya devam edecekler, İngiltere’ye gidemeyecekler. Üstelik Ruanda’nın “maliyeti”, gemiden daha düşük!!

Hükümet, Mayıs 2024’te, ilk sığınmacı kafilesini “gönüllülük temelinde” Ruanda’ya gönderdi. Temmuz 2024’te ise “zorunlu” göndermeler başlayacak.

Zorunlu sınırdışı kapsamında, 1 Ocak 2022’den itibaren yasadışı yollardan gelen (Kuzey Avrupa’dan küçük teknelerle gelenler kastediliyor) herkesin Ruanda’ya gönderilmesi planlanıyor. Sadece 2024 yılının ilk 5 ayında bu biçimde gelen insan sayısı 10 bini geçti; 2022’den bu yana, resmi rakamlara göre 50 binden fazla kaçak göçmen sözkonusu.

Hükümet sözcüsü, geçtiğimiz Mayıs ayında yaptığı açıklamayla “müjde” verdi: **“Bu anlaşma, Birleşik Krallık’ta göçmenlik statüsü olmayan kişilerin, hayatlarını yeniden inşa etmeleri için desteklenecekleri GÜVENLİ bir üçüncü ülkeye yerleştirilmelerine olanak tanıyor.”** Ruanda’nın “güvenli” bir ülke olduğunu iddia etti! Peki gerçek böyle mi?

Ruanda katliamı

Bugün AKP yönetiminin “dostluk ilişkileri” kuraçığını ve turist taşıyacağını iddia ettiği, İngiliz emperyalistlerinin ise “güvenli” ilan ettiği Ruanda’da, 30 yıl önce büyük bir katliam, gerçek bir soykırım yaşanmıştı.

1994 yılında, dönemin Devlet Başkanı Juneval Habyarimana’nın uçağı düşüp başkan ölünce, Hutular, azınlıktaki Tutsileri sorumlu tutarak, bir soykırım başlattılar. **100 gün süren katliamda resmi rakamlara göre 800 binden fazla insanın, bağımsız kaynaklara göre ise 1.5-2 milyon civarında insanın öldüğü belirlendi.** Katliamın asıl hedefi Tutsiler olmakla birlikte, kaçan Tutsilere yardım eden ve katliama karşı çıkan ılımlı Hutular da katledildi. BM’nin rakamlarına göre, öldürülenlerin 300 bini çocuktan ve çoğu dövülerek öldürülmüştü; yaklaşık 200 bin kadın tecavüze uğradı. Yaşanan soykırımda, ülke nüfusunun yüzde 10’u yok edildi.

Katliam haberlerinde emperyalist ülkelerin Ruandalıların yardım çıgılıklarını ve soykırımı seyrettiği yazıyor. Gerçekte ise, emperyalistler seyretmedi; katliam için kendileri zemin hazırladı.

Emperyalistler Afrika’yı yağmalarken, 1890 yılında Brüksel Konferansı’nda Ruanda, Almanya’nın payına düştü. Almanya I. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nı kaybedince, Ruanda Belçika’ya devredildi. Almanya’nın ilgisiz kaldığı Ruanda’da, Belçika vahşi sömürü politikalarını hayata geçirdi. Mesela kendi günlük ihtiyaçlarını karşılamak dışında çalışmayan Ruandalılara, kahve tarlalarında çalışma zorunluluğu ve kırbaç cezası getirdi.

Belçikalı sömürücüler geldiğinde, ülke nüfusunun yüzde 90’ı Hutu, yüzde 9’u ise Tutsi’ydi. Bu iki halk o güne kadar birarada yaşamıştı ve aralarında

belirgin dil, gelenek, ırksal ve kültürel farklar yoktu. **Belçika devleti, “böl, parçala, yönet” politikası kapsamında azınlık Tutsilere birtakım ayrıcalıklar verdi ve ülke yönetiminde görevlendirdi. Tutsilerin iş ve yaşam koşulları hızla iyileştirilirken, Hutular “ikinci sınıf”laştırıldı.** Bir aşamadan sonra eğitim başta olmak üzere birçok temel hak, Hutular için erişilemez hale geldi.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda

Sovyetler Birliği'nin zafer kazanması ve sosyalizm umudunun dünya çapında yaygınlaşması, Ruanda'da da etkisini gösterdi; Belçika'ya karşı bağımsızlık hareketi başladı ve iki kat sömürülen Hutuların yaşam koşullarına karşı direnişi büyüdü. **Bu süreçte Belçika tutum değiştirdi; olası seçimlerde, sayısal üstünlüklerinden dolayı yönetimi ele geçirme ihtimali güçlenen Hutuları desteklemeye başladı.** 1962'de Ruanda bağımsızlığını elde ettiğinde, Belçika iktidarı Hutu milliyetçisi PARMEHUTU'ya devretti. Geçmişte Tutsileri kullanarak Hutuları ezen Belçika, şimdi de Hutuların Tutsilere saldırılarının önünü açmıştı. Kısa zamanda ülke genelinde 20 ila 100 bin arasında Tutsi öldürüldü, 160 bini de komşu ülkelere kaçtı. Ardından 1974'te yine devlet destekli bir Tutsi katliamı yaşandı.

1980 yılında, komşu ülkelerdeki Tutsi nüfusu 500 bini aşmıştı. Geçmişin avantajları nedeniyle eğitilmiş ve varlıklı bir nüfustu ve ülkeye geri dönmek için lobicilik faaliyeti yürütüyorlardı. Keza “Ruanda Yurtsever Cephesi” (RYC) adında bir örgüt kurmuşlardı. **RYC'nin çoğunluğu Tutsi olmakla birlikte, ırkçılığa karşıydı ve içinde Hutular da bulunuyordu.** RYC 1990 yılında Ruanda'nın diktatörlük yönetimine karşı silahlı mücadeleye başladı. Bu savaş, Ruanda üzerindeki hegemonya savaşının derinleştirdi. **O güne kadar Ruanda'ya hükmeden Belçika, kendi iç kamuoyunun baskısı nedeniyle alandan çekilmek zorunda kaldı. Boşluğu Fransa doldurdu.**

İç savaşta Fransa, hükümetin yanındaydı. Ancak **Fransa'nın bütün çabalarına ve yardımlarına rağmen, Ruanda ordusu RYC karşısında başarı elde edemedi.** 1993'te ateşkes imzalandı. “Barış zamanı” gibi görünen bu süreci, Hutu hükümeti yeni savaşa hazırlanmak için kullandı: Interahamwe adlı milis örgütlenmeleri kurarak, Tutsileri ve onları destekleyen ılımlı Hutuları fişlemeye başladı. Aynı zamanda Çin'den yüzbinlerce “satır” satın alındı, bu milislere dağıtıldı.

6 Nisan 1994'te Hutu devlet başkanının uçağı düşürüldü. Aynı gün radyo anonslarıyla katliam başladı. İrkçı Hutular varolan hükümeti devirip Geçici Hükümet kurdular. Katliam sürecini bu hükümet yönetti. Listeler zaten hazır. Yanı sıra, karşılarına çıkan herkes, katliamdan payını aldı. Parası olan Tutsiler, “kurşun” satın alabiliyor; böylece acısız ölümü tercih ediyorlardı; parası olmayanlar ise vahşice biçiliyordu. Çin'den gelen

satırların yanısıra, Machete adlı kılıca benzer bir tarım aleti, çekiçler, sivri uçlu sopalar vb. her şey katliam aletiydi.

Katliam haberinin duyulmasının ardından, RYC ülkenin doğusundan girip Hutu milislerle ve orduyla savaşarak ülkenin başkentine kadar ilerledi. Fransa ise Hutu hükümetine askeri yardımın yanısıra, Fransız askerlerini de gönderdi. **Fransız birlikleri bazı kentleri işgal ederek RYC'nin**

girmesini engellediler, Hutuların katliama devam etmesini sağladılar. Bu o kadar açık bir tutumdu ki, Fransızların işgali altındaki kentlerde, Fransızların gözü önünde 200 bin kişi daha öldürüldü. **Katliam, RYC'nin başkenti ele geçirmesi, Hutu hükümetinin tamamen çökmesi ardından bitti.**

Emperyalistler bu katliamı seyretmediler; kendileri yol açtılar demiştik. Belçika yaklaşık 50 yıl boyunca yürüttüğü ağır sömürü politikaları ve körüklediği ırk ayrımcılığı ile; Fransa, Belçika'nın ardından ırkçı Hutu yönetimiyle işbirliği yaparak; ABD, Fransa'nın Ruanda'ya hükmetmesine onay vererek; ABD ve Fransa, katliam başladıktan sonra BM Barış Gücü askerlerinin geri çekilmesini ve BM toplantılarında Ruanda'ya ilişkin “soykırım” tanımı yapılmasını engelleyerek, bu katliamın gerçekleşmesinin yolunu düzlediler.

Fransa, katliamın doğrudan sebebiydi. İç savaş başladığı andan itibaren, Hutu ordusunu desteklemiş, eğitmiş, lojistik sağlamıştı. Daha önemlisi, RYC başkente iki defa ulaşmasına rağmen, Fransa'nın hava gücü ikisinde de RYC'yi geri çekilmeye zorlamıştı. Fransız askerlerinin Hutu ordu üniforması ile savaşın içinde yer aldığı tanıkları vardı. **Katliamın başından sonuna kadar görev yapan Geçici Hükümet'in, Fransa Büyükelçiliği'nde kurulduğu bilinmektedir.** Son olarak, katliamın 3. ayında RYC'nin başkenti ele geçireceği ortaya çıktığında, katliamın sorumlularını korumak da Fransa'ya düşmüştür. 1990'lar Almanya ve ABD'nin Yugoslavya'nın parçalanması, eski Doğu Bloku

ülkelerinin yağmalanması, Sovyetler Birliği'nin yerle bir edilmesi ile uğraştıkları bir dönemdir. Fransa ise Afrika'daki çıkarlarını büyütebilmek için, Ruanda'daki soykırımı yönetmiştir.

İngiltere'nin istemediği göçmenler Türkiye'ye

Afrika'nın en yoksul ülkelerinden biri olan Ruanda'nın Türkiye ile turizm anlaşması imzalamasının nesnel koşulu yoktur. Diğer taraftan, göçmenler üzerinden imzalanmış farklı anlaşmalar söz konusudur.

İsrail'in 2015'te, İngiltere'nin ise 2022'de Ruanda ile imzaladıkları anlaşmalara göre; bu iki ülkeye yasadışı yollardan giren kaçak sığınmacılar Ruanda'ya gönderilecek ve bunun karşılığında Ruanda hükümetine para ödenecektir.

Diğer taraftan **9 Ağustos 2023'te İngiltere ile Türkiye arasında “yasadışı göçü engellemek” için bir anlaşma imzalandı.** Bu anlaşmaya göre iki ülke, insan kaçakçılığına karşı ortak operasyonlar yapacak ve göçmen taşıyan botları kontrol altına alacaklar. Anlaşmanın ardından İngiltere İçişleri Bakanlığı'nın, Türkiye'ye “mültecileri uzak tutması” karşılığında 3 milyon sterlin ödediği belirlendi.

Ve **İngiltere'nin Ruanda'ya göçmen göndermeye başlamasından 1 ay sonra, Türkiye'nin Ruanda ile turizm anlaşması devreye girdi.** Üstelik anlaşmanın hemen ardından uçak bileti satış sitelerinin verilerine göre, 5 gün içinde Ruanda'nın başkenti Kigali'den İstanbul'a 157 uçuş yapıldığı öğrenildi. Bunların bir kısmı aktarmalı uçuşlardı; bu nedenle hepsinin İstanbul'a kadar gelip gelmediğini kontrol etmek mümkün değil. Ancak **doğru düzgün bir hava trafiği olmayan bir ülkenin, 5 günde sadece İstanbul'a 157 uçuş yapması da gerçekçi değil.**

AKP yönetimi Türkiye'yi bir göçmen toplama merkezine çevirdi. Bir taraftan, Asya ve Ortadoğu'dan gelenleri Türkiye'de durdurup Avrupa'ya geçmelerini engelliyor; diğer taraftan Avrupalıların istemediği göçmenleri geri alıyor. AKP, bu “hizmeti” karşılığında büyük paralar kazanıyor; ancak Türkiye'de biriken onmilyonlarca sığınmacı, çok daha büyük ekonomik, siyasi, sosyal sorunlara kaynak oluşturuyor.

İsviçre'de Filistin halkıyla dayanışma

İsviçre'nin Basel kentinde Filistin halkıyla dayanışma yürüyüşü düzenlendi. ABD'nin ve Avrupa Birliği'nin de desteğini arkasına alarak soykırım yapan İsrail, yüzlerce göçmen tarafından güçlü biçimde protesto edildi.

PDD okurlarının da katıldığı eylemde kitle, şehrin en işlek caddelerinden geçerek ulaşım güzergahlarını bloke etti. Eylem miting havasında sonlandırıldı.

İsviçre PDD

Kayyuma geçit vermeyeceğiz!

AKP, yeniden kayyum saldırısı başlattı. Hakkari'nin DEM Partili Belediye Eş Başkanı Mehmet Sıddık Akış, 3 Haziran günü gözaltına alındı ve yerine kayyum atandı.

31 Mart seçimlerinin hemen ardından AKP, Van'da kayyum girişiminde bulunmuş, ancak kitlesel eylemler sayesinde bu saldırı püskürtülmüştü. Şimdi Hakkari'de yeniden halkın iradesini gaspetmeye çalışıyor.

Haber ilk duyulduğu andan itibaren Kürt kentlerinde, İstanbul'da ve büyük şehirlerde protesto gösterileri örgütlendi. Hakkari'de ise devlet eylemleri önlemek için 10 gün boyunca gösteri ve etkinlik yasağı duyurdu. Ancak bu yasağa rağmen, kitleler sokaklara aktı.

Kayyuma mahkemede meşruiyet Kayyum atanmasını meşrulaştırmak için, 5 Haziran günü Hakkari Belediye Eşbaşkanı M. Sıddık Akış'ın Hakkari 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davada karar çıktı. Mahkeme Akış'a 19 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Bu karar tepkileri daha da büyüttü. Mahkeme

nedeniyle zaten devlet Hakkari'de yoğun bir polis-çevik kuvvet yığınağı yapmıştı. Yüzlerce polis, Adliye'nin önünü kuşattı. Dava için 5 kişilik liste dışında Adliye'ye kimsenin girmesine izin verilmedi. DEM Parti milletvekilleri DBP eş genel başkanları ve avukatlar içeri alınmadı.

Kararın açıklanması, dışarıda bekleyen kitle tarafından protesto edildi. Bu arada **kent esnafı da kepenk kapatma eylemi gerçekleştirdi. Polis önce Adliye önündeki kitleye müdahale etti, milletvekillerini gözaltına almaya çalıştı. Buna rağmen kitle, polis ablukasını yarakar yürüyüşe başladı.** Kent merkezinde, cadde boyunca sloganlarla yürüyen kitle, sıkça polisin saldırısına maruz kaldı. Polisin dağıttığı kitle, ara sokaklarda direnişe devam etti.

Yeniden toparlanan kitle belediyeye yürümek istedi. Çevik kuvvet yığınağıyla kurulan barikat nedeniyle belediyeye yürüyüş yapılamadı. Bunun üzerine **kitle yönünü valiliğe çevirdi. Valilik**

önünde büyük bir arbede yaşandı. Kitlenin valilikten içeri girmesi, valiliğin işgal edilmesi ihtimali ortaya çıkınca, devlet büyük bir panikle, bütün gücünü valiliğin önüne yığdı. Polis kitleyi yine abluka altına aldı. Bu arada jandarma da yardıma çağırıldı. Kente çok sayıda zırhlı askeri aracın girdiği öğrenildi.

Yoğun kuşatma altında, valiliğe yakın bir noktada açıklama gerçekleştirildi. DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları, burada bir konuşma yaptı. Tuncer Bakırhan ve Leyla Zana da aynı noktaya gelerek konuşma yaptılar. Öğlen saatlerinde yaşanan bu direnişin ardından, kentin çeşitli noktalarında eylemler devam etti.

Mecliste kayyum protestosu DEM Parti 4 Haziran günü de TBMM'de yaptığı eylemle kayyumu protesto etmişti. **Ellerinde dövizlerle kürsünün önüne geçen DEM milletvekilleri, burada AKP'li vekillerin saldırısına uğradılar.** DEM'lilerin üzerine yürüyen AKP'li vekiller, arbede çıkartarak DEM'lilerin elindeki dövizleri aldılar, parçaladılar ve sloganlar atarak DEM'in protestosunu bastırmaya çalıştılar.

5 Haziran günü Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) yönetim seçimleri sırasında, divan başkanlığı yapan Mardin Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Ahmet Türk, Hakkari'deki kayyum politikasını

teşhir eden bir konuşma yaptı. AKP'nin Hakkari'nin ardından Mardin'e de kayyum atamayı planladığı konuşuluyor.

İstanbul'da protesto eylemi 3 Haziran günü İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla Beyoğlu-Şişhane meydanında yapılan eyleme, PDD'nin de içinde olduğu devrimci kurumlar, sendikalar ve partiler döviz ve flmalarıyla katıldılar. Eylemde DEM Parti Eş Başkanı Tülay Hatimoğulları konuştu. Hatimoğulları kayyumun bir siyasi darbe olduğunu, halkın iradesinin gaspedilmeye çalışıldığını, buna

izin vermeyeceklerini, kayyum darbesini halkların ortak mücadelesiyle püskürteceklerini belirtti. Eyleme katılan bazı kurumlar söz alarak, kayyum saldırısının sadece Kürt halkının iradesine yapılmış bir saldırı olmadığını, Türkiye işçi ve emekçilerine yapılan bir saldırı olduğunu, birleşik örgütlü mücadeleyle kayyum saldırısına karşı mücadele yürüteceklerini söylediler. Eylemde “Kayyum Gidecek Biz Kalacağız”, “Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz”, “Faşizme Karşı Omuz Omuza” sloganları atıldı.

Eylemden sonra İstiklal Caddesi'ne yürümek isteyen kitleye polis saldırdı, çok sayıda kişiyi işkenceyle gözaltına aldı. 4 Haziran günü ÇHD, ÖHD, Özgürlükçü Hukukçular gibi 6-7 hukuk grubu Çağlayan Adliyesi önünde açıklama yaptılar.

7 Haziran'da Şişhane Meydanı'nda nöbet eylemi başlatıldı. “*Taksim Bizim Hakkari Bizim, 1 Mayıs'a Özgürlük, Kayyum Defol*” sloganıyla başlatılan nöbet, akşam saatlerinde sürdürülüyor.

9 Haziran'da Esenyurt'ta Dem Parti kayyuma karşı kitle gösterisi düzenledi. Esenyurt Meydanı'nda yapılan gösteride, devletin çok yoğun bir yığınağı sözkonusuydu. Devlet kitlenin hepsini eylem alanına sokmadı. Yapılan açıklamadan sonra kitle, iki sokakta yürüyüşe geçti. Devletin tüm engelleme ve gözaltılara rağmen yürüyüş gerçekleşti. Yürüyüşe bazı milletvekilleri de katıldı.

13 Haziran'da ise Hakkari'de bir miting gerçekleştirildi.

Kartal mitingi

İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri, 29 Haziran günü İstanbul Kartal'da miting yapılması kararı aldı. Mitingin kayyumla sınırlandırılmadan daha kapsayıcı olması açısından önerdiğimiz “*Emeğimiz ve Özgürlüğümüz için Kayyuma Geçit Vermeyeceğiz*” sloganı genel kabul gördüğü için, miting ve öncesindeki faaliyetler bu şiar üzerinden yürütüldü.

Miting öncesinde İstanbul'da metrobüs ve marmaray duraklarında geniş katımlı, yaygın bildiri dağıtımları gerçekleştirildi.

Miting, kitlenin saat 17.30'da Kartal'da Başak Marmaray istasyonunda toplanmasıyla başladı. Ardından kortejler oluşturarak Kartal Meydanı'na yüründü. Program saat 18'de İstanbul Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri'nin yaptığı konuşmayla başladı. Konuşmalarda kayyum saldırılarının aynı zamanda emek ve özürlük mücadelesine bir saldırı olduğu belirtildi. Konuşmanın ardından Grup Adalılar ezgileriyle sahnede yerini aldı. Mitingi organize eden Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri bileşenleri sahneye çıkarak kitleyi selamladı. Ardından Hakkari Belediyesi Eş Genel Başkanı Viyan Tekçe

konuşma yaptı. Konuşmasında, kayyum saldırısının Hakkari halkının örgütlülüğüne, birliğine dönük bir saldırı olduğunu söyledi; yapılan seçim hilelerini anlattı; “*Hakkari halkı iradesini satmamıştır*” dedi; kayyum saldırısının birleşik bir mücadeleyle püskürtüleceğini vurguladı.

Mitingde ayrıca 1 Mayıs'ta tutuklananların, TİP milletvekili seçildiği halde hala hapiste tutuklan Can Atalay'ın ve 8 yılı aşkın süredir hapiste tutulan HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'ın gönderdiği mesajlar okundu. Mesajların ardından “*Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük*”, “*1 Mayıs'a, Taksim'e, tutsaklara özgürlük*” sloganları atıldı. MKM müzik topluluğu ve Onur Akın'ın söylediği ezgilerle halaylar çekildi ve miting bitti. Aralarında Proleter Devrimci Duruş'un da bulunduğu çok sayıda kurumun katıldığı miting, kitlesel geçti.

“iradeye saygı” yürüyüşü

DEM Parti 1 Temmuz günü çeşitli kentlerden Hakkari'ye doğru “iradeye saygı yürüyüşü” başlattı. İstanbul yürüyüş ekibi, 10 kişilik bir grupla DEM Parti Kadıköy binasının önünde açıklama yaptıktan sonra yola çıktı. Açıklamaya DEM Parti milletvekilleri de katıldı.

Yürüyüş Marmara Bölgesi'nde İstanbul'dan, Ege Bölgesi'nde ise İzmir'den başlatıldı. İki yürüyüş kolu Ankara'da birleştikten sonra, Adana, Batman ve Diyarbakır üzerinden Van'a ulaştı. Her kentten yeni katılımların eklenmesiyle büyüyerek süren yürüyüş kolu yüzlerce kişiyle Hakkari'ye doğru yola devam ediyor.

***

AKP 1 Mayıs'ta, ardından Van'da yaşadığı yenilgilere rağmen, tekrar tekrar saldırmaya devam ediyor. Bir taraftan “normalleşme” söylemleri devam ederken, diğer taraftan eski ve aynı yöntemlerle kitleler üzerinde baskı ve terörünü artırmaya çalışıyor. Kürt halkı ise, Hakkari'de bu saldırıyı püskürtemezse yeniden bütün belediyeleri

kaybedeceğini biliyor. 31 Mart seçimlerinin hemen ardından Van'da yaşananlar, kayyuma karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiğini gösterdi.

Geçmişte yaşanan iki kayyum saldırısında kayda değer bir direniş göstermeyen DEM Parti, bu defa çeşitli eylem biçimleri ile kayyuma karşı tepkiyi büyültmeye çalışıyor.

Fakat **eylemler genel olarak güçlü ve hızlı sonuç alıcı değil; elbette sistemli biçimde sürdürülmesi önemli. Zaten eylemin biçimi geri ve pasif olsa da, eğer kitlesel biçimde yapılabiliyorsa, sonuç almak mümkün olur.** Burada ise, özellikle İstanbul'daki eylemlere DEM Parti tabanının yeterince katılmadığını görüyoruz.

Önemli bir nokta da **DEM Parti'nin eylemleri ortaklaştırma, devrimci, demokrat, reformist parti ve kurumları eyleme katma, hatta eylemin sahibi yapma konusunda çaba gösteriyor olması.** DEM Parti kayyuma karşı mücadeleyi Türkiye Devrimci Hareketi ile birlikte büyültmeye uğraşüyor.

Bu tür durumlarda özellikle şunun altını çiziyoruz: Yaşanan sorunun öznesi harekete geçtiğinde ve kararlılıkla mücadele ettiğinde, destek güçleri hızla büyür, daha etkin hale gelir ve eylemin sonuç alıcı yönü güçlenir. Ama sorunu asıl yaşayan özne, harekete geçmediği sürece, destek güçler için konu, zaten çok yoğun olan gündemdeki başlıklardan biri olarak kalır.

Kürt belediyelerinde yaşanan kayyum saldırısına karşı Kürt halkının harekete geçmesi, destek güçlerini de daha aktif, daha kararlı kılacak; devletin karşısına daha güçlü çıkmayı ve sonuç almayı kolaylaştıracaktır.

AKP neden kayyumdan vazgeçmiyor

31 Mart seçimlerinin hemen ardından AKP, önce Van'a göz dikti. Beklemeye bile gerek görmeden Van'a kayyum atadı. **Önceki kayyum deneyimlerinde, HDP'nin kayda değer bir direniş göstermemiş olması, AKP'nin elini rahattlatıyordu. Ancak beledikleri gibi olmadı;** bu defa Kürt halkı çok büyük bir direniş göstererek, Van'daki kayyum saldırısını bir gün içinde geri püskürtmeyi başardı.

Bir ay sonra bu defa sıra Hakkari'ye gelmişti. AKP 31 Mart seçimleri öncesinde Hakkari'ye adeta çıkarma yapmış; devletin bütün olanaklarını kullanarak buradaki seçimleri kazanmaya çalışmıştı. Buna rağmen DEM Parti adayı Mehmet Sıddık Akış, yüzde 48.92 oy alarak seçimleri kazanmıştı. Van'daki bozgunun ardından bu defa Hakkari'de çok daha hazırlıklıydı AKP; devletin bütün gücünü kullanarak ikinci denemesini yaptı. AKP'nin “yumuşama-normalleşme” söylemleri, yeniden “çözüm süreci” başlaması ihtimaline ilişkin konuşmalar, bu defa kayyum olmayacağı yönünde bir izlenim oluşturmuştu. Van'daki saldırı da püskürtülünce, bu defa Kürt belediyelerin yoluna devam edebileceği ihtimali güçlenmişti.

Ancak görünen o ki, **kayyum politikası AKP için bir zorunluluğa dönüşmüş durumda.** Bunun çeşitli sebepleri var.

Birincisi, AKP “güç kaybetmiş bir parti” olmayı kabullenmiyor; kabullenmeyecek. Onun zayıfladığını, yenilgiyi kabul edeceğini, geri çekileceğini beklemek gerçekçi değil. Tıpkı 1 Mayıs'ın ardından tutuklama furyası başlattığı gibi, her fırsatta saldırılarını gerçekleştirecek. Kitleleri kontrol altına alma gücünü kaybettiği için burjuvazi için eskisi kadar yararlı olmadığını farkında olan AKP, üzerine oturduğu koltuktan ve hükmetme olanaklarından vazgeçmek niyetinde değil. Yeniden güç kazanmak, yeniden işçi ve emekçileri baskı ve zor kullanarak kontrol altına almak, burjuvazi için yeniden kullanılabilir olmak için saldırılarını sürdürecek. Bundan sonra da yeni saldırı dalgasına hazır olmak gerekiyor.

İkincisi, AKP belediyeleri elde etmenin maddi getirisinden vazgeçemiyor. İşin bir yanı, Van ve Hakkari gibi sınır kentlerinin sınır hakimiyeti üzerinden sağlayacağı olanaklar. Her tür kaçakçılık ekonomisinin yanısıra, sınırdan insan kaçakçılığı da AKP için büyük bir mali-siyasi olanak oluşturuyor. Buna belediyenin kendi gelirlerini, yandaş müteahhitleri beslemek için verecek ihaleleri, belediyelerde yapılacak yolsuzlukları, belediyeler üzerinden AKP'ye aktarılacak mali kaynakları da eklemek gerekiyor. AKP 31 Mart seçimlerinde aldığı yenilgi sonrasında, belediyelerin mali kaynakları üzerindeki gücünü de kaybetmiş oldu. Şimdi bu gücü geri istiyor.

Üçüncüsü, Rojava'da 11 Haziran'da seçim yapılması kararı alınmasının ardından AKP yönetimi büyük tepki gösterdi. ABD'nin de “henüz seçimler için uygun koşullar yok” açıklamasından sonra da seçimler iptal edildi. Ancak AKP, Rojava'da Kürt hareketinin gücünü kırmak için, Türkiye'de Kürt hareketine saldırarak, kayyum politikasıyla yanıt vermiş oluyor.

AKP'nin niyeti ve gerekçeleri ne olursa olsun, kayyum politikasını geri püskürtmek mümkündür. Kürt halkının, işçi ve emekçi kitlelerin direnişi, egemenlerin bütün planlarını altüst edecek güce sahiptir.

ASLA UNUTMAYACAĞIZ! ASLA AFFETMEYECEĞİZ!

Sivas katliamının üzerinden 31 yıl geçti. Ama o vahşet, o acı hiç unutulmadı!

Madımak Oteli'nde göz göre göre yanarak ölenler unutulur mu? O vahşet, o gözü dönmüş saldırganlık unutulur mu? Devlet yetkilileri arandığı halde, saatlerce faşist-gerici güruhun saldırılarına izin verilmesi unutulur mu? Hazırlıkları önceden yapıldığı belli olan, devletin bilerek göz yumduğu faşist katliamı ne unutmak ne de affetmek mümkün!

Sivas'tan sonra ne zaman bir binanın çevresi, polis ya da faşist-gerici güruh tarafından sarılsa; ne zaman bir linç girişimi gerçekleşse, hemen akla Sivas-Madımak'ın gelmesi boşuna değildir. Öyle durumlarda içeride kalanlar, "Madımak'ı yaşadık sanki" derler. 1 Mayıs 2008'de DİSK binasında bulunan kitleye devlet gaz bombalarıyla saldırdığında söylendiği gibi... Ya da Kemal Kılıçdaroğlu'nun Ankara-Çubuk'ta sığındığı evin sarılması ve taşlanmasında yaşandığı gibi... Bir çok kez HDP binalarında polislerin gözetiminde faşist güruhların saldırısına uğrayan Kürt halkının yaşadıkları gibi...

Sivas'tan sonra bir "Madımak sendromu" yaratıldı, literatüre böyle bir kavram girdi. Çünkü 2 Temmuz 1993'te Madımak Oteli'ndeki 33 sanatçı ve aydın yakılarak katledilmişti. Olayı daha trajik yapan, onların büyük bir umutla son ana kadar kurtulmayı beklemeleriydi...

Sivas katliamı nasıl oldu, onca insan saatlerce otelde neden bekledi, bu "son" kaçınılmaz mıydı? Aradan bu kadar zaman geçmesine rağmen ne yazık ki, gereken dersler çıkarılmış ve aşılmış değil...

Kültür Merkezi'nde direniş,

Madımak'ta bekleyiş...

Sivas'ta Pir Sultan Abdal şenlikleri düzenleniyordu. Şenlik öncesi Aziz Nesin'i hedef alan sözlü-yazılı saldırılar artmıştı. Şenliğe dönük bir saldırı olma ihtimali yüksekti.

2 Temmuz günü ilk saldırı, Kültür Merkezi'ne oldu. Birkaç yüz kişilik grup, Kültür Merkezi'nde bulunan devrimci-demokrat kitleye saldırdı. **Burada devrimcilerin varlığı, hızlı bir biçimde direnişin örgütlenmesini getirdi. Barikatlar kuruldu, çatışmalar yaşandı ve saldırgan güruh püskürtüldü.** Dinci-faşist güruhun devlet destekli biçimde hareket ettiğini farkedenden komünist ve devrimciler, saldırının bununla sınırlı kalmayacağını anlamakta zorlandılar. Polisin ve subayların bu güruhu yönlendirdiğini görenler olmuştu. Bunun üzerine başta Alevi kesimin oturduğu Alibaba Mahallesi olmak üzere şehrin çeşitli bölgelerine dağılarak, kitleleri harekete geçirmeye ve direnişi örgütlemeye giriştiler.

Kültür Merkezi'nde başarısızlığa uğrayan saldırgan güruh, dönemin Sivas Belediye Başkanı yönetiminde, Ozanlar Anıtı'nı vinçle söküp slogan ve çığlıklarla valiliğin önüne geldiler. Sonra festival için gelen aydın ve sanatçıların kaldığı Madımak Oteli'ne yöneldiler. Birkaç yüz kişi, hızla

binlere varmıştı. Kuran Kursu'ndan İmam Hatip'ten çıkanlar, onlara katılıyordu. Önceden Ankara'dan getirilen dinci faşistler olduğu söyleniyordu. Otelin karşısına, bir gün önceden bir kamyon taş dökülmüştü. Saldırının önceden planlandığı belliydi.

Otelin önünde olaylar hızla tırmanırken, ne polisin ne de askerlerin müdahalesi oldu. Katliamdan kurtulanlar, "astsubaylardan birinin, barikatı kıran dinciyi öptüğünü gördük" diyorlardı.

Oteli kuşattılar. "Kan istiyoruz" diye, ağızlarından salyalar akıtarak bağıryorlardı. "Sivas Aziz'e mezar olacak" sloganları atılıyordu. İçeridekiler ise, "onları tahrik etmemek için pencereye dahi çıkmadık, arka odalara, koridorlara sığındık" diyorlardı. Sanki gerçekten tahrik eden kendileriymiş gibi! Oysa dışarıdakiler, birileri tarafından yeterince tahrik edilmişlerdi. Hatta öyle ki, katliamdan önce Sivas'ta yayınlanan gazeteler, "Sivas'ta ne yapılmak isteniyor?", "Müslüman mahallesinde salyangoz satılıyor" manşetleriyle kitleyi önceden hazırlamıştı.

Dışarıdakiler "Kan istiyoruz" diye ulurken, içeridekiler beklemeyi sürdürdü. **O dönem başbakan yardımcısı olan Erdal İnönü'yü, valiyi, askeri, polisi arıyorlar ve kendilerini kurtarmalarını istiyorlardı. SHP hükümet ortağıydı.** Demokrasi havariliğiyle büyük bir oy çokluğunu arkasına almış DYP-SHP hükümeti vardı.. Madımak'takiler İnönü'ye, SHP milletvekillerine güveniyorlardı. Zaten onlar da sürekli olarak "merak etmeyin, sizi kurtaracağız!" diyorlardı.

Salırgan güruh, sloganların arkasından binayı taşlamaya ve tahrip etmeye başladı. İçeridekiler ise hala devletten gelecek yardımı bekliyordu. Katliamdan kurtulan bir sanatçı, "hiçbirimiz böyle bir sonla karşılaşacağımıza ihtimal vermiyordu" diyor ve ekliyor: "Sanırım tek hatamız devlete bu kadar güvenmekti." Otelden sağ kurtulan bir başka sanatçı

ise şunları söylüyor: "Devletin bizi kurtaracağına o kadar inanmıştık ki, kurtulduğumuzda yapacağımız basın açıklamasını bile hazırladık. Asım Bezirci hocamız bildiri hazırlayıp geldiğinde, artık o işle uğraşacak pek zamanımız olmadığını anladık."

Bazı aydın ve sanatçılar ise, içeride bulunanlara moral ve güç aşılamak için çaba gösteriyordu. "Bu arada biz, kaygı duyan, üzülen, hatta morali bozulan arkadaşlara destek olmaya çalışıyorduk. Örneğin karikatürist arkadaşımız Asaf Koçak, mızıkayla bize moral verdi" diyor, kurtulanlardan biri.

Hiçbir engelle karşılaşmayan saldırgan faşist güruh, daha da pervasızlaştı. Otel ateşe verildi. Ateş binayı sarıncaya kadar, içeridekilerin kurtulma umudu sürüyordu. **Hala devletin kolluk kuvvetlerinin geleceğini ve dışarıdakileri dağıtarak kendilerini kurtaracaklarını umuyorlardı.** Yangın binayı iyice sardığında ve içeridekilerin bulunduğu alana kadar uzandığında, ancak o zaman bir çare düşünmeye başladılar. Ondan sonrasını katliamdan kurtulan bir aydın şöyle anlatıyor.

"Çıkış yollarını araştırdık. Büyük Birlik Partisi İl Teşkilatı'na geçme koşulunun olduğunu öğrendik. Yaklaşır yaklaşmaz adamlar bizi sopalarla tehdit ettiler. Ben ikinci kez denedim. Tekrar karga tulumba dışarı attılar. Saatler ilerliyor, yangın büyüyordu. ... Artık 70 küsur insan kendi tercihini yapıyordu. Ya yanarak ölüm, ya BBP'ye sığınmak. BBP ilk girişte bizi kabul etmedi. Kabul etmiş olsalardı tüm arkadaşlarımızı kurtarabilirdik. BBP'ye 33-34 arkadaşımız girdi ve kurtulduk."

BBP'nin bulunduğu bina ile Madımak Oteli aynı havalandırmaya baktığı için, dışarıdaki saldırganlar farketmeden diğer binaya geçerek kurtulmak mümkündü. Ancak BBP de saldırının bir parçasıydı.

"Kanlı Sivas" değil,

"Direnen Sivas" olmalıydı!

Sivas katliamı son derece planlı bir biçimde gerçekleştirilen bir katliamdı. Öncesinde yaşananlar bunun işaretlerini veriyordu zaten.

'90'lı yılların başları, devrimci hareketin yükselişe geçtiği, işçi, öğrenci, memur hareketinin büyüdüğü, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin güçlendiği yıllardı. Buna karşı dinci-gerici örgütlenmeler ve sivil faşist saldırılar hızla ve sistemli bir biçimde büyütüldü. Bunların estirdiği terör üzerinden kitlelerde bir korku ve yılgınlık yaratmak hedefleniyordu. Kürt illerinde Hizbul-kontra saldırılarının, batı illerinde ise Kürtlere dönük faşist saldırıların artmasının, İstanbul, Ankara gibi büyük illerde üniversitelerde sivil faşist, dinci-gerici saldırıların güçlenmesinin örnekleri çok daha sık yaşanmaya başlanmıştı. **Sivil faşistler ve dinci-gericiler, devletin vurucu gücü olarak öne çıkıyor, yükselen toplumsal muhalefetin önüne dikiliyorlardı.** Sivas katliamı bunun en önemli hal-kalarından biri oldu.

Bu türden saldırılara karşı, yapılacak en etkili şey, karşı-direnişi örgütlemektir. Saldırırı

püskürtmenin tek yolu budur. Direniş gösterilmesi, saldırıyı durdurmak şöyle dursun, saldırganların pervasızlığını artırır sadece. Gerek 12 Eylül öncesinde, gerekse '90'ların başında yaşananlarla, bu gerçek defalarca kanıtlanmıştır.

Sivas'ta bunun iki yönüyle de yaşam bulunduğunu görüyoruz. İlk saldırı Kültür Merkezi'ne yapıldı; orada devrimciler vardı ve kurulan barikatlar, atılan taşlarla saldırı püskürtüldü. İkinci saldırı Madımak Oteli'ne yapıldı; içeride sadece aydın ve sanatçılar vardı. Devletin gerçek yüzünü göremeyen, dışarıdaki saldırganların asker ve polis ile birlikte hareket ettiğine tanık oldukları halde, onların kendilerini kurtarmaya geleceğine güvenen aydın ve sanatçılar... **Devrimciler ise, mahallelerden bir direniş örgütlemeye çalışırken, reformistlerin büyük engeliyle karşılaştılar, bu engeli aşarak kitleyi otelin önüne taşımayı başaramadılar.** Reformistler yine tarihi rollerine uygun "itfaiyecilik" görevini yapmışlardı.

Madımak'taki aydın ve sanatçılar, devlete ve sosyal-demokralara güvenmek yerine direnişe geçselerdi, ya da en azından BBP'nin engelleme çabasına karşı koyup BBP'nin içine geçebilselerdi ve devrimciler mahallelerdeki kitleleri örgütleyerek otele yürütebilselerdi, elbette ki tarih farklı yazılırdı.

Her durumda ölümler olabilirdi. Direniş ölümleri engellemeyebilirdi. Ama o zaman "Kanlı Sivas" değil, "Direnen Sivas" olurdu ve böyle kazanırdı belleklere. **Yaşananlar, insanlara korku, ürperti, yılgınlık değil; direnme gücü, cesaret ve kararlılık verirdi.** Dinci-gericiler ve sivil faşistler de yeni katliam ve linç girişimlerine bu kadar rahat başvurmazlardı.

"Eğer mücadeleye ancak son derece elverişli koşullarda girilmesi gerekseydi, tarih yapmak elbette çok kolay olurdu" diyor Marks. Engels ise, "Sert bir çatışmadan sonraki bir yenilgi, devrimci önemi kolayca kazanılan bir zafere eşit bir olaydır" der. Bir başka yerde ise, dövüşerek yenilenlerin "devrim zamanı enerjik ve tutkulu bir eylemin en büyük uyarıcılarından biri olan bir öcalma isteği" bıraktıklarını

söyler. Aksi durumda, büyük bir moral çöküntü, faşizmin gücünü büyütme ve kendine güvensizlik kalır geriye. Tıpkı Sivas-Madımak sonrasında olduğu gibi...

2 Temmuz gerçeği karartılmaz!

Her 2 Temmuz'da bu faşist katliamı lanetliyoruz, Madımak Oteli'nde ölenleri saygıyla anıyoruz. Ancak 2 Temmuz'dan gerekli derslerin yeterince alınmadığını da görüyoruz. Bunlardan **birincisi, Sivas katliamının gerçek sorumlusunun devlet olduğudur.** Katliamın hemen ardından ülkenin dört bir yanında gerçekleşen protesto gösterilerinde, cenaze törenlerinde en çok atılan slogan "Katil Devlet" olmuştur. Çünkü dinci-faşist güruhu saldırıya hazırlayan ve sonrasında önünü açan bizzat devletin kurumları ve kolluk görevlileriydi. Dönemin başbakanı Çiller, 2 Temmuz akşamı yaptığı konuşmada "Sivas'ta oteli saran vatandaşlarımıza herhangi bir zarar gelmemiştir" diyerek, linççi güruhun arkasında olduklarını patavatsızca açık etmişti.

İkincisi; yamak istediklerinin aksine, dinci-gericiliğin hiç mazlum ve masum olmamıştır.

Dinci-gericilik, her kritik aşamada devlet tarafından toplumsal muhalefetin önüne set çekmek için kullanılmıştır. Bir çok katliamda onların eli vardır. Kanlı Pazar'dan 6-7 Eylül olaylarına kadar, gerek ezilen ulus ve toplulukları bastırmada, gerekse devrimci uyanışı ezmede, nasıl kullanıldığı tarihsel kanıtlarla ortadadır. 12 Eylül faşist cuntasının dinci-gericiliği bilinçli bir şekilde palazlandırmasının altında yatan gerçek budur. Elbette sadece dinci-gericiliği hedefe çakıp arkasındaki devleti görmemek doğru değildir. Egemenlerin toplumu "dinci-laik" şeklinde bölme çabalarına prim veren ve bu yapay saflaşmada taraf olan her tutum, gerçekleri karartan, mücadeleye zarar veren yaklaşımdır; bizden uzak olmalıdır.

Üçüncüsü; 2 Temmuz katliamında devlet ve dinci-gericilik kadar rol oynayan bir diğer faktör, sosyal-demokrasidir. Eğer o dönem hükümette SHP gibi sosyal-demokrat bir parti olmasaydı, bu katliam bu kadar rahat gerçekleşmezdi. Her şeyden önce aydın ve sanatçılar, bu kadar büyük bir rehavete kapılmaz, ölümü beklemez, sınırlı da olsa bir direniş sergilerdi.

Sosyal-demokrasinin "faşizmin koltuk değneği" olduğu, çoğu zaman faşizmin yapmaya çekindiği görevleri üstlendikleri, defalarca

kanıtlanmış bir olgudur. Yakın tarihimiz bile bunun örnekleriyle doludur. Maraş Katliamı ve sıkıyönetim ilanı, CHP hükümetteyken olmuştur. 19 Aralık Cezaevi Katliamı, yine Bülent Ecevit'in başbakan olduğu DSP hükümeti döneminde gerçekleşmiştir. Faşist Mehmet Ağar bile, bu katliamı uzun süredir planladıklarını, ancak Ecevit hükümetinde gerçekleştirebildiklerini söylemiştir. Bütün bunlar, faşizme karşı mücadelenin reformizme karşı mücadeleyle içiçe yürütülmesi gerektiğini ortaya koyan somut gelişmelerdir. Hal böyleyken 2 Temmuz anmalarına sosyal-demokrat parti ve milletvekilleri buyur edilmekte, katliamdaki sorumlulukları unutturulmak istenmektedir.

Ve son olarak; **2 Temmuz, yukarıda ortaya koyduğumuz gibi direnişsiz yenilginin tüm sonuçlarını yaşatmıştır, yaşatmaktadır.** Her 2 Temmuz'da ağıtlar yakılmakta, büyük bir çaresizlik, güvensizlik, yalnızlık ve acı yaşanmaktadır. Hemen tüm etkinliklerde, faşist devletin, dinci-gericiliğin vahşeti ve pervasızlığı, bunun karşısında sanatçı ve aydınların, ilerici ve demokratların güçsüzlüğü, şaşkınlığı vardır. **Bu tarz anmalar, faşizmin ve gericiliğin vahşetini gözlerde büyütmekten ve onların pervasızlığını arttırmaktan başka bir şeye yaramaz.** Nitekim öyle olmuştur. Eğer Madımak Oteli'nin altına bir kebabçı açılmış ve tüm tepkilere rağmen yıllarca açık kalabilmişse, bu yüzdendir. Faşist-gerici gruplar Sivas'taki sendikaların duvarlarına "2 Temmuz bizim bayramımız" yazıyor, tehditler savurabiliyorsa bu yüzdendir. Katilleri rahatça dolaşabilmişse, mahkeme "zaman aşımı" diyerek davayı düşürebilmişse, bu yüzdendir.

Her yıl 2 Temmuz'da Madımak Oteli önünde sadece açıklama yapıp kınamak yetmez. Militan, meşru kitle eylemleriyle yol alınabilir ancak. "Madımak sendromu"nu literatürden kaldırmanın yolu da buradan geçer.

Asla affetmeyeceğiz, asla bağışlamayacağız!

Madımak'lar karşısında yapılacak tek şey, direniş örgütlemektir. İçeriden direniş; dışarıdan ise, "kuşatanların kuşatılması" gerçekleşmelidir. Ölüm pahasına gerçekleştirilen büyük direnişler, hem daha fazla ölümleri engeller, hem de geride kalanlara acı ve dehşet değil, cesaret ve direnme gücü bırakır.

Faşizmin ve gericiliğin sadece vahşetini değil, **bugüne kadar onlara karşı verilen mücadelenin, yaratılan direnişlerin, gösterilen cesaret ve cüretin örneklerini göstermeli ve buna yenilerini eklemeliyiz.** Faşizmin kitlelerin gücünden kuduz köpeğin sudan korktuğu gibi korktuğunu bilmeli, ona duyulan kin ve nefreti, eyleme dönüştürmeliyiz. Faşizmin İspanya'da yarattığı vahşet karşısında bir İspanyol emekçisinin dilinden aktarılan dizelerde olduğu gibi: "İsa dedi ki, 'bağışlayın onları, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar'/Madrid'te suçsuz insanların öldürülmesinden sonra/Sanırım şöyle dememiz gerekir:/Bağışlayın onları, çünkü ne yaptıklarını biliyorlar!.."

Onun içindir ki, 2 Temmuz'un katilleri dahil olmak üzere, faşist katilleri, işkencecileri, hainleri, ASLA AFFETMEYECEĞİZ, ASLA BAĞIŞLAMAYACAĞIZ!

2 Temmuz mitingi Sivas'ta yapıldı

Sivas-Madımak Katliamı'nın 31. yılında miting ve eylemler yapıldı. Katliamda yaşamını yitiren 33 aydın ve sanatçı anıldı. Sivas, İstanbul, Ankara, Adana, Mersin, Bursa, Tunceli, İzmir'de kitlesel anmalar yapıldı.

Sivas'ta 2 Temmuz'da Cemevi önünde toplanan ve birçok şehirden gelen binlerce kişi katliamın yaşandığı Madımak Oteli'ne yürüdü. Yürüyüş güzergahı polis tarafından ablukaya alınırken, kitle "Sivas'ı unutma, unutturma", "Sivas'ın hesabını soracağız", "Sivas'ta yakanlar AKP'yi kuranlar" sloganlarını attı. Katliamda ölenlerin isimleri okunarak "Yaşiyor" denildi. Madımak önünde katliamda yaşamını yitirenler şahsında saygı duruşu yapıldı, karanfiller bırakıldı. Ardından ortak açıklama okundu. Mitinge Alevi kurumlarının yanı sıra, partiler, devrimci kurumlar katıldı.

İstanbul'da ise Sarıgazi, Gazi Mahallesi, Kadıköy, Esenyurt'ta anma eylemleri yapıldı. Eylemlerle katılım kitlesel oldu. Ankara'da Dikmen, Tuzçuçayır, Beşevler'de eylemler gerçekleştirildi. Eylemlerde atılan sloganlarda katillerden hesap sorulacağı haykırıldı.

Devrimci önderlere sahip çıkmak suç değildir!

Şavşat İlçe Jandarma'ya 10 Haziran 2024 günü çağırıldığında, sıradışı bazı şeyler gözüme çarpmıştı, ancak önemsemiştim.

Kendi işlerimi bitirdikten sonra, başka bir komutanın tebligat yapacağını söyleyerek bir odaya aldılar. Bir süre sonra sivil giyimli iki kişi odaya girdi. Odadaki astsubaylar "komutanım" diyerek ayağa kalktılar. Odaya girenler diğerlerini dışarı çıkardı. Sonra "Murat Bey bir hususta bilginize başvurmamız gerekiyor" dediklerinde; "siz kimsiniz" diye sordum. Askeri personel olduklarını ve "Artvin Jandarma Terörle Mücadele'den" geldiklerini söylediler. Ellerinde 20-30 sayfalık bir dosya vardı. Facebook paylaşımlarımla ilgili bir soruşturma kapsamında ifademi almak istediklerini belirttiler.

Birçok kişi sosyal medya paylaşımları dolayısı ile kovuşturmayla uğradı. Çoğu bu paylaşımları nedeniyle suçlandı ve ceza aldı. Amaçları; kurmaya çalıştıkları korku imparatorluğunu pekiştirmek, konuşan, eleştiren, sorgulayan tek bir kimse bırakmamak... **Devletin soğuk yüzünü hatırlatmak, ür-kütme, bir başına olduğunu ve gözetlendiğini hissettirmek, sahip olduğun değerleri unutturmak...** Başını kaldırma, boyun eğ ve asla yukarıya bakma...

Oysa ne diyordu şair; "...Deniz gibidir gökyüzü..."

Dosyanın içeriğini tahmin etmek zor değildi, ama bir yandan neyle karşı karşıya olduğumu anlamak ve ne yapmak gerektiğine karar vermek için dosyaya göz atmaya karar verdim. Facebook hesabıma ait künye ve devamında paylaşımlarımdan kolajlar ve altlarında açıklama notları; "İbrahim Kaypakkaya yasadışı TKP/ML TİKKO örgütü kurucusu", "Mahir Çayan, yasadışı terör örgütü THKP/C kurucusu", "M.Fatih Öktülmüş, Osman Yaşar Yoldaşcan, yasa dışı terör örgütü TİKB'nin kurucuları"... Kimler yok ki; Selma Aybal'dan Sabahat Karataş'a, İsmail Cüneyt'ten Sezai Ekinci'ye, Hıdır Aslan'dan Ulaş Bardakçı'ya, Remzi Basalak'tan Mustafa Özenç'e, Ferhat Kurtay'dan Mazlum Doğan'a...

Öfke gurur karışımı bir rüzgarın soluk borumdan ciğerlerime aktığını duyumsadım bir anda. Elimdeki dosyayı önlerindeki masaya fırlattım. "Bu insanlar bu toprakların yüz aklarıdır. Onlar ne halkı kandırdı, ne cebindeki paraya, ne boğazındaki lokmaya göz koydu. Tüm bunları yapanlar mı bu devrim yiğitlerine laf ediyor! Bu insanlar canlarını halka, hakça-eşit bir düzen uğruna feda ettiler. Kahramanlık öyle satılık kalemlere ısmarlama diziler çektiler olmuyor. Her daim halkın bağrından çıkıyor. Çıkmaya da devam edecek. Biz de her zaman onların sesi-soluğu olacağız. Ben size ifade vermiyorum..." dedim.

Şaşkınlıkla birbirlerine baktıktan sonra, biri bana dönüp kırık bir Türkçeyle; "Murat abey bunda ne

var ki, tabi ki susma hakkını kullanabilirsiniz" gibi bir şeyler söyledi. Ben sözünü kestim "siz bu insanları suçluymuş gibi dosyalayıp benden de bunları sayfamda paylaştığım için hesap soracaksınız, ben de size ifade vereceğim öyle mi? Kopyala-yapıştır o kadar kaptırmışsınız ki kendinizi, dosyanın altına başkasının ismini yazmış benden ifade istiyorsunuz. Yok size ifade." Dosyaya yaklaşık bir dakika kadar göz gezdirirken yabancı bir isim gözüme takılmıştı. Dosyanın altında "şüpheli" sıfatıyla başka birinin adı yazıyordu. Belli ki başka bir evraktan matbu kopyalamayla ismi değiştirmeden öylece eklemişlerdi.

Benimle konuşmaya çalışan dışarı çıktı. Birilerine danışıyor olmalıydı. O ara karakol komutanı olduğunu sandığım biri geldi. Sivillere dönük; "işiniz bitmedi mi" diye sordu. Sivillerden biri; "aslında daha sürerdi ama Murat Ağabi işi hızlandırdı" diye yanıt verince, diğeri "nasıl?" diye hafif şaşkın sordu. "Komutanım Murat Ağabi ifade vermiyor, o yüzden bizim işimiz çabuk bitti" dedi. Ama öyle olmadığını görecektik!

Kendilerince hazırladıkları ifade tutanağında her paylaşım için açıklama ve soru cevap bölümleri var. Altında benim adıma "ben bu hususta Cumhuriyet savcısına ifade vermek istiyorum" yazacaklarını söylüyorlar. Oysa ki benim böyle bir ifadem yok. Bunu umursamıyorum, zira o metine hiçbir biçimde imza atmayacağım. Yazıcıda çıkan arızayı bir süre sonra giderebildiklerinde nihayet işin sonuna geldik. Bu arada ifade vermeyeceğimi söylediğim için, barodan bir avukat çağırdılar. Avukatın gelmesi de yaklaşık yarım saat kadar sürdü. Sırasıyla askerler ve avukat kendi isimlerinin altına imzalarını attıktan sonra, kalemi ve tutanağı bana uzatıyorlar; "işminin altına 'imzadan imtina ediyorum' yazıp imzalaman gerekiyor." diyor asker. "Hayır gerekmiyor" diyorum. "Ben o metne hiçbir biçimde imza atmayacağım, sizin hiçbir şeyinize imza atmak zorunda değilim." Bu defa avukat koroya katılıyor. Kendisine de yanlış bildiğini, hiçbir şeyi imzalamak zorunda olmadığını söyledim. Asker tekrar dışarı çıktı ve döndüğünde savcının talimatıyla Artvin'e götürüleceğimi, bizzat savcının ifade alacağını söyledi.

Şavşat Jandarma personeli odanın kapısından ara sıra birileri, "kimmiş bu ifade vermeyen" diye bakıp gidiyorlar.

Sonrasında Artvin'e doğru yolculuk başladı. Bir

sürü de işim vardı. İfade verip belki bir-iki saatte dışarıda olabilirdim elbet! Üstelik savcılıktan sonra Artvin'den geri dönmek de cabası... İbrahim'i, Mahir'i, Fatih'i, Remzi'yi ve onlar gibi bu insan neslinin en iyilerini, en billurlarını birer "terörist" olarak yaftalayan o paçavra-lara imza attığımda, sen ne söylersen söyle bir kıymeti yoktur.

Yaklaşık bir saat sonra Artvin'deyiz.

Onlar savcıyı arayıp yaklaştığımızı söylüyorlar. Ben de avukatımı arıyorum. Biz daha önce adliyedeyiz. Savcı katibine geldiğimizi avukatın gelmesini beklediğimizi söylüyorlar. Savcı öngörüşme yapmak istediğini söylüyor. Öngörüşmede savcının yaklaşımına göre tavır belirlemek niyetindeyim. Dilersen ifade için avukatımı bekleyebileceğimi, yahut avukat olmadan da ifade verebileceğimi söylüyor. Avukatımın yolda olduğunu, beklemenin uygun olacağını söylüyorum. Buna olumlu yaklaşıyor. Dosyanın kaygılanılacak bir yanı olmadığına vurgu yaparak "jandarmaya ifade verseydiniz buralara kadar yormazdık sizi" diyor! "Hukuki kaygılardan dolayı ifade vermemezlik etmedim, dosyada adı geçen insanlar Türkiye Devrimci Hareketi'nin önderleri ve sembol isimleridir. Devrimci düşüncelere sahip biri olarak bu insanları sosyal medyada ve her yerde anmak bir suç değildir" diyorum.

Bu sırada avukatımın geldiği söylendi. Avukatımla baş başa kısa bir görüşme yaptık. Kısaca Şavşat'tan bu yana olanları ve **her koşulda devrimci değerlere ve devrim şehitlerine sahip çıkma perspektifiyle tavır almak gerekliliği üzerine değerlendirme yaptık.**

Savcıya ifade verip vermeme konusunda öngörüşmede bir kaniya varmıştım. Bu aşamada savcının yaklaşımı itibarı ile ifade vermekte bir sakınca yoktu. Ön görüşmede ifade ettiğim üzere; "dosyada sözü edilen facebook hesabı bana aittir ve yapılan paylaşımlar tarafımda yapılmıştır. İbrahim Kaypakkaya işkence edilerek katledilmiştir. M. Fatih Öktülmüş cezaevlerinde devrimci tutsaklara karşı yapılan saldırılar ve tek tip elbise dayatması karşısında bedenini açlığa yatırmıştır. Hıdır Aslan, Mustafa Özenç asılarak katledilmişlerdir. Remzi Basalak işkencede katledilmiştir. Adı geçen kişiler Türkiye Devrimci Hareketinin önderleri ve sembol isimleridir. Bu paylaşımları yapmak hiçbir biçimde suç değildir. Onların yaşamlarıyla ortaya koydukları değerleri yaşatmak boynumuzun borcudur ve her platformda paylaşmaya devam edeceğim" şeklinde ifade verdim. Avukatım da; "müvekkilimin paylaşımları düşünce özgürlüğü kapsamında olup suç unsuru bulunmamaktadır. Hakkında takipsizlik kararı verilmesini talep ederiz." dedi. Bu işlemlerin ardından serbest bırakıldığımı söylediler. Avukatımla beraber dışarı çıktık.

Artvin PDD okuru

Avrupa'da faşizmin yükselişi üzerine

AB üyesi 27 ülke, Avrupa Parlamentosu'nu tekrar belirlemek için, 9 Haziran Pazar günü sandık başına gitti. 373 milyon seçmen, Avrupa Parlamentosu'na 720 temsilci seçti.

Fransa, Avusturya ve İtalya'da aşırı sağ partiler seçimi ilk sırada tamamladı. Bu sonuç nedeniyle Fransa'da Macron parlamentoyu feshedip erken seçim kararı aldı. Almanya'da 'Nazi partisi' olarak anılan AfD, Doğu Almanya'da %34 ile birinci, ülke genelinde ikinci parti olurken, Macaristan ve İspanya'da da sağcılar öndeydi. **Sol partiler sadece İsveç, Danimarka ve Finlandiya gibi İskandinav ülkelerinde seçimi önde bitirdiler.**

Avrupa kendi tarihinin en büyük ekonomik ve politik krizlerinden birini yaşıyor. **Avrupa Parlamentosu için 9 Haziran 2024 tarihinde yapılan seçimde, yenilen politik güç esas olarak bir bütün olarak Avrupa Solu oldu.** Genel olarak dağınmış ve parçalanmış bir sol görüntüsü ile karşı karşıyayız. Sağ'ın değişik varyantları seçimde etkili sonuçlar aldı.

Aslında seçim sonuçları, yapılan anketlerle bire bir örtüşmüş oldu. Yani sonuçlar sürpriz olmadı. Bu seçime ilgi çok zayıftı. Örneğin Fransa'da yüzde 50 oranında seçmen, oy kullanmaya gitmedi. Bu reaksiyon ve ilgisizlik, üzerinde durulması gereken bir durum.

***

Avrupa'da yıllara yayılan ve ağırlaşarak devam eden ekonomik kriz sözkonusu. Avrupa'nın iki büyük ekonomisi olan Almanya'da ve Fransa'da kriz hissedilir düzeyde yaşanıyor. Fransa'da çalışan halkın alım gücünde büyük bir düşüş görülüyor. **Resmi rakamlara göre, yaklaşık 17 milyon kişi, CAF'dan (Fransızlara kira başta olmak üzere çeşitli yardımlar yapan kamu kurumu) maddi destek alıyor.** Bunun anlamı; Fransa'da 17 milyon insan ekonomik olarak yoksul yaşıyor demektir. Devlet, zor durumda olan ailelere ve bireylere yeterli maddi destek vermiyor. Yine **Fransa'da 2 milyon insan, açlık sınırının altında, devletin verdiği yardımlarla yaşıyor.** Fransa'da 21 milyon emekli var. Emekli olanların ezici çoğunluğu, asgari ücretin altında bir maddi destek alıyor.

On yıl önce Fransızlar, çalıştıkları zaman dilimi içinde tatile gitmek için her ay bir miktar parayı bir köşeye koyuyorlardı; yani tasarruf yapıyorlardı. Ama şimdi çalışan bir Fransız, tatile gitmek için bankadan borç alıyor. Bu tablo, çalışanların yoksullaştığının açık göstergesidir. Burjuva sınıfının zenginleşmesi devasa bir büyüme içinde olurken, çalışan sınıf her geçen gün daha da yoksullaşılıyor.

Bu sadece Fransa için değil, tüm Avrupa için geçerli. Yoksullaşma, evrensel bir olguya

dönüşmüş durumda. Bu paradoksal çelişkinin bir noktadan sonra çekilmez hale geleceği kesin.

Avrupa'da barınma maliyetleri, genellikle gelirin önemli bir kısmını oluşturur. Konut piyasası, özellikle büyük şehirlerde oldukça rekabetçidir. Yasal bir yoksulluğa dönüşen asgari ücret, kira karşısında gerçek manada yoksulluk yaratıyor. Bugün işçi sınıfının alım gücü, düne göre daha düşüktür. Tüketim alanında görülen pahalılık, insanın günlük yaşantısında belirgin hale gelmiş durumda. Krizin yükünü yine toplumun çalışanları ve yoksulları çekiyor.

Avrupa'nın en büyük ekonomisi, büyük bir kriz içinde bulunuyor. **Almanya'da resmi verilere göre, 5,5 milyondan fazla işsiz var. Ve devlet, bunlara yaşamaları için ayda 563 euro veriyor.** 563 euro ile insanlar en fazla on gün yaşayabilirler. Bu ödemeye işsizler, hangi giderini karşılayacak!

Almanya ve Fransa'da yasal asgari ücret 1450 euro. Bu iki büyük ekonomide asgari ücretle çalışanlar, yoksulluğun altında yaşamak zorunda. Asgari ücret, Avrupa'da yasallaştırılmış bir yoksulluk statüsüdür. Açlık sınırında asgari ücretle çalışmak zorunda bırakılanlar, ek işte çalışmak zorunda kalıyor.

Avrupa'nın iki ekonomik gücünde yaşanan kriz, AB içindeki diğer ülkelerin ekonomisini doğrudan etkiliyor. Milyonlarca insan tatil yapma şansı bulamıyor. Açlık sınırının altında bir gelirle aile veya birey, yarınından nasıl emin olabilir? Kapitalist sistemde çalışan nüfusun hiçbir geleceği kalmamıştır!

Diğer yandan dünyanın hiçbir coğrafyasında emekli maaşı, insanı rahat ettirecek miktarda bulunmuyor. Almanya'daki 25 milyon emeklinin ezici çoğunluğu asgari ücretin altında ücretle yaşıyor. Hayatının en verimli yıllarını çalışarak geçiren işçi sınıfının, emekli olduktan sonra yoksulluğu büyüyor.

***

Son on yıldır Avrupa'da faşizm tırmanışa geçti. Zira toplumda çok açık görünen ekonomik kriz üzerinden inanılmaz demagojiler yapıyorlar. Avrupa halkı, bu manipülasyonlardan etkileniyor. **Gerek AB sınırları içinde, gerekse Avrupa'nın tek tek devletleri içinde, son çeyrek asırdır faşizm ürkütücü bir olgu.**

Faşizm Avrupa'da aynı nitelikte ırkçı politikalar yaparak gelişiyor. Yabancıları düşmanlaştırmak için yoğun bir propaganda yapılıyor. **Avrupa'da faşizmin günah keçisi, göçmen işçiler! Göçmen işçilerle Avrupalı işçileri karşı karşıya getiriyorlar.** Bu şekilde Avrupa'da faşizm, güçlü bir toplumsal taban yaratıyor.

Faşizmin yükselişi, yaşanan ekonomik ve politik krizle doğrudan ilgili aslında. **Ekonomik kriz derinleştikçe, halk faşist politikalardan etkilenmeye daha açık hale geliyor.** Burjuva sınıfının bir bölümü de ırkçı partilerin politikalarına destek sunuyor.

Halbuki göçmen işçilerin olmadığı bir Avrupa, daha büyük sorunlarla karşı karşıya gelecek. Avrupa'daki nüfusun artmamasından dolayı, göçmen işçilere olan ihtiyacı büyüyor. **Genel olarak kapitalist sistemin yürümesi için, göçmen işçilere ihtiyaçları var. Bu bir realite. Göçmen işçileri daha uzun saatler, düşük ücretlerle ve en kötü koşullarda çalıştırıyorlar.** Buna karşın "yabancı düşmanlığı" ile göçmenlerle yerli halkı karşı karşıya bırakıyorlar. Bu da burjuvazinin kitleleri yapay ayrımlarla parçalayıp birbirine düşürerek gerçekleştirdiği "yönetme yöntemi" oluyor.

Avrupa'da işçi sınıfının ve diğer halk kesiminin yoksullaşmasının nedeninin, göçmen işçiler olmadığını, ekonomik krizin temelinde kapitalist sınıfın "azami kar dürtüsü" yattığını ortaya koyan politik bir mücadele verilmeli. "İşçi sınıfının ırkı, milleti olmaz" bilincini güçlendirmek önemli. **Birinci ve ikinci emperyalist dünya savaşı öncesinde yaşanan ekonomik krizin ve ardından patlak veren savaşların kaynağında, emperyalist burjuvazinin doymak bilmez kar hırsı ve dünyayı yeniden paylaşma çabası olduğu anlatılmalı.** Bunun için solun mutlaka birlikte hareket etmesi gerekiyor.

***

Bugün faşizme karşı mücadele, öncelikli bir sorun haline geldi. Yakın gelecekte Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde faşist iktidarların oluşması mümkün. Bu durumu engellemenin yolu, doğru politik söylemlerle halkı bilinçlendirmekten ve örgütlenmekten geçiyor.

Faşizmin propaganda alanında kullandığı argümanlar, solun ortaya koyduğu toplumsal sorunlar aslında. **Faşist ideoloji, halkın çıkarlarını önceliğine almış gibi bir demagoji kullanıyor. Toplumun yoksullaşmasından, hayat pahalılığından, işsizliğin artışından ve bunların yarattığı zorluklardan dem vuruyor.** Halkı manipüle etmek için, ne kadar ciddi toplumsal sorun varsa hepsini sıralayıp bunları çözmeye aday olduğunu iddia ediyor. Sınıf bilinçli işçiler dışında, toplumun önemli bir kesimi, bu faşist demagojiden etkileniyor.

Bir barbarlık ideolojisi olan faşizm, böylece kendisine toplumsal taban yaratıyor. Radikal sol, faşizmin tüm bu mistifikasyonlarına yanıt vermeli ve yeni argümanlarla mücadele alanında olmalı.

Faşizm tehlikesini ciddiye almalıyız; birleşik mücadeleyi bugünden örmeye başlayarak faşizmin yükselişini durdurmalı ve onu bir kez daha tarihin çöplüğüne atmalıyız.

Fransa'dan bir PDD okuru

HAZİRAN PİKNIĞI...

Genel olarak Avrupa'da özelde de yaşadığımız ülke Fransa'da, ekonomik ve politik baskılar gün geçtikçe biz politik ilticacı göçmen işçiler, emekçiler ve emekliler üzerinde kendini daha da hissettirir oldu.

Daha iyi bir yaşam arayışıyla Avrupa'ya gelen bizler, burada yaşadığımız zorluklar karşısında, yıllar öncesinden kan-can pahasına elde edilen sosyal hakları kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Bu duruma kolektif biçimde, örgütlü mücadele ederek karşı durmalıyız; ancak göçmenler de bireycileşmeye, toplumdaki kopuk apolitik ortamlara mahkum ediliyor.

Emperyalistlerin baskı ve zor yönetimleri ezilen, sömürülen halklar nezdinde zaman zaman bir tepkiyi de oluşturuyor. Son yılların en büyük eylemlerinden olan sarı yelekliler, öğrenci gençliğin eylemleri, yerelerde birbirinden kopuk olsa da birçok iş kolundaki grevler ve emeklilik reformuna karşı yapılan gösteriler, bu tepkilerin pratikteki görünüşleri oldular. Fakat bu eylemlerin reformist parti ve sendikaların çizgileri üzerinden yürütülmeye

fından çıkartılan kirli savaşlar ve savaş politikaları, bu sömürü çarkının acı faturasını, biz yoksul halklar üzerinde sürdürülmesine neden oluyor.

2024 1 Mayıs'ı bu politikalara tepkinin göstergesi olsa da radikal devrimci bir önderlik yoksunluğu nedeniyle kitleler doğru hedefe yönelemiyor. Vahşi kapitalizmin ekonomik, politik, sosyolojik, kültürel politikalarıyla yaratılan bu yozlaşma, toplumsal bir çürümeye ve özellikle de gençlik üzerinde daha baskın, düşkün bir yaşama yönelmelerine neden oluyor. Son yıllarda intiharlar, aile içi şiddet, alkol, fuhuş gibi

birçok olumsuzluk gençlerin önüne seriliyor. Geleceğimiz olarak gördüğümüz gençlik, umutsuz ve karanlık bir yaşama sürüklendiriliyor.

Toplumun sorunlarını en iyi gören komünist ve devrimciler olarak, dünyanın neresinde olursak olalım bu duruma kayıtsız kalamayız.

Son yıllarda ülkemizden kopup gelen gençlerle ilişkilerimizi geliştirerek, 2024 1 Mayıs öncesi ve sonrasında devrimci çözümler üretme çabasına girmiştik. Bu anlamda dağıntık duran başta Türkiyeli ve Kürdistanlı göçmen, işçi, emekçi ve gençlik çalışmalarımızı daha da ileriye taşımak adına, önceki yıllarda yaptığımız çalışmalardan dersler alarak kitleler içinde çalışmalarımızı yoğunlaştırdık.

Haziran ayında bir piknik çalışması yapmayı özellikle genç yoldaş ve dostlarla konuşarak karara bağladık. 9 kişilik piknik komitesi kurduk. Pikniğin içeriği üzerinden yaptığımız konuşma sonrası görev dağılımı yaptık ve her hafta düzenli olarak toplanma kararı aldık. Katılımın ne kadar olacağı konusunda başlangıçta bir tedirginlik söz konusuydu. Önemli olan, hepimizin bu tür bir kolektif çalışmayı yürütmesi ve çalışmanın içeriğinin güçlendirilmesiydi; katılan herkesin oradan bir şeyler alarak mutlu, güler yüzlü ayrılmasının sağlanmasıydı.

Pikniğimizi belli bir program

çerçevesinde iki bölüm üzerinde ele aldık. İlk bölüm genel olarak politik içerikli çalışmalar olurken, ikinci bölümde yemek ve sportif etkinlikler gibi aktiviteler noktasında hemfikir olduk.

Öncesinde güçlü bir ajitasyon-propaganda çalışması yürütmeliydik. Bunun için genç yoldaşlarımızın kısıtlı imkanlarıyla emek vererek hazırladığı, pikniğimizin küçüklü-büyükü afişlerini ve el ilanlarını Türkiyeli ve Kürdistanlıların yoğun olarak yaşadığı semtlere astık. Buralardaki aileler ve gençlerle görüşmeler yaptık. Pikniğimizi tüm dost kurum ve kuruluşlarla paylaşma çağrısında bulduk; hatta onlarla ortak düzenleyebileceğimizi ilettik. Pikniğin diğer kurumların etkinliklerine çakışmaması için özen gösterdik! Bu çalışmalar yaklaşık 2,5 hafta sürdü. Son haftanın iki günü, yemek ve eğlence programı için gerekli malzemeleri temin ederek hazırlığımızı tamamladık. Bu arada davul zurna ekibinin pikniğimize kısa bir süre de olsa katılımını sağladık. Bir yoldaşla birlikte piknik alanı olarak tercih ettiğimiz yeri son bir kez daha gözden geçirerek yer konusunda netlik sağladık.

9 Haziran'da tüm komite çalışanları sabahın erken saatlerinde piknik alanında buluştuk. Herkes görevinin son aşaması için hazırlıklara girişti, yoğun bir çabayla hazırlıklar tamamlanırken misafirler gelmeye başladı. Yetmişin üzerinde katılımcı vardı. Katılımın böyle kitlesel olması, yoldaşlarımızda da özgüvenin yükselmesine neden oldu. Piknik için verilen emek, yaratılan değerlerin hedefine ulaştığını gösterdi.

Genç bir yoldaşın yaptığı kısa bir konuşmayla pikniğimize başladık. Dünyamızda ve ülkemizde devrim yolunda bedenen aramızdan ayrılsalar da daima bilincimizde ve kavgamızda andığımız, yol gösterici şehitlerimiz için, Adnan Yücel'in "BİTMEDİ DAHA BU KAVGA SÜRÜYOR SÜRECEK YERYÜZÜ AŞKIN YÜZÜ OLUNCAYA DEK" adlı şiirini, bir dostumuzun sesi ile seslendirirken bir dakikalık saygı duruşunda bulduk.

Bu pikniğin neden ve kimlerin düzenlediği noktasında konuşmalar yaptık; misafirlerle birlikte çeşitli sportif etkinliklerle beraber halaylar çektik; ve "Minik Komünarlar" olarak adlandırdığımız çocuklar için aldığımız hediyeleri yaptığımız çekiliş ile dağıtırken, onların mutluluğu görülmeye değerdi. Çekilişimize katılanlara ayrıca kitaplarımızdan hediye ettik. Pikniğimizin son aşamasında Türkiye'den yoldaşlarımızın göndermiş olduğu anlamlı mesajlarını okuduk. Mehmet Fatih Öktülmüş yoldaşın kararlılık ve inanç göstergesi olan "Biz Kazanacağız" sözü ile alkışlar arasında bitirdik.

Katılan diğer kurum ve dostların beğenilerini dile getirmeleri, özellikle genç yoldaşları çok mutlu etti. Hepsi de geleceğe daha umutlu bakarak, yeni değerler yaratma noktasında daha ileriden sorumluluklar alma hedefi koydular. Ayrıca yeni insanlarla kaynaşmada önemli bir olanak yarattı bu piknik.

Pikniğe dair hedeflerimizi büyük oranda başardığımızı düşünüyoruz. Şimdi geleceğimize daha umutla bakıyoruz. Şimdi kolektif yaşam için daha örgütlü bir çalışmayla ilerlemek, devrim ve sosyalizm inancımızı genç kuşaklarla birlikte büyütme zamanıdır.

"Biz Kazanacağız! Devrim ve Sosyalizm Kazanacak!"

Fransa PDD

Paris'te coşku dolu piknik

Başta Türkiyeli ve Kürdistanlı halklar olmak üzere, Avrupa'da bulunan tüm göçmenlerin en büyük problemlerinden biri, şüphesiz iletişim kopukluğudur. Bu iletişim kopukluğunu gidermek, Avrupa'da ve dünyada yükselen faşizm karşısında göçmenlerin bir nebze de olsa sorunlarına değinmek, çözümler üzerine konuşabilmek, sorunları geniş kitlelerin gündemine alabilmek amacıyla, Paris'teki PDD okurları olarak kitlelerle buluşma etkinlikleri düzenlemeye çalışıyoruz.

Bu doğrultuda 11 Haziran günü bir piknik gerçekleştirdik. Yaptığımız piknikte, bir yanı sıra Haziran ayının Türkiye ve dünya devrim tarihi açısından önemini ortaya koymaya çalıştık; diğer yandan Avrupa'daki göçmen halklar ile iletişimimizi güçlendirmeye çalıştık.

Pikniğimize gençler yoğun bir ilgi gösterdi. Biliyoruz ki faşizmi, emperyalizmi işçi sınıfı olarak kenetlenerek ve sırtımızı birbirimize vererek yeneceğiz. Özellikle genç yoldaşlarımızın mücadelemize olan ilgisinin farkındayız. Bu ilgi mücadelemizi ilmek ilmek büyütecek; işçi sınıfının yenilmez gücü ile buluşturacak.

Pikniğimize katılan yoldaşlarımız ile birlikte "Kutup Yıldızı"mız Mehmet Fatih Öktülmüş yoldaşımızı andık. Ardından 1 dakika saygı duruşunda bulunarak bütün devrim şehitlerimizi selamladık. Yapılan konuşmalarla, halaylarımızla, kurduğumuz sofrayla, sohbetlerimizle pikniğimiz çok coşkulu geçti.

Yükselen faşizm karşısında, halklarımızı örgütlü yaşama ve mücadeleye davet ediyoruz.

"Unutmayın Zafer Sokakta Kazanılır!"

Biz Kazanacağız!

Fransa'dan genç bir PDD okuru

24 Temmuz 2002- Adnan Yücel yaşamını yitirdi

Kavga'nın şairi Adnan Yücel, 1953 yılında Elazığ'da doğdu. İşçi bir ailenin çocuğuydu. İlk ve ortaöğrenimini Elazığ'da yaptı. Daha sonra Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi ve Çağdaş Türk Edebiyatı üzerine yüksek lisans yaptı. Bir süre çeşitli liselerde edebiyat öğretmeni olarak çalıştı. Ölmeden önce Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim görevlisiydi.

Adnan Yücel, 1974 yılında yazdığı ilk şiiriyle dikkat çekti ve çeşitli sanat dergilerinde şiirler yazdı. Birçok şiir kitabı yayınladı.

En bilinen kitabı, başta Mehmet Fatih Öktülmüş olmak üzere 12 Eylül yıllarında direnen ihtilalci komünistleri anlattığı "Yeryüzü Aşkın Yüzü Olacak" adlı kitabıdır. Adnan Yücel, bu kitaba ayrı bir önem atfetmiş, onun yaşamında ve sanatında ayrı bir yeri olduğunu belirtmiştir. Çok beğenilen ve yayılan bu şiirleri için, "yazana değil, yazdırana bakın" diyecek kadar da mütevazıdır.

Daha sonraki dönemde yükselen Kürt hareketine ilişkin yazdığı "Ateşin ve Güneşin Çocukları" şiir kitabı da, ölümsüz eserleri arasında yer aldı. Acıya Kurşun İşlemez, Rüzgarla Bir, Çukurova Çeşitlenmesi, Sular Tanıktır Aşkımıza gibi birçok şiir kitabı vardır. Bu kitaplarında Ölüm Orucu direnişini ve bu direnişte şehit düşenleri de anlatmıştır.

Direnin şairidir Adnan Yücel. Ve ÖO şehitlerinin en fazla yaşandığı bir Temmuz ayında aramızdan ayrılır. Fakat şiirleri ve adı hep yaşayacak...

*Alınımızda dalgalanan bayraklar adına
Bayraklarda yaşayan ölümsüzler adına*

*Durmak yok bu koşuda
teslim olmak yok!*

*Ağıt yok dilimizde
dizlerde titreme yok!*

*Kaç güneş sönerse sönsün içimizde
Hep aydınlıkta yakalayacağız ölümü*

*Ya şafak sökerken
Ya güneş yükselirken*

*Sizin sesiniz olup sizi haykıracağız
Biz kazanacağız!*

*Biz kazanacağız!
BİZ KAZANACAĞIZ!...*

☆ 1 Temmuz 1876- Rus anarşisti Bakunin öldü.

☆ 2 Temmuz 1993- Sivas katliamı

☆ 2 Temmuz 1963- Fransız emperyalistleri Cezayir'den kovuldu.

☆ 4 Temmuz 1848- Komünist Manifesto yayımlandı.

☆ 6 Temmuz 1995- Ünlü mizah yazarı Aziz Nesin öldü.

☆ 7 Temmuz 1993- Şair ve yazar Rıfat Ilgaz öldü.

"Kırılacak dal değiliz karayelerde / Savrulacak yaprak değil / Köküz, gövdeyiz ölümsüz / İzimizden gelenlerle" demiştir bir şiirinde. Ve gerçekten de öyle yaşamıştır.

☆ 8 Temmuz 1960- Kongo'da ayaklanma

Belçika sömürgecilerine karşı başlayan ve Kongo halkının büyük katılımıyla desteklediği ayaklanma, kısa sürede başarıya ulaştı. Fakat sonra binlerce Belçika askerinin işgaliyle kanla bastırıldı. Devlet Başkanı Lumumba katledildi.

☆ 10 Temmuz 1991- HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledildi.

☆ 12 Temmuz 1949- Bulgar Komünist Dimitrov yaşamını yitirdi.

☆ 12 Temmuz 1992- Devrimci Sol Savaşçılar katledildi.

Niyazi Aydın, İbrahim Erdoğan, İbrahim İlçi, Cavit Özkaya, Hasan Eliuygun, Nazmi Türkan, Fitnöz Dikme, Birol Karakaya, Zeynep Eda Berk, Yücel Şimşek, Ömer Coşkunırmak, Buluthan Kangalgil adlı devrimciler İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen ev baskınlarında katledildiler.

☆ 14 Temmuz 1982- Diyarbakır Cezaevi'nde Ölüm Orucu

PKK MK üyeleri Kemal Pir ve Hayri Durmuş, PKK savaşçıları Ali Çiçek ve Akif Yılmaz, 12 Eylül cuntasının zindanlardaki uygulamalarına karşı başlattıkları ÖO'da şehit düştüler.

☆ 14 Temmuz 1889- III. Enternasyonal kuruldu.

☆ 17 Temmuz 1986- Tutsak yakınlarının ve aydınların önderliğinde İnsan Hakları Derneği İHD kuruldu.

☆ 18 Ağustos 1944- Alman komünist önder Ernst Thaelmann'ı Naziler katletti.

☆ 20 Temmuz 2015- Suruç katliamı

Kobane'ye yardım götürmekte olan SGD'li gençlerin Suruç'ta yaptığı basın açıklaması IŞİD'in bombalı saldırısına uğradı. 33 genç öldü, onlarcası yaralandı. Bu katliam, Kürt kentlerine dönük katliamların ve imha saldırısının başlangıcı oldu.

☆ 20 Temmuz 1979- Nikaragua devrimi gerçekleşti.

☆ 24 Temmuz 1968- '68 öğrenci liderlerinden Vedat Demircioğlu katledildi.

☆ 25 Temmuz 1991- İstanbul Paşabahçe fabrikasında 640 işçinin işten atılmasına karşı fabrika işgal edildi.

☆ 26 Temmuz 1953- Küba'da Fidel Castro'nun liderliğinde Moncada Kışlası basıldı.

☆ 27 Temmuz 1996- '96 ÖO eylemi zaferle sonuçlandı

Devrimci tutsakları baskı altına almaya yönelik yayınlanan genelgeye karşı başlatılan Açlık Grevi eylemi 45. günden itibaren Ölüm Orucu'na dönüştürüldü. 27 Temmuz'a kadar süren eylem boyunca Tahsin Yılmaz, Osman Akgün, Ulaş Hicabi Küçük, Ayçe İdil Erkmen, Müjdat Yanat, Altan Berdan Kerimgiller, Hüseyin Demircioğlu, Hayati Can, Ali Ayata, İlginç Özkeskin, Aygün Uğur ve Yemliha Kaya şehit düştüler.

☆ 1 Ağustos 1969- Demirdöküm Fabrikası'nda işgal

İstanbul Silahtar'da Demirdöküm fabrikasında çalışan yaklaşık 2500 işçi, üyesi oldukları Türkiye Maden-İş'in patron tarafından tanınmaması üzerine fabrikayı işgal ettiler. Günlerce süren direniş sonucu sendikalarını kabul ettirmeyi başardılar.

Temmuz Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

1980 Temmuz- Kenan Özbilek

Sivil faşistlerin saldırısına polisin destek vermesiyle yaşanan çatışmada yaralandı. Yaralı halde işkenceye alındı ve katledildi. Onun bu şekilde ölümü üzerine Yoldaşcan, "İhtilalci komünist böyle savaşır, böyle ölür" diyerek saygısını ifade etti. Ve bu söz Kenan Özbilek'in afişlerine yazıldı, duvarlara nakşedildi.

29 Temmuz 1991- Yunus Durmaz

Devletle giriştiği bir çatışma sonrası, uzaklaşırken, elinden düşen bombanın yakında oynayan çocuklara zarar vermemesi için üstüne kapandı ve o anda yaşamını yitirdi.

26 Temmuz 1996- Tahsin Yılmaz

27 Temmuz 1996- Ulaş Hicabi Küçük

27 Temmuz 1996- Osman Akgün

'96 Ölüm Orucu eyleminde ölümsüzleştiler.

☆ 2 Ağustos 1989- Eskişehir sürgünü

"1 Ağustos genelgesi" olarak bilinen uygulamalara karşı başlatılan açlık grevlerinin 35. gününde işkenceli bir sevgile Aydın'a götürülen tutsaklardan Hüseyin Eroğlu ve Mehmet Yalçınkaya katledildi.

☆ 5-6 Ağustos 1945- Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atıldı.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşının bitmesine az bir zaman kala ABD, Japonya'nın üzerinde, atom bombasının gücünü ve etkisini denedi. 500 bine yakın insanın ölmesine, bir o kadarının sakat kalmasına sebep oldu. Atıldığı bölgede çocuklar sakat doğdu, doğal yaşamı yok eden etkisi yıllar sonra bile görüldü.

☆ 9 Ağustos 1901- Amerika'nın yerlileri olan Kızılderililerin elindeki son topraklara da el kondu.

☆ 9 Ağustos 2009- Filistinli şair Mahmud Derviş 67 yaşında öldü.

☆ 10 Ağustos 1942- Köy Enstitüleri kuruldu.

☆ 12 Ağustos 1999- Can Yücel öldü

☆ 11 Ağustos 2008- DHKP-C'nin kurucusu ve önderi Dursun Karataş şehit düştü.

☆ 13 Ağustos 1913- Alman komünisti Bebel Öldü.

Lenin'in "işçilerin en yakın ve en çok sevdikleri lider" olarak tanımladığı Bebel, Alman komünist hareketinin önderlerindedir. "Kadın ve Sosyalizm" adlı kitabı en bilinen eseridir.

☆ 15 Ağustos 1984- Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla PKK, gerilla savaşını başlattı.

☆ 15 Ağustos 1975- Gençlik hareketinin önderlerinden Harun Karadeniz öldü.

☆ 19 Ağustos 1936- F. Garcia Lorca kurşuna dizildi

Yazdığı şiirlerle faşizme karşı halka direnme gücünü ve bilincini aşlamaya çalışan Lorca, Franco yönetimi tarafından kurşuna dizildi.

☆ 20 Ağustos 1981-Devrimci Yol militanı Mustafa Özenç idam edildi.

☆ 21 Ağustos 1944- Varşova'da Nazi işgaline karşı ayaklanma başladı

☆ 23 Ağustos 1927- ABD'de işçi önderleri Sacco ile Vanzetti idam edildiler.

Yaşanan bir soygunun ardından tesadüfen oradan geçmekte olan iki işçi, Sacco ile Vanzetti yakalanır. İkisi de İtalyan göçmenidir, ikisi de anarşisttir; yakalandıklarında üzerlerinde anarşist bildiriler vardır. Düzmece kanıtlarla idama mahkum edilirler. Tüm dünyada işçi ve emekçiler onlar için kampanyalar yürütülür, mitingler örgütlendirir. Ancak bu hareketten korkan ABD emperyalizmi, 22 Ağustos 1927'de, Sacco ile Vanzetti'yi elektrikli sandalyede idam eder.

☆ 25 Ağustos 1944- Paris, Nazi işgalinden kurtuldu.

Fransız Komünist Partisi tarafından başlatılan direniş, Sovyetler Birliği'nin Nazi ordusunu püskürtmesi üzerine, anti-faşist birliklerle büyük bir ayaklanmaya dönüştü ve işgal altındaki Paris kurtuldu.

☆ 25 Ağustos 1948- Demokratik Kore Cumhuriyeti ilan edildi

ENGELS... Işıl ışıl parlayan bir meşale

"Eski hikayeler, dostluğun birçok örneği ile doludur. Avrupa proletaryası diyebilir ki, kendi bilimi, birbirleri ile olan ilişkileri, eskiler arasında insan dostluğu konusunda en dokunaklı hikayeleri bile geride bırakan iki bilim adamı ve savaşçı tarafından yaratılmıştır."

Lenin, Marx ve Engels'in yoldaşlığını böyle tanımlar. Marx ve Engels'in yakaladıkları uyumun nasıl etkin bir silaha dönüştüğünü, en amansız saldırıları nasıl püskürttüğünü görüyoruz bu dostlukta. Fransa'da birlikte oluşturdukları ilk eser olan "Kutsal Aile"nin ardından hiç kopmayan, ayrılıkların ve fırtınaların kö-rüklediği bir yoldaşlık, yaratılan ölümsüz kitapların da yatağıydı aynı zamanda. Marksizmin bu iki ustası, tüm yaşamlarını sosyalizmin gelecekteki mutlak zaferini kanıtlamaya adanmışlardı. Bugün de kapitalist barbarlığa son verecek olan proletaryanın en değerli yol göstericileri olmaları bundandır.

Engels, 1820 yılında Wuppertal'de doğdu. Dindar bir işadamı olan babasına rağmen keskin zekası ve gözleme yeteneği ile yeryüzündeki çelişkilerin üzerine gitti. Henüz 19 yaşındayken oluşturduğu ilk yazı denemesi olan Wuppertal Mektupları'nda yoksulluk ve vahşetin resmini çizmiş, 6 yıl sonra ortaya çıkaracağı bilimsel eserin; "İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu" kitabının ilk adımlarının atmıştı. Engels'in berrak ve ele aldığı konuyu herhangi bir boşluk

bırakmamacasına ısrarla işleyen kalemi onun en çarpıcı özelliğiydi. Tükenmeyen enerjisi ile beyni derin bir bilgi hazinesine dönüşüyor, en güzel ürünleri veriyordu. "Sen gerçek bir ayaklı ansiklopedisin" diyordu Marx ona. Son derece düzenli bir sistemle çalışıyor, "gezegendeki her şeyle" ilgileniyor, 12 dil konuşuyor, 20 dilde okuyordu.

Marks ve Engels, gizli Alman Komünist Birliği'ni kurduktan sonra, dünya proletaryasına güç ve esin kaynağı olan Komünist Manifesto'yu armağan ettiler. Sonrasında Engels, tarihi materyalizm ve Marks'ın iktisadi teorisinin ışığında genel bilimsel sorunları, geçmişin ve bugünün değişik olgularını kapsayan eserler çıkardı. Askerliğini Prusya'da sıradan bir topçu eri olarak yapan Engels, askeri bilgi ve birikimini sürekli artırıyor, bu yönünün de sınıf savaşımının hizmetine soku-yordu. Tarihin materyalist bakış açısıyla irdelendiği eserlerinin yanı sıra bilimsel birçok konuda eserler sunan Engels, Marx'ın ölümünün ardından Kapital'in 2. ve 3. cildini yayınlamayı da üstlendi.

Kararlılığı, yakınlığı, dogmatizme karşı devrimci ısrarcılığı ile, hem bir devrimci proletarya militanı hem de bugün hala ışıl ışıl parlayan bir meşale oldu.

14 Ağustos 1956- Bertolt Brecht Öldü

Yazdığı şiirler ve oyunlar, bugün bile dünyada milyonlarca işçi ve emekçi tarafından bilinen Brecht, Alman faşizmine karşı mücadele içinde yer almış, sanatla devrimi, sanatçıyla parti ilişkisini güçlü bir biçimde tanımlamış bir şairdir. Gerek şiirlerinde, gerekse tiyatro eserlerinde, faşizme karşı mücadele, yeraltı savaşımı ve direniş önemli bir yer tutar. Sanatını mücadelenin içinde yoğurarak, gittikçe olgunlaştı ve faşizme karşı mücadelede şiirlerini bir silaha dönüştürdü. O, savaşın yıkımı karşısında direnci, inancı aştı. Sade ama son derece güçlü bir anlatıma sahip olan eserleri, bugün de değerinden bir şey kaybetmemiştir.

"Yüreğini ve hayatını getirmiyorsan beraberinde / Hiç zahmet etme, aramıza katılmak için / Katılmanla ayrılman bir olur / Rahat bir yer arıyorsan / Sıcak sudan soğuk suya girmeyecekse elin / Hiç zahmet etme / Yaranın en güzel çiçek olduğu / Bu meydana gelmeye / Bu yol ancak baş koyanlar içindir / Burada sen yemekte en sonuncu / Edinmede en sonuncu / Uykuda en sonuncu / Ama ölmeye birinci olmalısın."

Strateji ve taktik üzerine

Günümüzde çarpıtılan ML kavramlardan biri de “strateji ve taktik”tir. Çarpıtılan değil sadece, ne yazık ki, unutulmuş da... Yeni kuşak devrimciler, büyük olasılık bu kavramı hiç duymadı; duysa bile içeriği hakkında bilgisi yok. Çünkü günlük siyaset, bu kavramlarla yapılmıyor. Esasında **genel olarak ML kavramlardan, dolayısıyla ML yaklaşım ve çizgiden bir uzaklaşma var. “Strateji ve taktik” de bundan nasibini alanlardan...**

Elbette bunun çok önemli nedenleri var. Özellikle “strateji ve taktik” devrimin yolunu, rotasını belirlediği gibi, o yolun her aşamasında atılması gereken adımları ortaya koyduğu için, daha özel bir anlam ifade ediyor. “Bütün renkler hızla kirleniyordu / birinciliği beyaza verdiler!” misali, strateji ve taktik konusunun “unutulması” da aslında “beyaz”ın kirlendiğinin resmidir.

Yakın zamana kadar “strateji”yi değil ama, “taktik” kavramını sıkça duyardık. Onu da çoğunlukla yanlış politikaları kamufle etmek amacıyla kullanırlardı. “Taktik”ti sonuçta! Yanlış da olsa çok önemli değildi! O günlerdeki sorun, taktiğin bu şekilde ele alınışı, strateji ile bağını kurmayı şıydı. Dolayısıyla **ilk önce “strateji” unutuldu! “Stratejisiz büyüme” denilen bir hastalık yayıldı. “Büyüyelim de nasıl olursa olsun” anlayışı hakim oldu. Ardından “taktik” de kullanılmaz oldu. Çünkü öylesine günübürlük, kendiliğindenci bir sürükleniş var ki, bırakalım taktiğin strateji ile bağını kurmayı; ortada “taktik” adına düşünülmüş-planlı bir hareket tarzı söz konusu değil...**

Fakat son yıllarda “taktik” de kullanılmaz oldu. “Taktik” bile belirlenmiyor artık. Ya da yapılanları “taktik” diye sunmaya gerek duymuyorlar. Haksız da sayılmazlar! Çünkü öylesine günübürlük, kendiliğindenci bir sürükleniş var ki, bırakalım taktiğin strateji ile bağını kurmayı; ortada “taktik” adına düşünülmüş-planlı bir hareket tarzı söz konusu değil...

Neden böyle oldu? Ve bu noktaya nasıl gelindi? Canalcı soru bu!

Konunun ortasından daldığımızın farkındayız. Böyle bir yazıya neden ihtiyaç duyulduğunun anlaşılması bakımından

bu “giriş” kaçınılmazdı. Şimdi başa dönüp strateji ve taktik nedir, ML literatüre ne zaman, nasıl girmiştir; neden önemlidir üzerinde duralım. Oradan tekrar günümüze, çarpıtma ve unutmaya durumunun altında yatan yönlerle döneceğiz.

ML açıdan strateji ve taktik

İlkin “strateji ve taktik”in ne olduğunu kısaca hatırlayalım.

Stratejinin kelime anlamı; “önceden belirlenen bir amaçta ulaşmak için tutulan yolların ve uygulanan yöntemlerin tümü” şeklindedir. Daha kısa ifadeyle “hedefe ulaşmak için oluşturulan plandır.” Köken itibarıyla Yunancaya dayanır. “Ordunun generali” anlamındaki “strategos” kelimesinden türemiştir. “Savaş sanatı” anlamına da gelmektedir.

Onun için daha çok askeri bir kavram olarak bilinir. Taktik de öyle...

Fakat taktiğe geçmeden önce şunun altını çizelim; **stratejinin belirlenmesi için demek ki, bir hedef, bir amaç olmalı.** Hedef-amaç olmadan strateji belirlenemez. Askeri anlamda da, siyasi anlamda da böyledir. Hedefiniz yoksa, strateji belirlemek anlamsızdır. **Ya da strateji belirlerken zorlanılıyorsa, hedefte bir sorun var demektir. Hedef açıklığı, stratejiyi belirlemede büyük kolaylık sağlar.**

Taktik ise, stratejiyi uygulamak için atılan adımlar, faaliyetler, eylemlerdir. Dolayısıyla stratejiye bağlı olarak belirlenir. Stratejiyi desteklemeyen taktikler, yanlış taktiklerdir. Ya da taktik olarak başarılı görünse de, uzun vadede başarısızlık getirir.

Örneğin bir futbol takımının stratejisi, sezonun tümünü kaplar. Bu şampiyonluk olabilir, ilk üçe girmek olabilir, ligde kalmak olabilir vb... Takımın antrenörü her maça bu stratejiye bağlı olarak farklı taktiklerle çıkar. Taktiği rakibe göre, deplasman ya da kendi sahasında oynayacağına göre değiştirebilir. Maç içinde bile taktik değişiklikler yapabilir. O maça berabere kalması veya yenilmesi önemli değildir; önemli olan sezonun tümünü kapsayan stratejisine hizmet etmesidir.

Askeri olarak strateji ise, “düşmanın ne yapabileceği ve ne yapamayacağını belirleyerek buna göre genel bir plan yapmak, kendi güçlerini ona göre yerleştirerek harekete geçirmek”tir. Dolayısıyla savaşın bütünü kapsar. Ama savaş çeşitli muharebelerden oluşur. Savaşın komutanı, her muharebeye dönük taktikler belirler. Bazen saldırır, bazen savunmaya geçer. Bazen de aldatıcı yöntemlere başvurur. **Önemli olan savaşı kazanmasıdır; her aşamasında geliştirdiği taktikler buna hizmet ediyorsa doğrudur; değilse, çeşitli muharebelerden zaferle çıksa da savaşı kazanamaz.**

Siyasal strateji ve taktikler için de aynı mantık geçerlidir. Marksizm ortaya çıktığı andan itibaren devrimin stratejisi ve taktiği üzerinde önemle durmuştur. Hedefsiz strateji olmayacağına göre, Marksizm de stratejiyi belirlemeden önce “nihai hedef” ve ona bağlı olarak yakın-uzak hedefler

Genel olarak ML kavramlarından uzaklaşma var. “Strateji ve taktik” de bundan nasibini alanlardan... İlk önce “strateji” unutuldu! “Stratejisiz büyüme” denilen bir hastalık yayıldı. “Büyüyelim de nasıl olursa olsun” anlayışı hakim oldu. Ardından “taktik” de kullanılmaz oldu. Çünkü öylesine günübürlük, kendiliğindenci bir sürükleniş var ki, bırakalım taktiğin strateji ile bağını kurmayı; ortada “taktik” adına düşünülmüş-planlı bir hareket tarzı söz konusu değil...

belirlemiştir. En başta Marksist teorisinin temelleri atılmış, programı belirlenmiş, ardından stratejisi ve taktiğine geçilmiştir. Daha anlaşılır olması bakımından şöyle sıralayabiliriz: **Teori-program-strateji-taktik... (Sonrasında taktiğe bağlı olarak mücadele ve örgüt biçimleri, sloganlar ve direktif gelir.)**

ML bir örgüt, teorik temeller üzerinden programını oluşturur. **Program, sözkonusu ülkenin ekonomik, politik, kültürel vb. her yönüyle nesnel, bilimsel tahliline dayanmalıdır.** Devrimin karakteri, sınıf mevzilenmesi, ülkenin sosyo-ekonomik yapısına bağlı olarak şekillenir. Strateji ise, programda formüle edilen hedeflere göre belirlenir.

"Strateji, devrimin verili aşaması temelinde, proletaryanın ana darbesinin doğrultusunu saptamak, devrimci güçlerin mevzilenişi (ana ve ikincil yedek güçler) için uygun plan hazırlamak, devrimin verili aşamasının tüm süreç boyunca bu planın gerçekleştirilmesi için çalışmaktır" der Stalin.

Strateji, devrimin ana güçleri ve onların yedekleriyle uğraşır. Devrimin bir aşamadan diğerine geçmesiyle değişir; fakat verili aşamanın tüm dönemi boyunca değişmez. Sınıfsız toplum, proletarya partisinin nihai hedefidir. Bu noktaya varan kadar her aşamada stratejik değişiklikler olacaktır.

Taktik ise, devrimin alçalma ve yükselme dönemlerine göre saptanır. Amacı, bir bütün olarak savaşı kazanmak değil, bir muharebeyi, bir kampanyayı, bir eylemi başarıyla gerçekleştirmektir. **Taktikler, stratejiye bağlı olarak, ona hizmet edecek şekilde belirlenir. Aksi halde tek başına "taktiksel başarı"dan söz etmenin anlamı yoktur.** Daha doğru ifadeyle, bir taktiğin başarısı, stratejiye olan uyumuyla, ona yakınlaştırmasıyla ölçülür. Strateji değişmeden kaldığı halde, taktikler defalarca kez değişir.

"Taktiğin en önemli görevi, verili her anda somut duruma uygun düşen ve stratejik başarıyı en emin şekilde hazırlayan mücadele yollarını, araçlarını, yöntemlerini saptamaktır." (Proleter Devrimin Strateji ve Taktiği, İnter Yay. Sf. 27)

Diğer yandan sınıf hareketinin objektif ve subjektif unsurları tahlil edilmeden doğru strateji ve taktikler oluşamaz.

Komünist hareket açısından "strateji ve taktik" konusunun dünya ölçeğinde en fazla konuşulduğu dönem, Üçüncü Enternasyonal (Komünintern) dönemidir. Çünkü 1917 Ekim Devrimi, her ülkenin komünistlerinin önüne, yükselen sınıfsal ve ulusal mücadeleye önderlik etme, onu devrim ve sosyalizme götürme görevi koymuştur. Komünintern; her ülkedeki komünist partilerin deneyimlerini paylaştığı, sonrasında neyi-nasıl yapacaklarını tartıştıkları ve karara bağladıkları bir üst kurumdur. Gerek dünya çapında, gerekse her ülkeye özgü strateji ve taktikler belirlemiş ve bunların uygulanmasında yaşanan sorunları çözmeye çalışmıştır. Onun için strateji ve taktik üzerine en fazla duran Lenin ve Stalin olmuştur.

Objektif yön, ülkenin ekonomik yapısı, kapitalizmin gelişme düzeyi, proletaryanın ve diğer sınıfların durumu vb. içerir. Nesnel verili durumdur, iradi çabayla değişmez. Subjektif yön ise, objektif durumun üzerinden yükselen hareketin bilinç unsurunu ifade eder. Kendiliğinden sürecin yansımalarıyla uğraşır, burada dönüşümler yaratmaya çalışır. Hiç kuşkusuz subjektif yönün gelişmesi, objektif yönün bütün yönleriyle kavranmasına, ona hakim olmaya bağlıdır. Subjektif yöndeki gelişmeler de, objektif yönün değişimine etkide bulunur. Bunlar birbirini etkileyen unsurlardır.

Fakat **strateji ve taktik, asıl olarak subjektif unsurun gelişmesiyle ilgilidir.** *"Hareketi hızlandırmak veya zorlaştırmak -işte siyasi strateji ve taktiğin alanı ve uygulama sahası bunlardır"* diyor Stalin.

ML literatürde strateji ve taktiğin evrimi

Komünist hareket açısından "strateji ve taktik" konusunun dünya ölçeğinde en fazla konuşulduğu, tartışıldığı dönemin, Üçüncü Enternasyonal (Komünintern) dönemi olduğunu görüyoruz.

Neden böyledir?

Çünkü 1917 Ekim Devrimi, tüm dünyayı sarsmış, köklü bir değişim yol açmıştır. Lenin'in ifadesiyle "emperyalizm ve proleter devrimler çağı" nı başlatmıştır. Stalin, daha sonra buna "ulusal kurtuluş mücadeleleri" ni de ekler. Ekim Devrimi'nden sonra tüm dünyada ulusal kurtuluş hareketleri yükselmiş, devrimler patlamıştır.

Bu durum her ülkenin komünistlerinin önüne, yükselen sınıfsal ve ulusal mücadeleye önderlik etme, onu devrim ve sosyalizme götürme görevi koymuştur. **Komünintern; her ülkedeki komünist partilerin deneyimlerini paylaştığı, sonrasında neyi-nasıl yapacaklarını tartıştıkları ve karara bağladıkları bir üst kurumdur.** Gerek dünya çapında, gerekse her ülkeye özgü strateji ve taktikler belirlemiş ve bunların uygulanmasında yaşanan sorunları çözmeye çalışmıştır. **Gelişen hareke yön verebilmek, onları "sosyalist kamp"ın bir parçası haline getirebilmek, bu konudaki başarısına bağlıdır çünkü.**

Onun için strateji ve taktik üzerine en fazla duran Lenin ve Stalin

olmuştur. İlk proleter devrimin önderi olarak Lenin, devrimin karakterinden stratejisine, devrim sonrasının devlet biçimine kadar her konuda somut tespitler yapmakla ve bu doğrultuda adımlar atmakla karşı karşıyadır. Öncesi bir yana **Bolşevik Partisi'nin kuruluşundan itibaren her aşamada, "kavranması gereken halka"yı tesbit edip oraya yüklenme vardır.** Ki bunlar, devrim stratejisine bağlı şekilde belirlenmiştir. Ve buralarda elde edilen her başarı, devrimi yaklaştıran bir rol oynamıştır. Elbette Lenin, bu tespitleri Marks ve Engels'in attığı temeller üzerinden yapar. Fakat onu kendi dönemine ve ülkesine uyarlayıp geliştirmiştir. **Lenin'e "emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marks'ı" denmesi boşuna değildir.**

Strateji ve taktik, Marks ve Engels tarafından da ele alınan bir konudur. Zaten Marks, *"bugüne kadar bütün filozoflar dünyayı yorumladı, asıl mesele onu değiştirmektir"* diyerek, Marksizmin varlık nedenini ortaya koyar. Ve **hayatı boyunca teorik çalışmaların yanı sıra işçi hareketinin taktik sorunlarıyla da yakından ilgilenir.** Marks ve Engels'in 1848 devrimlerinden Paris Komünü'ne kadar, yaşadığı süre içindeki her gelişmeye ilişkin yorumları, tespitleri vardır; hareketi yönlendirmeye çalışmışlardır. **Strateji ve taktiği, materyalist-diyalektik dünya görüşü temelinde, onunla uyum içinde belirlemek gerektiğini o yıllarda ortaya koyarlar.** Tüm sınıfların karşılıklı ilişkilerini nesnel biçimde inceleyip doğru taktiği ona göre saptarlar. Ve sadece geçmiş değil, geleceği öngörerek yaparlar tespitlerini. *"Büyük gelişmelerde 20 yıl bir gün bile etmez"* der Marks, Engels'e yazdığı bir mektupta. Ve ekler: *"Bunun ardından öyle günler gelebilir ki, bunlar 20 yıla bedeldir."*

Marks ve Engels, Marksistlere düşen görevin, -durgunluk ve gerileme dönemlerinde- **"nihai hedefi" gözden kaçırmadan işçi ve emekçilerin bilincini, mücadele azmini ve gücünü geliştirmek, "20 yıla bedel olan" büyük günlere hazırlamak** olduğu söylediler. Bunu proletaryanın ekonomik mücadelesi ile siyasi mücadelesini içiçe geçirerek yapılması gerektiğini ortaya koydular. Marks şöyle diyor:

"Büyük sanayi tek bir yerde bir yığın"

birbirini tanımayan insanı biraraya toplar... Ücretlerini koruma kaygısı, patrona karşı ortak çıkarları, onları aynı direnme noktasında birleştirir... Bütünleşmiş sermaye karşısında birliğin korunması, işçiler için ücretlerini elde etme gayretinden daha önemli hale gelir... Bu noktaya bir kez ulaşıldı mı, bu sefer birlik siyasi bir nitelik kazanır."

Komünist Manifesto'da ise siyasal mücadelede komünistlerin rolünü şöyle tanımlıyorlar: "Onlar (komünistler) işçi sınıfının en yakın amaçları ve çıkarlarına erişmek için mücadele ediyorlar; ama onlar aynı zamanda şimdiki hareket içinde, hareketin geleceğini temsil ediyorlar." (Alıntılar, "Proleter Devrimin Strateji ve Taktiği" kitabından alınmıştır. İnter Yay.)

Buradan hareketle 1848 devrimlerinde "ilerici" gördükleri partileri destekliyorlar. Bunlar arasında köylü devrimini, devrimci demokrasiyi savunanlar vardır. Burjuva demokratik devrimler döneminde, burjuvazinin eskiyi temsil eden "aristokratlar"la uzlaşacağını bilerek hareket ediyorlar. Özellikle Almanya burjuvazisine dönük Marks'ın net belirlemeleri, uyarıları var. Yaklaşık 20 yıl sonra Engels'e yazdığı bir mektupta, 1848 devrimlerinin başarısızlığa uğramasını "burjuvazinin özgürlük uğruna savaşmayı göze almaktansa, kölelik içinde barışı tercih etmesi"ne bağlar.

Keza Paris Komünü dönemindeki tutumları biliniyor. I. Enternasyonal'in 9 Eylül 1870 tarihli bildirisinde, Fransız proletaryasını zamansız bir ayaklanmaya karşı uyarıyorlar. Fakat bir yıl sonra ayaklanma patlak verince, büyük bir coşkuyla "göğü fethetmeye kalkan Komünarların" devrimci inisiyatiflerini selamlıyorlar.

Marks ve Engels'in yaşadığı dönemdeki devrimlere, ayaklanmalara bakışı, söyledikleri gibi diyalektik materyalisttir. Her zaman, kazanılmış mevzileri terk etmektense devrimci bir yenilgiyi göze almak gerektiğini; aksi halde teslimiyetin, proletaryanın moralini daha fazla bozacağını söylemişlerdir. Keza durgunluk dönemlerinde yasal olanakları sonuna dek kullanmışlar ve bunu savunmuşlar; fakat sıkıyönetimin ilan edildiği bir dönemde yeraltına geçmeyen partileri kıyasıya eleştirmiş, liderlerini "devrimci lafazanlık" yapmakla suçlamışlardır.

Kısacası **Marksizmin kurucuları**

olarak Marks ve Engels, proletaryanın nihai çıkarlarını ortaya koydukları kadar, strateji ve taktik üzerine de kafa yormuşlar, temel doğrultuyu belirlemişlerdir. Bunları eserlerinde görmek mümkündür. 1864 yılında I. Enternasyonal'i kurmaları, sadece tespitlerle yetinmediklerinin, bunu örgütsel-taktiksel plana döktüklerinin göstergesidir.

Fakat **strateji ve taktiğin başlı başına ele alınması ve her ülke için ayrı ayrı belirlenmesi, Komüntern dönemine rastlar. Lenin'in ölümünden sonra Stalin, strateji ve taktik üzerine önemle durmuş ve çeşitli makaleler yazarak geliştirmiştir.**

I. Enternasyonal ile Komüntern arasında bir de II. Enternasyonal dönemi var. Başını Alman sosyal-demokratlarının çektiği II. Enternasyonal döneminde strateji ve taktik, komünist partilerin gündemine neden girmemiştir?

İşte bunun yanıtı, günümüzdeki durumu açıklaması bakımından çok önemli.

Stratejisiz dönem:

II. Enternasyonal

İkinci Enternasyonal 1886-1916 yılları arasında egemen olmuştur. **Bu dönem, işçi sınıfının "barışçıl" koşullar altında örgütlendiği ve eğitildiği bir dönemdi. Öne çıkan mücadele biçimi olarak da parlamentodan yararlanmak hakimdi.** Tüm komünist partilerin önüne koyulan görev, "proletarya ordularının oluşturulması ve eğitimi için parlamento başta olmak üzere bütün legal gelişme yollarından yararlanmak" şeklinde belirlenmişti.

Hal böyle olunca bir stratejiye ve ona bağlı taktiklere ihtiyaç duyulmadı. Elbette strateji ve taktik üzerine birbirinden kopuk düşünceler vardı, fakat ortada çerçevesi sağlam bir strateji ve işlenmiş bir taktik yoktu.

İkinci Enternasyonal'in nispeten barışçıl geçen bir dönemde parlamentodan yararlanması yanlış değildi. **Yanlış olan, parlamenter mücadelenin önemini abartması ve onu neredeyse tek mücadele biçimi haline getirmesiydi.** Dahası, "devrimci muharebeler dönemi başlayıp parlamento dışı mücadele biçimleri sorunu ön plana çıktığında, yeni görevlere sırt çevirmesi, onları reddetmesi"ydi.

Marks ve Engels döneminde ortaya koyulan strateji ve taktik konusu,

İkinci Enternasyonal döneminde silindi, giderek unutuldu... Konunun başında da belirttiğimiz gibi **stratejiyi belirlemek için önce hedefin net ve açık olması gerekir. Strateji belirlenmeden taktiklere zaten geçilemez.**

İkinci Enternasyonal'in hedefi neydi? Teorik olarak Marksizmi savunuyorlardı. Hatta İkinci Enternasyonal'in en önemli lideri Kautsky için, "Marksizmin Papa"sı deniyordu. Ama Marksizmin lafzını yapıyorlardı sadece; onun içeriğini, ruhunu boşaltmışlardı. **Tek mücadele biçimi olarak parlamento görmeyi ve onu yüceltmek; esasında devrim fikrinden uzaklaşmış olmanın en açık göstergesiydi.**

Bir kurumun nihai amaç olarak sınıfsız toplumu savunması, ya da sosyalizmi hedeflediğini söylemesi, onu devrimci kılmaz. **O amaca gidecek araçlardan, yollardan yoksun ise, daha açık ifade ile bunları yaratmıyorsa, aksine düzen-içi araçlarla yetiniyorsa, sözkonusu hedeflere ulaşmak gibi bir derdi yok demektir.** Bu durumda programa koyulan her madde bir "süs" olarak kalmaya mahkumdur. Nasıl ki, bir kişiyi söyledikleriyle değil, yaptıklarıyla değerlendirirsek; bir örgütü ve kurumu da sadece teorik-programatik görüşleriyle değil, ona uygun strateji ve taktikleriyle, onları hayata geçirme biçimiyle değerlendiririz.

İkinci Enternasyonal'in tarihe oportünist karakteriyle geçmesi, sonrasında ihanete varan bir işbirlikçiliğe evrilmesi, sözüyle eyleminin teorisiyle pratiğinin birbirine uymamasıdır.

Emperyalist devletler arasında ilişkilerin gerginleştiği ve dünya çapında bir savaşın doğma tehlikesinin belirdiği bir dönemde, II. Enternasyonal 1912 yılında Basel'de toplandı ve bir manifesto yayınladı. "Bütün ülkelerde sosyalist partilerin ve sendikaların 'savaşa karşı savaş' konusunda tamamen hemfikir olduğunu memnuniyetle vurgular" deniyordu manifestoda. Ardından geçmiş savaşlardan örnekler vererek (Fransız-Alman savaşının Komün'ü doğurduğu, Rus-Japon savaşının 1905 devrimine yol açtığı gibi) bir dünya savaşının yeni ayaklanmaları tetikleyeceği belirtiliyor, emperyalist ülkeler uyarılıyordu.

Fakat **1914 yılında I. emperyalist savaş patlak verdiğinde, bu manifestoya uyulmadığı gibi, "vatan**

İkinci Enternasyonal'in nispeten barışçıl geçen bir dönemde parlamentodan yararlanması yanlış değildi. Yanlış olan, parlamenter mücadelenin önemini abartması ve onu neredeyse tek mücadele biçimi haline getirmesiydi. İkinci Enternasyonal partileri, teorik olarak Marksizmi savunuyorlardı. Hatta İkinci Enternasyonal'in en önemli lideri Kautsky için, "Marksizmin Papa"sı deniyordu. Ama Marksizmin lafzını yapıyorlardı sadece; onun içeriğini, ruhunu boşaltmışlardı. Tek mücadele biçimi olarak parlamento görmeyi ve onu yüceltmek; esasında devrim fikrinden uzaklaşmış olmanın en açık göstergesiydi.

savunması" adı altında kendi burjuvalarının çıkarlarını savunur hale geldiler.

Peki sonra ne oldu? II. Enternasyonal dağıldı, sadece dünya ölçeğinde değil, tek tek her ülkenin komünist partisinde parçalanmalar başgösterdi. Bir kısmı burjuvaziy-le açık işbirliğine giderken, bir kısmı da "savaşı iç savaşa çevir, tüfeğini kendi burjuvana doğrult" diyen Bolşeviklerin yanında yer aldı. Elbette ortada duran "uzlaşmacılar" her dönem olduğu gibi o dönem de vardı. Fakat sonuçta dünya çapında işçi sınıfını ve onun partilerini bir çatı etrafında toplayan enternasyonal paramparça olmuştu.

Savaş patlak vermeden önce II. Enternasyonal, 22 ülkeden toplam 27 sosyalist partiyi kapsıyor. Ayrıca çok sayıda sendikal örgütlenme yer alıyor. Toplam 12 milyon civarında bir kitleye hakim. Parlamentodaki temsilci sayıları ise şöyle: Almanya 110, Fransa 103, Finlandiya 90, Avusturya-Macaristan 80, Danimarka 32, Norveç, 23, Hollanda 16, Rusya 13...

Bu kadar geniş bir kitleye, olanaklara, mevzilere sahip iken, programatik doğrulara uygun bir strateji ve taktik belirlemediği; düzen-içi yasal mücadele biçimlerinden, yasa-dışı fiili mücadele biçimlerine geçemediği için çok kısa bir sürede eriyip gitti. **Uzlaşmacı çizgisi, savaş döneminde işbirliğine evrilinece, II. Enternasyonal'in sonu geldi.**

Lenin, bu durumu "Sosyalizm ve Savaş" adlı eserinde şöyle açıklıyor:

"19. yüzyılın sonundaki nesnel koşullar, oportünizmi olağanüstü güçlendirdi, legal burjuva olanaklar ve fırsatların kullanılması, legalizme tapma durumuna getirdi. İşçi sınıfı içinde ince bir bürokrat ve aristokrat katman yarattı... Savaş bu gelişmeyi hızlandırdı ve oportünizmi sosyal-şovenizm biçimine dönüştürdü. Yani oportünistler ile burjuvazi arasındaki gizli ittifakı açık duruma getirdi..." (Sf. 21, Eriş Yay.)

Lenin'in vurguladığı gibi, II. Enternasyonal'in çöküşü, "ani bir değişim" olarak değil, sınıf uzlaşmacılığına dayalı politikaların olgunlaşmasıyla meydana geldi. Savaş, bu olgunlaşan çizginin daha net biçimde açığa çıkmasını sağladı sadece.

Konumuzu ilgilendiren yönü ise; genel geçer teorik doğruları yitirerek mücadelenin başarıya

Türkiye Devrimci Hareketi'nin doğuşu, program tartışmaları kadar, strateji ve taktiksel sorunlar üzerine yoğun uğraşlarla gerçekleşmiştir. Özellikle "devrim stratejisi" en fazla üzerinde durulan, en çok tartışılan konuların başında gelir. Her siyasi hareket, bu konudaki görüş farklılığı ile kendini varetmiştir. '71 kopuşunun ayırt edici özelliği, devrimin karakterini belirlemek değildir; devrimin karakterine uygun bir strateji ve taktikler belirleyip eyleme geçmeleridir. Bu belirlemelerde yanlışlar vardır, zaten yenilmeleri de bununla bağlantılıdır. Fakat teoriyle programları, strateji ile taktikleri arasında bir uyum, bütünlük vardır; daha önemlisi ona uygun konumlanışlar, örgütlenme ve mücadele biçimleri yaratmışlar ve hayata geçirmişlerdir.

ulaşamayacağıdır. Strateji ve taktikten yoksun bir hedef, asla ulaşılmayacak bir hedef olarak kalmaya mahkumdur. **Stratejisiz hedef, umut ve hayaller yaymaktan başka bir şeye yaramaz. Stratejisiz taktikler ise, yalnızca zaman ve emek israfına yol açan faaliyetlerdir.**

II. Enternasyonal partileri "stratejisiz büyüme" ile bir dönem gerçekten büyümüşler, kitleleşmişlerdir. Bu büyümenin ne kadar kof ve nitelikten yoksun olduğu, savaş döneminde görülmüştür. Çok kısa bir süre sonra hepsi küçülmüş, kimisi tarih sahnesinden silinmiştir. Daha önemlisi sınıfa, ezilen halklara ihanetleriyle devrim mücadelesine çok büyük zararlar vermişlerdir.

Türkiye'ye dönersek

II. Enternasyonal partilerinin evriminden Türkiye devrimci hareketinin alması gereken çok ders vardır. Başta parlamento olmak üzere legal mücadele biçimlerinin başat hale gelmesinden "stratejisiz büyüme" hastalığına, teoriyle pratik arasındaki mesafenin açılmasından kendiliğindencilğe savrulmaya kadar pek çok konuda benzer yanlışları görebiliriz.

Oysa **Türkiye Devrimci Hareketi'nin doğuşu, program tartışmaları kadar, strateji ve taktiksel sorunlar üzerine yoğun uğraşlarla gerçekleşmiştir. Özellikle "devrim stratejisi" en fazla üzerinde durulan, en çok tartışılan konuların başında gelir.** Her siyasi hareket, bu konudaki görüş farklılığı ile kendini varetmiştir. Türkiye'deki devrimin "sosyalist" mi, "demokratik" mi olacağı ile başlayan "devrimin karakteri"nden; "silahlı ayaklanma" mı, "halk savaşı" mı (ona bağlı "öncü savaşı" mı) şeklindeki "devrim stratejisi"ne kadar, tartışmalar-ayrışmalar yaşanmıştır.

1960'ların başında Türkiye devriminin karakteri sorunu, TİP içindeki bölünmeye yol açtı. Başını Mihri

Belli'nin çektiği bir grup "Milli Demokratik Devrim" savunuculuğu yaptığı için, MDD'ci olarak anılmaya başlar. Mehmet Ali Aybar-Behice Boran ekibinin başında yer aldığı TİP ise, "sosyalist devrim"cidir! Esasında TİP, o dönem baskın olan Kruşçev reziyonizminin parlamentarist "barışçıl devrim" çizgisine sahiptir. **O yıllarda örgütlenmeye başlayan gençlik hareketi ise, TİP'in parlamentarist-reformist çizgisine tepkiyle MDD'cilerin safında yer alır. Sonrasında MDD'den kopacak, dünya ölçeğinde esen Maocu-Castrocu akımlardan etkilenerek kendine ayrı bir yol çizecektir.**

"Sosyalist devrim" savunucularının Türkiye'deki feodal kalıntıları görmezden gelmesi, emperyalizme bağımlılık sorununu atlama, daha önemlisi, **"sosyalist devrim" diye parlamentoda çoğunluğu ele geçirmeyi, yani "barışçıl devrimi" savunmaları, gençlik hareketinin onlara sırtlarını çevirmesinin temel nedenidir.** "Sosyalist devrim" fikrinden uzak durmalarında, bu pasifist yaklaşımın etkisi büyüktür. Diğer yandan MDD'ciler radikal görünmelerine karşılık diğerlerinden farklı bir pratik izlemezler. Devrimin karakteri konusunda Mao'nun görüşlerini alırlar, fakat "uzun süreli halk savaşı" gibi bir stratejiye sahip değillerdir. Üstelik sosyalizmi bilinmez bir zamana erteleyen, sınıfsal farklılıkları silikleştiren, saflaşmayı "millici sınıflar"- "gayri millici sınıflar" olarak tanımlayan bir çizgiyi savunurlar. Keza "asker-sivil aydın zümre" dedikleri kesime, özel bir önem atfederler. Bu yönleriyle Doğan Avcı'nın "Yön" hareketinin, dolayısıyla Kemalizmin etkisini üzerlerinde taşırlar.

Onun için **'71 devrimciliği, gerek TİP gerekse MDD çizgisinden koparak gelişti. En başta pasifist-parlamentarist "barışçıl devrim"ci kesimlerden radikal bir kopuş gerçekleştirdi.** MDD çizgisinin ideolojik

(*) Yeri gelmişken belirtelim; son yıllarda birçok parti ve kuruma rahatlıkla "sosyalist" payesi veriliyor. "Devrimci" kavramını kullanmakta daha titiz davrananlar bile, reformist partilere "sosyalist" diyebiliyor. Devrimci görmüyor ama sosyalist görüyor!

Oysa devrimci, varolan düzeni (düzeltmek veya onarmak değil!) yıkmak için mücadele eden örgüt veya kişidir. Ufku, demokratik devrimle sınırlı da olsa, varolan düzenin ancak devrimle yıkılacağına inanıyor ve bunun için savaşıyorsa, devrimcidir. Fakat "sosyalist" olmak, devrimci olmayı bir adım daha ileriye taşıyıp sosyalist devrime kadar götürecektir ufka ve mücadeleye sahip olmak demektir. Dolayısıyla devrimciden daha ileri olmak zorundadır. Parlamentarizmi tek mücadele biçimi haline getiren parti ve kurumlar, ne devrimcidir ne de sosyalist! Onlar reformisttir. Eşyayı kendi adıyla çağırarak gerekir.

izlerini uzun süre taşısalar da, “silahlı devrim”, “yeraltı örgütü”, “profesyonel devrimcilik” gibi ML kavramları literatüre sokan, bu doğrultuda çaba harcayan örgütler doğurdu.

O yıllarda Che Guvera'nın Krusçevci revizyonizmin “barışçıl devrim” saptamasına tepki duyarak söylediği “devrim için savaşmayana sosyalist denmez” mottosu, '71 devrimciliğinin temelini oluşturur. (*) Başta parlamentarizm olmak üzere reformizme karşı açılan bir bayraktır; Deniz, Mahir ve Kaypakkaya'da somutlanan '71 kopuşu... Onların ayırt edici özelliği, devrimin karakterini belirlemek değildir; (ki hepsi “demokratik devrim” tespiti ortaktırmıştır) devrimin karakterine uygun bir strateji ve taktikler belirleyip eyleme geçmeleridir. Bu belirlemelerde yanlışlar vardır, zaten yenilmeleri de bununla bağlantılıdır. Fakat **teoriyle programları, strateji ile taktikleri arasında bir uyum, bütünlük vardır; daha önemlisi ona uygun konumlanışlar, örgütlenme ve mücadele biçimleri yaratmışlar ve hayata geçirmişlerdir.**

Bu kısa tarihçeyi hatırlatmamızın sebebi; 60'lardan '90'ların ortalarına kadar devrimin karakteri ve ona bağlı devrim stratejisinin devrimci hareketin temel konusu, hatta kendini varediş meselesi olmasıdır.

'90'ların ikinci yarısından itibaren “yasal parti” furyası ile tasfiyecilik, yeni bir aşama kaydetti. 12 Eylül yıllarında başlayan tasfiyeci görüş ve tutumlar, son raddesine vardı. 12 Eylül öncesinin en kitlesel iki hareketinin yasal parti kurması, başlangıçta komünist ve devrimci örgütler tarafından kıyasıya eleştirilse de, sonrasında tasfiyecilik adım adım devrimci hareketin tümünü kapladı.

Böyle olunca, strateji ve taktik konusu önce gerilere itildi; sonra tamamen rafa kalktı, günlük politika ve eylemlerle günü kurtarma dönemi başladı. Stratejisiz taktikler, bir süre sonra taktiksiz mücadele ve örgüt biçimlerine dönüştü. Çünkü mücadele biçimlerini belirleyen de taktiklerdi. Düşünölmüş bir taktik olmadığı için, mücadele biçimleri de birbirini tekrar eden, yıpratıcı ve kazanıcı olmayan bir hale büründü.

Bu durum sloganlara da yansıyor. ML literatürde “propaganda-ajitasyon-eylem” şeklinde belirlenen sloganlar,

günümüzde rastgele atılıyor. **Bir propaganda veya ajitasyon sloganı ne zaman eylem sloganı haline alır ve o şekilde yükseltilmelidir bakışa-çısı kaybolmuştur. Somut bir talep olarak dillendirilen sloganların da, sonraki aşamayla bağı kurulabilmiş değildir.**

Bu bir zincirleme reaksiyondur; ya da gömleğin ilk düğmesinin yanlış iliklenmesiyle başlayan doğal sonuçlardır. Örneğin seçimlerde parlamentoya katılmak veya sandığa gitmemek ya da boykot etmek, hepsi birer taktiktir. Fakat bizde uzun yıllardır her koşulda oy kullanmak, parlamentoya girmek adeta kural olmuştur. Geçmişte her seçimde boykot ne kadar yanlış idiyse, günümüzde her durumda oy kullanmak o kadar yanlıştır. Bu, “taktik” olmaktan çoktan çıkmış, esas yönelim haline almıştır.

Sonuç olarak; parlamento başta olmak üzere yasallığın temel alındığı bir mücadele anlayışında strateji ve taktiğe gerek duyulmaz ve ona bağlı olarak mücadele-örgüt biçimleri, sloganlar belirlenmez; hepsi kendiliğindediğe, akışa bırakılır. Çünkü strateji ve taktik, “devrim” diye bir sorunu olanların, bir başka ifade ile “devrim” hedefiyle mücadele edenlerin sadık kalacağı ve yaşama geçireceği kavramlardır.

Strateji ve taktik konusunun neden en çok Bolşevikler tarafından gündeme alınıp tartışıldığı ve teori düzeyine yükseltildiği; neden III. Enternasyonal döneminde dünya ölçeğinde öne çıkan temel bir konu haline geldiği, bugün yaşanan durumu ortaya koymaktadır.

Sadece ülkemizde değil, tüm dünyada strateji ve taktikten kopuk bir sürükleniş hakimdir. Bu, komünist ve devrimci örgütlerin güçsüzlüğünün, daha önemlisi tasfiyeci rüzgarlardan etkilenmesinin sonucudur.

“Devrim günceldir” diyorsak, buna uygun strateji ve taktikler belirlemek zorundayız. Aksi halde ne kadar büyük mücadeleler verilse verilsin, ne kadar çok bedeller ödenirse ödensin, (ki öyledir) devrime hizmet etmeyen, boşa harcanan emek, zaman ve insan kaybından öteye gitmeyecektir. Kendine komünist, devrimci diyen her kurum ve kişi, bunun bilinci ve sorumluluğuyla hareket etmelidir.

Hapishanelerde hak ihlalleri sürüyor

Haziran ayı içinde hapishanelerde hak ihlalleri devam etti. Tahliye edilme-yen hasta tutsaklar tahliyeleri engellenerek katlediliyor. Tahliye olması gereken tutsakların tahliyeleri “gözlem heyetleri”nin raporlarıyla erteleniyor. Ziyaretlere çıkarken ağız içi arama, ayakkabıların çıkartılması şeklinde onursuz arama dayatmaları yaygınlaştı. Yayınların ve kitapların verilmemesi, posta ücretlerine fahiş zamlar yapılarak iletişim hakkının gasbı da artmış durumda.

Afyon Bolvadin Hapishanesi'nde kalan 36 yaşındaki **Şefik Esen** 26 Haziran'da, 40 gündür tedavi gördüğü Eskişehir Orhangazi Üniversitesi Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Kronik hastalıkları olduğu için tahliye talebiyle 5 defa başvuruda bulunduğu belirtilen Esen'in cenazesi Amed'in Çınar ilçesinde toprağa verildi.

Şırnak T Tipi Hapishanesi'nde tutulan ve İHD'nin hasta tutsaklar listesinde bulunan **Yıldırım Han** ise tedavi gördüğü Ankara'da 19 Haziran'da yaşamını yitirdi. Yıldırım Han'ın cenazesi ise Hakkari'de toprağa verildi.

Özellikle ağırlaştırılmış müebbet ve müebbet alan tutsakların tahliye olması cezaevi heyetlerinin keyfi kararlarıyla engellenmeye devam ediyor. Bolu F Tipi Hapishanesi'nde kalan ve 1 Mart'ta tahliye olması gereken **Sedat Adsız** “pişmanlık” dayatmasını kabul etmediği için bırakılmadı. Haziran ayında tahliye olması gereken Adsız'ın tahliyesi ikinci kez gerekçe gösterilmeden ertelendi.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde ise **Eser Vargül** ve **Vural Poyraz**'ın tahliyesi gözlem heyeti tarafından engellendi.

Bakırköy Kadın Hapishanesi'nde 26 Ocak 2024'te kaldıkları koşullara baskın yapılan kadınlardan 33'üne yazdıkları notlar ve verdikleri dilekçeler gerekçe gösterilerek “örgütün eğitim ve propagandasını yapmak” gerekçesiyle 11 ile 13 gün arasında hücre cezası verildi.

Karabük T Tipi Hapishanesi'nde ise 14 Haziran'da TEM polislerince baskın düzenlendi ve koşullarda aramalar yapılarak, tutsakların yazdıkları yazılara, notlara el konuldu.

TAYAD'lı ailelerin hapishanelerde ölüm orucu ve açlık grevleri sürdüren tutsaklar için eylemleri devam ediyor. S,R,Y, kuyu tipi hapishanelere karşı ölüm orucu yapan **Nurettin Kaya** başta olmak üzere, süresiz açlık grevi yapan Grup Yorum üyelerinin durumuna dikkat çekmek için Haziran ayı içinde Çağlayan Adliyesi ve Ankara Yüksel Caddesi'nde eylem yapan TAYAD'lı aileler işkence ile gözaltına alındı.

Ayrıca PKK hükümlüsü tutsakların başlattıkları açlık grevleri devam ediyor. Tutsaklar açlık grevinin yanı sıra telefon görüşüne çıkmama, ziyarete çıkmama eylemleri de yapıyor.

İHD'nin hazırladığı raporda 2023 yılında 147 hapishanede 24 bin hak ihlali yaşandığını açıkladı. 1 Haziran'da yayınlanan rapora göre **2018'den beri en az 2258 kişinin yaşamını yitirdiği belirtildi.** Hapishanelerdeki şikayetlerin büyük çoğunluğunu işkence ve kötü muamele oluşturdu. Ardından sağlık hakkının gaspı, tahliyelerin engellenmesi ve disiplin cezaları geldi. Rapora göre 426 tutsağın tahliyesi gözlem heyetlerinin keyfi gerekçeleriyle engellendi.

Asgari ücrete Temmuz zammını vermeyenler, emeklilere de TÜİK oyunu ile güya yüzde 25, gerçekte onun da çok altında bir zam yaptılar. 4 milyon emekli 10 bin TL almaya devam edecek... "Kök maaş" ya da "enflasyon oranında zam" gibi uydurulmuş yöntemlerle, emekliler yıllardır açlığa mahkum edildi. Bunların hepsini elimizin tersiyle itecek, gaspedilen haklarımızı geri almamızı sağlayacak bir mücadele hattına ihtiyaç var. Emekliler, işçi sınıfının ve onun mücadelesinin bir parçasıdır.

**Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!
Yaşasın birleşik mücadelemiz!**

